

## PONEDELJEK, 15. DECEMBER 2008

**PRESEDSTVO: GOSPOD PÖTTERING**

*predsednik*

*(Seja se je začela ob 17.05)*

### **1. Nadaljevanje zasedanja**

**Predsednik.** – Razglašam, da se zasedanje Evropskega parlamenta, ki je bilo prekinjeno v četrtek, 4. decembra 2008, nadaljuje.

### **2. Sprejetje zapisnika predhodne seje: glej zapisnik**

### **3. Sestava parlamenta: glej zapisnik**

### **4. Podpis aktov, sprejetih v postopku soodločanja: glej zapisnik**

### **5. Popravek (člen 204a Poslovnika): glej zapisnik**

### **6. Časovni razpored prihodnjih delnih zasedanj: glej zapisnik**

### **7. Predložitev dokumentov: glej zapisnik**

### **8. Vprašanja za ustni odgovor in pisne izjave (predložitev): glej zapisnik**

### **9. Brezpredmetne pisne izjave: glej zapisnik**

### **10. Peticije: glej zapisnik**

### **11. Sklepi o določenih dokumentih: glej zapisnik**

### **12. Razpored dela: glej zapisnik**

### **13. Enominutni govori o zadevah političnega pomena**

**Predsednik.** – Naslednja točka so enominutni govori o zadevah političnega pomena.

**Maria Petre (PPE-DE).** – (RO) Hvala, gospod predsednik, gospe in gospodje. V imenu vseh žensk Romunije bi se vam želela danes zahvaliti za izjemno čast, ki nas je zdaj doletela že drugič ob prejemu nagrade Mednarodnega združenja za promocijo žensk v Evropi. Posebej bi se želela zahvaliti gospe Kratsa-Tsagaropolou, podpredsednici Evropskega parlamenta.

Prva dobitnica iz Romunije je bila Maia Morgenstern, ena izmed naših velikih igralk, ki je nagrado prejela leta 2004. Druga Romunka je letošnja dobitnica nagrade, Monica Macovei, nekdanja romunska neodvisna ministrica za pravosodje. Monica Macovei si to priznanje v celoti zasluži za izjemen trud, da bi Romunijo pospremila na enosmerno pot v Evropo, na kateri ni ovir, kot so zaščitne klavzule.

Druga točka se nanaša na Republiko Moldavijo. Postaji neodvisne TV je bilo podaljšanje dovoljenja zavrnjeno. Gre za PRO TV. To dejanje je eno v nizu številnih drugih dejanj, s katerimi se v tej državi želi omejiti svoboda izražanja.

Zato pozivam tako Evropsko komisijo kot Parlament, da se tokrat odločno postavita za nas in od organov oblasti v Kišinjevu izrecno zahtevata, da nemudoma ustavijo te zlorabe. Hvala lepa.

**Gyula Hegyi (PSE).** – (HU) Trenutno ne moremo reči nič posebnega o prihodnosti paketa ukrepov za podnebne spremembe, kajti odločitev bo sprejeta v nekaj dneh ali nekaj tednih. Rad bi izpostavil eno stvar: iz tako imenovanega podnebnega davka je bilo izvzeto daljinsko ogrevanje. To se mi zdi zelo pomembno. Pobuda za to je prišla s strani madžarskih poslancev Evropskega parlamenta, med katerimi sem bil tudi sam. Menimo, da so stanovanjci v stanovanjih z daljinskim ogrevanjem v glavnem ljudje z nizkimi prihodki, ki si dodatnih stroškov ne bi mogli privoščiti. Poleg tega ne smemo pozabiti, da je daljinsko ogrevanje okolju prijazno, ker pa je individualno ogrevanje v vsakem primeru oproščeno podnebnih davkov, mislim, da bi oblikovani skladi morali biti usmerjeni k posodobitvi sistemov daljinskega ogrevanja. Če s sredstvi EU posodobimo daljinsko ogrevanje v državah srednje in vzhodne Evrope, potem seveda podobne izjeme po letu 2020 ne bodo več potrebne.

**Jules Maaten (ALDE).** – (NL) Gospod predsednik, pred mnogimi tedni so se končali sodni postopki, ki jih je hunta v Burmi sprožila zato, da bi v sumljivih procesih spravili za zapahe množico članov opozicije, vsaj sto njih, med katerimi sta tudi komik Zargana in menih Ashin Gambira. Odmerjene so bile zelo krute kazni in nič ne kaže, da bi se položaj človekovih pravic v Burmi izboljševal. Leta 2010 bodo v tej državi volitve in opozicija je v zvezi z njimi upravičeno precej zaskrbljena, nenazadnje tudi zaradi referendumu o Ustavi, ki je potekal maja 2008.

A na žalost sankcije in izolacija režima v preteklih letih niso z ničemer pomagale, da bi prišlo do sprememb. Mislim, da je zdaj čas, da uberemo drugo smer. Režim ne ve, kaj druge države mislijo ali pričakujejo, in nove generacije voditeljev in vojske ne dobijo nobenih novih vpogledov, saj z drugimi državami niso v stiku.

Menim, da bi ta Parlament moral preučiti možnost uradnega ali neuradnega obiska v Burmi, da bi tam stopil v stik z opozicijo, in verjetno bi moral ponovno in še močneje pritisniti na hunto, kajti same sankcije tega žal ne bodo mogle doseči.

**László Tőkés (Verts/ALE).** – (HU) Prav na današnji dan decembra 1989, se je v Temišvarju zgodila vstaja, ki je v enem tednu povzročila izredno hiter padec zloglasne nacionalistične, komunistične in ateistične Ceaușescove diktature. 15. decembra zjutraj so madžarski člani reformistične cerkve pokazali neverjeten pogum in stopili v bran svoji cerkvi in svojemu pastoru, pregnali sluge tajne policije Securitate in milice ter okrog cerkve naredili živi obroč. V nekaj urah se je upor pridružil na stotine Romunov, Madžarov, Nemcev, Srbov, katolikov, baptistov, luterancev, pravoslavcev in judov. Proti večeru se je mirno gibanje spremenilo v demonstracijo proti komunizmu in režimu. Leta 1989 je transilvansko mesto Temišvar postalo prvo svobodno mesto v Romuniji. Z božjo milostjo je vera v dejanja pripeljala do svobode. Blagoslovljen naj bo spomin na junake, mučenike in žrtve! Nadaljevati moramo s spremembo režima! Pot iz Romunije v Evropo vodi skozi Temišvar.

**Giovanni Robusti (UEN).** – (IT) Gospod predsednik, gospe in gospodje, izvedel sem, da se samo v Italiji vsak dan uniči 4 milijone kilogramov hrane, ki je še varna za uživanje in katere vrednost je najmanj 4 milijone EUR – približno polovica sredstev, ki jo Italija porabi za mednarodno pomoč, ki jo Italija porabi –, podobno pa se dogaja v mnogih drugih državah Unije.

Zaskrbljeni smo, ker se živila, ki jim rok uporabe še ni potekel, uničijo ali umaknejo iz prometa zaradi tržnih predpisov, prestroge evropske zakonodaje in vprašanj, povezanih s podobo podjetja. To vprašanje je na zadnjem zasedanju Sveta kmetijskih ministrov odprl minister italijanske vlade Luca Zaia: boljša opredelitev zakonodaje Skupnosti in ustrezno podpiranje projektov, kot sta banka hrane ali ponudba v zadnjem hipu, ne bosta samo pomagali tistemu deležu prebivalstva, ki ga je prizadela gospodarska kriza in ki predstavlja že z dvomestno številko izražen odstotek, temveč bi odpravila tudi nesprejemljivo razsipavanje, kar to v vsakem primeru tudi je.

Zato pozivam pristojne parlamentarne odbore, da začnejo to vprašanje nemudoma preučevati in zanj poiščejo rešitev.

**Věra Flasarová (GUE/NGL).** – (CS) Gospod predsednik, gospod komisar, gospe in gospodje, želela bi spregovoriti o obisku delegacije Evropskega parlamenta na praškem gradu 5. decembra. Pomanjkanje vzajemnega razumevanja, do katerega je tam prišlo, bi pripisala nervozi in nestrpnosti, ki sta očitno prevladovali na obeh straneh pogajalske mize, in ne slabim namenom, za katere v današnji Evropi ni več opravičila. Vendar pa bi želela izraziti en pomislek. Češka javnost je bila o pogovorih na gradu obveščena prek medijev in s strani različnih akterjev na političnem prizorišču, ki so dodajali pripombe v svoj prid. Nekateri so napadali predsednika republike, ker jim je to ustrezalo, drugi pa so pozivali k spremembam v Evropski uniji samo zato, da bi na vsak način dvignili svoj položaj v javnosti. Zato bi želela pozvati k olikanosti in večjemu občutku za druge. V srednji in vzhodni Evropi je še veliko nezaceljenih ran, ki jih je mogoče

izkoriščati za napačne namene. Ta dogodek bi lahko imel neprijetne posledice čez šest mesecev na volitvah v Evropski parlament.

**Predsednik.** – Da se to ne bi preveč razraslo, se bom vzdržal pripomb in rekel samo, da je konferenca predsednikov vzela zadevo v svoje roke.

**Gerard Batten (IND/DEM).** – Gospod predsednik, medtem ko se svet sooča z gospodarskim nazadovanjem neznanih razsežnosti, vrednost britanskega funta pada glede na vrednost dolarja in evra. Vendar pa je zmožnost funta, da se prilagodi drugim valutam, prednost, ki je članice z enotno evropsko valuto ne uživajo.

V Grčiji je prišlo do nemirov in izgredov med civilnim prebivalstvom. Grški pisatelj Mimis Androulakis je dejal: „Mladi ljudje so danes zelo nezadovoljni nad strukturo Evrope. Ne moremo zmanjšati vrednosti evra, da bi dobili prednost pri izvozu“.

Članstvo v EU in sprejem evra sta v Grčiji povzročila višje življenjske stroške, mlajša generacija pa se boji, da jo v prihodnosti čaka revščina. Evropska unija je ideološki projekt, ki se vsiljuje evropskim narodom, ki bi raje živeli v demokratičnih nacionalnih državah. Cena politične ideologije je vedno človeška beda.

**Sergej Kozlík (NI).** – (SK) V skoraj vseh evropskih državah obstajajo strogi pravni ukrepi proti zanižanju holokavsta in spodbujanju fašizma.

Da bi se ustrezno borili proti izražanju neonacizma in drugih oblik ekstremizma na Madžarskem, je treba spremeniti ne samo zakone, temveč tudi ustavo. Vendar pa Madžarski že dokaj dolgo primanjkuje politične volje za tak korak. Stranka FIDES, članica skupine Evropske ljudske stranke, je zavrnila poostreitev zakonov, namenjenih učinkovitejšemu boju proti nacionalizmu in radikalizmu. Na ta način FIDES odkrito podpira ekstremizem na Madžarskem.

Minil je komaj en mesec, odkar so madžarski ekstremisti v fašističnih uniformah prikorakali čez mejo v mirno slovaško mesto na grozo lokalnih prebivalcev. V imenu evropskih državljanov dobre volje pozivam politike z Madžarske, da čim hitreje sprejmejo učinkovite zakone za boj proti izrazom fašizma in ekstremizma na Madžarskem.

**Carlos José Iturgaiz Angulo (PPE-DE).** – (ES) Gospod predsednik, natanko pred enim letom so prebivalci Venezuele na referendumu odločili, da Hugo Chávez ne sme podaljšati predsedniškega mandata, kar je določeno tudi v venezuelski ustavi.

Hugo Chávez se ne meni za suvereno demokratično odločitev ljudstva in je napovedal, da namerava spremeniti zakonodajo, da bi ostal na oblasti.

Hugo Chávez je tako ponovno pokazal, da ni demokratični predsednik temveč avtokrat, vojaški diktator, ki želi celotno Venezuelo spremeniti v svoj zasebni ranč ter še naprej groziti nasprotnikom in disidentom, jih žaliti in napadati. Z zapiranjem medijskih hiš, kot je Radio Caracas Televisión, želi zatreti tudi svobodo izražanja.

Evropski parlament mora ostro obsoditi in zavrniti te zvijače in izgovore, s pomočjo katerih želi Hugo Chávez ohraniti svoj položaj predsednika države. Venezuelsko družbo pozivamo, naj ohrani vrednote demokracije in svobode, ki so v popolnem nasprotju so tistim, kar počne in govori Hugo Chávez.

**Csaba Sándor Tabajdi (PSE).** – (FR) Gospod predsednik, konec maja je francoska Nacionalna skupščina glasovala za spremembo francoske ustave v zvezi s spoštovanjem regionalnih jezikov. Lahko rečemo, da so regionalni jeziki nacionalna dediščina Francije.

Upati je bilo, da je ta odločitev začetek pomembnega preobrata v jakobinskem francoskem konceptu, ki velja za regionalne jezike in tradicionalne nacionalne manjšine. Na žalost je Francoska akademija znanosti to zavrnila in pritislila na senat, ki je na koncu glasoval proti tej pozitivni spremembi francoske ustave, ki bi bila pomembna ne samo za Francijo, temveč tudi za Evropsko unijo v celoti.

Dvomim, da bi poučevanje ljudi v alzaščini, bretonščini ali katalanščini ter uporaba teh jezikov v upravnih postopkih kakor koli spodkopala ozemeljsko celovitost ali nacionalno enotnost francoskega naroda; ravno nasprotno.

Gospod predsednik, naj živi francosko govoreči svet, naj živijo regionalni jeziki, naj živi jezikovna raznolikost!

(Aplavz)

**Marco Cappato (ALDE).** – (IT) Gospod predsednik, gospe in gospodje, gospa Marjory Van den Broeke, predstavnica sekretariata Evropskega parlamenta je pred nekaj dnevi novinarjem povedala, da je Evropski parlament kupil osem naprav za skeniranje telesa, torej izdelkov, o katerih smo na plenarnem zasedanju razpravljali več tednov in o tem celo sprejeli resolucijo.

Te naprave smo kupili – in med razpravo nas s tem ni seznanil nihče, ne sekretariat ne predsednik – ravno v času, ko smo preučevali, ali bi to isto opremo morali odobriti na letališčih ali ne. To je bila po mojem mnenju neverjetna napaka predsedstva in sekretariata. Še več: 4. novembra sem vložil pisno prošnjo za informacije o tej zadevi, odgovor pa še vedno čakam. Pravzaprav sem odgovor moral poiskati sam, in sicer v biltenu EUobserver z dne 10. decembra.

Sprašujem se, kako je mogoče, da smo to opremo kupili in da nam med razpravo, na kateri smo izrazili nestrinjanje z uporabo teh naprav, nihče ni povedal, da jo je Parlament že kupil? S tem ste se iz nas ponorčevali pred očmi javnosti.

**Predsednik.** – S tem nisem seznanjen, zato bom zadevo preučil.

**Monica Frassoni (Verts/ALE).** – (IT) Gospod predsednik, gospe in gospodje, kot veste, je prejšnji teden potekalo zasedanje Evropskega sveta, ki se ga poslanci Evropskega parlamenta ponovno niso mogli udeležiti, kar se dogaja že nekaj mesecev. Vstopiti niso mogli niti v tiskovno središče. Mislim, da je to skrajno smešno – prosili smo jih, da nekaj storijo v zvezi s tem, vendar se ni zgodilo še nič.

Tu gre po mojem mnenju za pravi problem in ne zgolj za nečimrnost poslancev, ki se želijo tam samo pokazati; mislim, da smo sozakonodajalci pri vprašanjih in temah, o katerih se tam razpravlja. Za javno mnenje je izredno pomembno, da ima dostop do Sveta, tako prek novinarjev, seveda, kot prek glasov poslancev Evropskega parlamenta. Trenutne razmere se ne smejo nadaljevati.

Večkrat smo jih prosili, naj ukrepajo, in upamo, da ste to storili tudi vi, a mogoče bi se lahko nekoliko bolj potrudili. Še vedno pa upamo, da nam bo uspelo doseči pozitiven rezultat, kajti trenutno stanje stvari je dejansko šokantno.

**Predsednik.** – Gospod Frassoni, ker ste se obrnili prav name osebno in ker ste – vsaj v tolmačeni različici – izrekli nekatere namige, vam želim zagotoviti, da se trudimo in počnemo vse, kar je v naši moči. Vendar pa jaz nisem tisti, ki vam lahko zagotovi uspeh; odločitev mora namreč sprejeti Svet. Lahko pa vam zagotovim, da skupaj s svojimi kolegi dajemo vse od sebe.

**Mieczysław Edmund Janowski (UEN).** – (PL) Gospod predsednik, 10. decembra proslavljamo 60. obletnico razglasitve Splošne deklaracije ZN o človekovih pravicah. Člen 2 deklaracije navaja, da je: „vsakdo [...] upravičen do uživanja pravic in svoboščin, ki so razglašene s to Deklaracijo, ne glede na raso, bravo kože, spol, jezik, vero, politično ali drugo prepričanje...“. Ta dokument je bil podpisan v Indiji, v državi, ki dolguje tako veliko Mahatmi Ghandiju, ki je bil goreč zagovornik pravic posameznika. Toda na žalost nenehno prejemamo skrajno zaskrbljujoče novice o preganjanju kristjanov v Indiji. Novice vsebujejo poročila o krutih umorih, napadih, posilstvih ter požiganju domov in svetišč. Razmere so posebej resne v državi Orissa.

Gospod predsednik, v zvezi z zločini teroristov v Bombaju nismo ostali brezbrizni, zato ne smemo ostati brezbrizni niti pri tako imenovanih *pogromih* proti kristjanom. Prizadevati si moramo za zaustavitev teh izrazov sovraštva, ki predstavljajo jasen primer kršenja temeljnih človekovih pravic, in sicer pravice do svobode verskega prepričanja in pravice do življenja.

**Søren Bo Søndergaard (GUE/NGL).** – (DA) Gospod predsednik, v teh dneh potekajo proslave ob podelitvi nagrade Saharov. Zato bi bilo primerno vprašati, kaj se dogaja s prejšnjimi prejemniki nagrade, na primer kurdsko/turško političarko Lejlo Zana, ki je prejela nagrado leta 1996. Leta 2004 je bila po desetih letih zapora izpuščena, prejšnji petek, 5. decembra, pa ponovno obsojena na deset let zapora. Razlog za to je, da se še vedno bori za temeljne pravice za Kurde v Turčiji, kot je pravica do govora v maternem jeziku. S tem se žal kaže, da razmere na področju človekovih pravic v Turčiji ne napredujejo, temveč nazadujejo. Zato želim pozvati vse poslance, da izrazijo solidarnost z nekdanjo dobitnico nagrade Saharov, Lejlo Zano, predsednika pa pozivam, da predstavi predlog o tem, kako bi Evropski parlament lahko protestiral pri turških organih.

**Predsednik.** – Gospod Søndergaard, želim poudariti, da sem ob neki drugi priložnosti obiskal Lejlo Zana v zaporu. V tej zadevi bomo še naprej ukrepali.

**Georgios Georgiou (IND/DEM).** - (EL) Gospod predsednik, čutim dolžnost, da vas prosim za vašo pozornost in pozornost vseh mojih kolegov poslancev ter za pomoč pri obravnavanju problema Alzheimerjeve bolezni. Gre za bolezen, ki prizadene starejše in trenutno povzroča trpljenje 6 milijonom naših evropskih državljanov. Vendar pa ne povzroča trpljenja samo njim; povzroča ga 6 milijonom družinam, torej se s to boleznijo spopada skoraj 25 milijonov ljudi, ki nimajo občutka, da jim je Evropa kakor koli v pomoč pri lajšanju muk zaradi boja s to nadlogo, ki se očitno razširja.

Zato pozivam vse, da od Komisije in vlad držav članic zahtevate, da se ta bolezen opredeli kot prednostna naloga v zdravstvenih programih Evrope, da bi lahko 25 milijonov naših državljanov rešili pred to tragedijo.

**Irena Belohorská (NI).** - (SK) Ko je Slovaška vložila prošnjo za članstvo v Evropski uniji, je bila že članica Sveta Evrope in je torej že podpisala in ratificirala Listino o temeljnih človekovih pravicah in svoboščinah.

Zahteva Sveta Evrope je veljala enako in bila zavezujoča za vse države. V primeru negotovosti ali neizpolnitve je bilo mogoče vložiti prošnjo za preverjanje pri tako imenovanem odboru za spremljanje. Evropski parlament se s tem vprašanjem ukvarja zgolj selektivno, ko se kdo izmed poslancev pač odloči, da ga bo zastavil. Vendar pa se na žalost v nekaj državah stanje ni spremljalo sočasno. Poleg tega se mi zdi, da določena manjšina v Evropski uniji oziroma natančneje v Evropi uživa večje in privilegirane pravice.

V Vojvodini je namreč velika slovaška manjšina, ki že več kot 200 let ohranja običaje, ki jih je večina izmed nas na Slovaškem do zdaj že pozabila. Gospod predsednik, slišala sem, da bo madžarska manjšina v Vojvodini, ki je manjša od slovaške, dobila poseben statut, ki ji bo zagotovil, da bo uživala pravice države članice.

Zato prosim Evropsko unijo, da poskrbi za enakost ne samo pri obveznostih, temveč tudi pri pravicah, da bi pripadniki slovaške manjšine, ki živijo v Vojvodini, uživali enake pravice kakor njihovi državljanji madžarske narodnosti.

**Ioannis Varvitsiotis (PPE-DE).** - (EL) Gospod predsednik, naboj, ki ga je izstrelil policist in ki je ubil petnajstletnega dečka, je sprožil niz dogodkov, ki so se v preteklih dneh zgodili v Atenah. Smrt tega dečka je nedvomno tragedija, ki nas je vse razžalostila. Vendar pa zgolj ta incident ne more pojasniti skrajnih dogodkov, ki so sledili. Mlada generacija vidi pred seboj mračno prihodnost, polno nepremostljivih ovir, zato se bojim, da se soočamo z nečim, kar nam lahko popolnoma uide iz rok, in ne samo v Grčiji. Podobni dogodki so se zgodili tudi v drugih evropskih prestolnicah. Nihče ne podcenjuje resnosti teh dogodkov. Vendar pa je v Grčiji prišlo do izrednih pretiravanj predvsem s strani tistih, ki so objavljali članke in dajali negativne pripombe, v katerih so napovedovali, da bo organizacija Olimpijskih iger v Atenah propadla, potem pa so se morali javno opravičevati, ker so igre doživele uspeh. Prepričan sem, da so vsi razumeli, kaj se dogaja.

**Maria Matsouka (PSE).** - (EL) Gospod predsednik, od sobote, 6. decembra, ko smo začeli žalovati zaradi nepotrebne izgube mladega dijaka, je vsa pozornost Evrope usmerjena v Grčijo. Smrtonosni naboj je sprožil demonstracije mladih ljudi po vsej državi, kakršnih Grčija ne pozna. Mladi so izgubili potrpljenje in poskusili na svoj način povedati, da nimajo nikakršne želje, da bi živeli v podkupljivi družbi, da ne želijo sprejeti, da je znanje blago, in da za negotovost, konkurenco in pohlep v prihodnosti, kot si jo sami predstavljajo, ni prostora.

Če smo poštene, kar mladi spodbijajo danes je najvišji model nečloveškega razvoja, ki ruši državo blaginje, ki pravno državo spreminja v policijsko, ki odtuja, odvrača in pelje k vzajemnem iztrebljanju. Pri tem ne smemo ostati brezbrizni in, kar je še pomembnejše, ne smemo podcenjevati mukotrpnih krikov naših mladih ljudi. Rešitev ni v represiji; rešitev je v spremembi odnosov, v spremembi politike. To dolgujemo mladi generaciji; to dolgujemo spominu na Aleksandra, dečka, ki je po nepotrebem umrl.

**Zbigniew Krzysztof Kuźmiuk (UEN).** - (PL) Gospod predsednik, tragična smrt poljskega državljana Roberta Dziekońskiego na letališču v Vancouvru lansko leto je globoko vplivala na javno mnenje na Poljskem in v Kanadi. Po naključju je bil ta dogodek posnet. Na posnetku se vidi, da je smrt Roberta Dziekońskiego posledica brutalnega ukrepanja kanadske policije, ki je po nepotrebem uporabila električni paralizator na povsem izčrpanem človeku, ki je potreboval pomoč. Nedavno nas je osupnila novica, da je kanadsko sodišče odločilo, da policisti za svoje dejanje ne bodo odgovarjali.

V svojem imenu, v imenu mojega kolega poslanca gospoda Wojciechowskega ter številnih ljudi na Poljskem, katerih želje prenašam, pozivam predsednika tega Parlamenta, da od kanadskih oblasti zahteva natančne informacije v zvezi z okoliščinami smrti poljskega državljana. Ta oseba je bila seveda tudi državljan Evropske unije.

**Roberto Musacchio (GUE/NGL).** – (IT) Gospod predsednik, gospe in gospodje, iz Združenih držav slišimo, da prav zares razmišljajo o nacionalizaciji velikih avtomobilskih družb, da bi se tako spopadle s krizo, s katero se sooča industrija. Kot je v ZDA v navadi, se včasih ideologije postavijo ob stran, vključno z doktrino „laissez-faire“, in sprejemati se začnejo zelo praktični ukrepi.

Evropa ne more samo sedeti in gledati, medtem ko je avtomobilska industrija v krizi. Seveda je pomembno, da sprejmemo novo uredbo o emisijah, prav je, da Komisija reče, da morajo okolje in inovacije usmerjati ukrepe za reševanje krize in da je treba pri tem upoštevati avtomobilsko industrijo, toda to ni dovolj. Prosil bi vas, gospod predsednik, pa tudi Svet in Komisijo, da, še preden pride do porasta odpuščanj in presežnih delavcev – teh je že veliko število v Italiji, v moji državi, prizadete pa so velike družbe, od Eatona do samega Fiata –, vsak zase premislite, ali ni mogoče izreden načrt takojšnjega ukrepanja tisto, kar potrebujemo.

**Hans-Peter Martin (NI).** – (DE) Gospod predsednik, pomenljivo je, da na plenarnem zasedanju Evropskega parlamenta ni bilo povedano, kaj je pred določenim časom odločilo Dunajsko regionalno kazensko sodišče. Slednje je namreč zahtevalo izročitev – torej odrek imuniteti – gospoda Hannesa Swobode, poslanca Evropskega parlamenta. Ta zadeva je bila objavljena v medijih, govorimo pa o kazni do enega leta. A vendar tukaj, v Parlamentu, nam o tem nihče nič ne pove.

V mojem primeru pa so bile zadeve povsem drugačne. Komaj je bila prošnja vložena, ste, gospod predsednik, tukaj že vse prebrali, na veselje široke množice poslancev. Vendar pa, gospod predsednik, Parlamenta niste obvestili, da temu niso sledili nikakršni sodni postopki, da je sodnik zadevo opustil, da je bila odločitev instanc enoglasna, oziroma da odrek imunitete ni bil nikakor primeren.

Temu jaz ne rečem demokracija, gospod Pöttering.

**Predsednik.** – Gospod Martin, ker me nenehno grajate, bi želel poudariti, da če bi upoštevali d'Hondtov sistem – torej, da bi ravnali pošteno –, vi zdaj ne bi dobili niti besede.

**Marie Panayotopoulos-Cassiotou (PPE-DE).** – (EL) Gospod predsednik, če si želimo zamisliti pomen Evropske unije, ki je stara več kot petdeset let, moramo poudariti dejstvo, da je odpravila vojno in da živimo v miru. Vendar pa lahko vidimo tudi, da ta mir ogrožajo drugi sovražniki, eden izmed glavnih sovražnikov pa je nasilje. Zato moramo usmeriti našo pozornost na nasilje in jo soočiti s kulturo ljubezni, kulturo solidarnosti.

Mislim, da smo pozabili poudariti, kolikšno moč ima podpora, ki jo en človek ponudi drugemu, ter usmerjati ljudi, predvsem mlade, k znanju, inovacijam in kulturi. Če mladim ljudem svetujemo, da svoja stališča izražajo nasilno, potem se moramo bati za Evropsko unijo.

**Maria-Eleni Koppa (PSE).** – (EL) Gospod predsednik, s tega govorniškega mesta bi želela izraziti svojo ogorčenost in globoko žalost zaradi umora petnajstletnega dečka, ki ga je zagrešil policist v Atenah. Ta incident je sprožil dogodke, ki so v zadnjih dneh Grčijo močno zamajali. Grčija se nahaja sredi socialne eksplozije, splošni nemiri pa so preplavili številna mesta. Ljudje na ulicah, v glavnem študenti in dijaki ter nezaposleni in premalo plačani, izražajo krizo v družbi, ki čuti, da zanjo ni prihodnosti. Jeza, ogorčenje in protesti so dali eksplozivne rezultate. Zaradi teh razmer je šibka odhajajoča vlada, vlada Nove demokracije, dopustila, da so stvari ušle izpod nadzora, rezultat pa je bil ta, da več dni ni bilo nobene države.

Korenine teh dogodkov so zapletene in segajo globoko: izbruh civilnih nemirov je posledica nepojemajočega povečanja neenakosti. Je posledica neoliberalne politike, ki povzroča čedalje večjo revščino, marginalizacijo in izključevanje, zaradi česar je ogrožena socialna kohezija, mi pa drvim v izredne dogodke, kot so tisti, ki se zdaj dogajajo pred našimi očmi. Pri obsojanju nasilja moramo pozorno prisluhniti protestu Grčije, nato pa dati točno določene in iskrene odgovore.

**Jelko Kacin (ALDE).** – (SL) Italijanska država ponovno izvaja grob pritisk na slovensko manjšino, saj zmanjšuje sredstva za manjšinsko šolstvo in kulturo, ki sta podlaga preživetja vsake manjšine.

Torkov dogodek na slovenski šoli v Barkovljah pri Trstu pa je poskus zastraševanja ravnateljice, učiteljev, otrok in staršev. Prihod karabinjerjev na šolo je nedopusten. Karabinjerji v šoli nimajo kaj iskati. Tako je bilo le v času fašizma. Hkrati je v Trstu na stotine lokalov s kitajskimi napisi in kitajskimi dekoracijami, ki ne motijo nikogar. Slovenski simboli, na slovenski šoli, pa nekatere italijanske politike motijo, motijo italijanske oblasti, ki zahtevajo celo preiskavo in prihod karabinjerjev.

To niso ne evropski in ne slovenski standardi. To je pritisk in to je nedopustna sramota gospod predsednik.

**László Surján (PPE-DE).** – (HU) Čudovit občutek za vse nas je bil, ko je širitev Evropske unije pred enim letom dosegla novo raven: odpravo schengenskih meja na zelo obsežnem območju s priključitvijo novih članic v schengensko skupnost. Minilo je eno leto. Pridobljene ugodnosti zdaj uživajo mnogi. Pojavile pa so se tudi pomanjkljivosti, in sicer takšne, ki dajejo slutiti, da je več ljudi naklonjeno izolaciji. Ceste, ki so sicer prevozne za avtomobile, so zaprte s prometnimi znaki ali cvetličnimi koriti. Gospod predsednik, zelo dobro bi bilo, če bi prav vsak evropski državljani spoznal, da je prost pretok naše skupno bogastvo, ki ga ne smejo omejevati nikakršni interesi, kar na primer velja za okolico Sátoraljaújhelyja.

**Silvia-Adriana Țicău (PSE).** – (RO) Hvala, gospod predsednik. Vesela sem, da je v dvorani tudi gospod komisar Špidla. Evropska unija temelji na štirih temeljnih svoboščinah, ki vključujejo prost pretok blaga, storitev, kapitala in ljudi.

1. januarja 2009 bosta minili dve leti, odkar sta se EU pridružili Romunija in Bolgarija. Pristopna pogodba, ki sta jo obe državi podpisali leta 2005, daje državam članicam priložnost, da dvostransko postavljajo ovire, ki onemogočajo prost pretok romunskih in bolgarskih delavcev za obdobje najmanj dveh do največ sedem let. Nekatere države članice so te ovire odpravile že pred letom 2009, medtem ko so druge napovedale, da jih bodo ohranile iz notranjepolitičnih razlogov.

Mislim, da je v času trenutne finančne in gospodarske krize odprava teh ovir nujno potrebna. Odprava ovir za prost pretok romunskih in bolgarskih delavcev je znak spoštovanja evropskih načel in vrednot. Je tudi znak spoštovanja temeljnih pogodb Evropske unije. Zato pozivam k odpravi ovir, ki še obstajajo in onemogočajo prost pretok romunskih in bolgarskih delavcev. Hvala lepa.

**Jaromír Kohlíček (GUE/NGL).** – (CS) Gospe in gospodje, v zadnjih letih je delegacija Evropskega parlamenta večkrat obiskala prihodnje predsedstvo. To je dobro in to pozdravljam. Kar pa mi ni všeč, je pomanjkanje obzirnosti, do česar je prišlo med obiskom delegacije na praškem gradu. Vsi vemo, da sta glavni metodi, ki ju gospod Cohn-Bendit uporablja, da bi povečal svojo prepoznavnost, provokacija in nadutost. Skrbi me, ker se mu je ob tej priložnosti v Pragi pridružil tudi predsednik našega Parlamenta. Razočarali ste me in mislim, da bom moral spremeniti svoje dobro mnenje o vas. Primanjkuje vam skromnosti in potrpljenja, ki sta potrebna, da bi prisluhnili mnenju, s katerim se ne strinjate. Z mnenji predsednika Češke republike se pogosto ne strinjam, vendar pa svojih stališč ne izražam tako naduto, kot ste to dovolili članu vaše delegacije. Zato pričakujem uradno opravičilo in ne samo običajno arogantno zavrnitev.

**Predsednik.** – Gospod Kohlíček, če bi bili tam, potem ne bi tako govorili.

**Mairead McGuinness (PPE-DE).** – Gospod predsednik, italijanski kolega je omenil, da je količina ostankov živil v Italiji velik problem, vprašanje ostankov živil in odvečnih živil, ki se vračajo v prehranjevalno verigo pa je zagotovo problem, ki je v zadnjih sedmih dneh prizadel Irsko. Ta je pokazal, da bi lahko imeli ogromne težave, če ne bomo imeli ustreznega nadzora nad vsakim vidikom prehranjevalne verige, ne samo od vil do vilic, temveč tudi od vilic nazaj do vil.

Irsko državo to stane 180 milijonov EUR, zato smo hvaležni za solidarnost EU v zvezi z razpoložljivostjo zasebnega sistema pomoči za skladiščenje, vendar moramo zdaj vedeti, kje točno se je zalomilo v prehranjevalni verigi na Irskem, zaradi česar so se živali hranile s sestavino, v kateri so bili dioksini.

Veseli smo, da je ta problem rešen, vendar pa moramo vedeti, kako se je to zgodilo, da bi lahko preprečili, da se to ponovi v prihodnosti. Če ne moremo nadzorovati, kaj gre v živalsko prehranjevalno verigo v smislu živil ali odvečnega odpada, potem moramo to ustaviti. Nadzorovati moramo domače mešanice in vse označiti z oznako o državi izvora, da bi našim potrošnikom zagotovili meso, ki ga jejo.

**Marco Pannella (ALDE).** – (IT) Gospod predsednik, gospe in gospodje, v prihodnosti bomo na ta čas, če se ga bomo spomnili, gledali kot na čas genetske spremembe tistega Parlamenta in tiste Evropske unije, ki ste jo, gospod predsednik, leta 1985 dobro poznali in jo pomagali oblikovati: evropsko domovino v nasprotju z razpadlo iluzijo stare Evrope domovin.

Danes in vsak dan se pomikamo prav v to smer. Še včeraj in predvčerajšnjim so se na Svetu slišale zahteve za Evropo od Atlantika do Urala, kar spominja na stari nacionalizem, ne na proevropsko potezo. To je Evropa Coudenhove-Kalergija, Winstona Churchilla in vseh naših starih očetov, ki so našemu Parlamentu dali svoje ime. Ti so bili naklonjeni Združenim državam Evrope, danes pa govorimo samo o partnerstvu z vsemi tistimi, ki si članstvo dejansko želijo, ki želijo biti del Evrope. Mislim, da jih vse skupaj - samo pogledajte Sredozemlje - prepuščamo usodi, ki je nedvomno nevarna in ki bo zagotovo pomenila udarec proevropejcem in demokratom v vseh državah.

**Ioannis Gklavakis (PPE-DE).** - (EL) Gospod predsednik, želel bi govoriti o uredbi o fitofarmacevtskih sredstvih. Mislim, da se bodo vsi strinjali, da je brezskrbna uporaba pesticidov nevarna tako za ljudi kot za okolje. Vendar pa verjamem tudi, da se vsi strinjajo, da je uporaba pesticidov omogočila masovno proizvodnjo živil ter da je treba ljudi nahraniti. V tem smislu so fitofarmacevtska sredstva potrebna, vendar jih moramo ustrezno uporabljati.

Bojim pa se, da nova uredba odpira številna vprašanja in zbujajo številne bojazni. Evropski kmetovalci so zaskrbljeni, da jih bodo že same omejitve izrinile iz proizvodnje in da ne bodo več mogli pridelovati po konkurenčnih pogojih. Potem bodo potrošniki res imeli razloge za skrb, saj so proizvodi iz tretjih držav dvomljive kakovosti. V tretjih državah, kjer proizvodne metode niso nadzorovane, pa bomo v veliki meri posegli v okolje in njegovo obsežno uničevanje. Zato upam, da bomo temu vprašanju posvetili posebno pozornost, saj obstaja možnost, da bomo naredili več škode kot koristi. To vprašanje moramo pozorno preučiti ob poznavanju pravih dejstev.

#### **PRESEDSTVO: GOSPOD VIDAL-QUADRAS**

*podpredsednik*

**Dariusz Maciej Grabowski (UEN).** - (PL) Gospod predsednik, vsi vemo, da je v preteklosti obstajal poklic dvornega norčkarja in klovn. Naloga in čast teh ljudi je bila, da so zabavali svojega gospodarja, četudi so s tem žalili vse ostale, ki so bili prisotni. A če je gospodar hotel govoriti o resnih zadevah, je norčkarju ukazal, da se umakne.

Našemu predsedniku bi rad zastavil naslednje vprašanje. Gospod predsednik, ali nameravate z manjšimi spremembami obuditi ta stari običaj tudi v Evropskem parlamentu? Ali bo postalo sprejemljivo, da bodo politiki, ki so bili nekoč rdeči, zdaj pa so zeleni, žalili nacionalne voditelje, pri tem pa trdili, da to počnejo v imenu tega Parlamenta, in ali bodo to lahko počeli v prisotnosti svojega predsednika? Prav to se je namreč zgodilo v Češki republiki pri predsedniku Klausu. Kot poslanci Evropskega parlamenta bi morali pokazati, kako je treba razumeti demokracijo. Dajati bi morali zgled, kako se spoštujejo zakoni in voditelji držav članic Unije. Ali naj poslanci tega Parlamenta predstavljajo ljudi, ki so se nekoč navduševali za demokracijo, danes pa jo zaničujejo? Teh ljudi si nihče ne upa grajati ali jih utišati.

Ne smemo dopustiti, da bi se to nadaljevalo. Predsednik Klaus bi moral prejeti opravičilo za dogodke, ki so se zgodili v Pragi med obiskom delegacije iz tega Parlamenta. Pozivam vas, da daste svoje opravičilo.

**Dimitrios Papadimoulis (GUE/NGL).** - (EL) Gospod predsednik, grška družba je ogrožena zaradi nasilja in prav zato je bila tako pretresena zaradi umora petnajstletnega dečka, ki ga je zagrešil policist. Mladi ljudje so šli zato na ulice, da bi mirno protestirali, kajti to je bila iskra, ki je vžgala ogenj in ustvarila nove brezizhodne situacije: škandale, neenakosti, inflacijo, brezposelnost, nepotizem, korupcijo in pomanjkanje pravne države. Sodišče Evropskih skupnosti je v preteklih letih pogosto obsojalo grške oblasti zaradi izražanja prekomernega nasilja in samovoljnosti, ki sta ostala nekaznovana. Gospod predsednik, vas in vsa krila v Parlamentu pozivam, da storite, kar je storil grški parlament v spomin na tega petnajstletnega dečka, enako pa tudi Evropski parlament, varuha človekovega dostojanstva in človekovih pravic, prosim za minuto tišine v spomin na mladega, petnajstletnega dečka, ki je bil pred enim tednom ubit v Atenah.

**Milan Gaľa (PPE-DE).** - (SK) Prejšnji teden smo proslavili 60. obletnico Splošne deklaracije o človekovih pravicah, ki je bila sprejeta 10. decembra 1948 z resolucijo Generalne skupščine ZN.

Na Dan človekovih pravic je opozicija z nizom protestov poskušala pritegniti pozornost h kršenju človekovih pravic v svoji državi. Aktivisti v Minsku so korakali v imitacijah zaporniških oblačil in nosili plakate, na katerih je bil slogan „Sem politični zapornik“. Na drugem mestu so aktivisti mimoidočim delili besedilo deklaracije, na zahodu države v mestu Grodno pa je potekala demonstracija. Lukašenkov režim se je na vse dogodke opozicije odzval z aretacijo aktivistov.

Paradokсно je, da je Belorusija podpisala zavezo, da bo zagotavljala človekove pravice svojih državljanov. Za mednarodno skupnost je nesprejemljivo, da država podpisnica prepoveduje razdeljevanje samega besedila deklaracije.

**Ewa Tomaszewska (UEN).** - (PL) Gospod predsednik, pred nekaj meseci je bila na seji Odbora za kulturo in izobraževanje predstavljena zamisel o ustanovitvi Hiše evropske zgodovine. Vendar pa takrat niso bili predloženi nobeni dokumenti. Poleg tega ni bilo niti dovolj časa za razpravo. Kljub temu so poslanci izrazili pomisleke v zvezi s samo zamisljo.



Zdaj imam pred seboj temeljno besedilo o Hiši evropske zgodovine in moram reči, da sem pretresena nad kvaliteto tega dela. Vsebuje namreč zgodovinske napake, kot je umestitev izvora krščanstva v četrto stoletje našega štetja. Poleg tega je nekaterim dogodkom v besedilu dan čezmeren pomen, medtem ko so drugi povsem spregledani. To velja zlasti za obdobje 2. svetovne vojne in tudi za zadnji dve desetletji. Zdi se, kot bi nekdo želel namerno napačno prikazati zgodovino Evrope. Evropski parlament ne bi smel podpisati takšnega dvomljivega podviga niti mu zagotoviti kakršnih koli finančnih sredstev.

**Nicodim Bulzesc (PPE-DE).** - Gospod predsednik, številni poslanci Evropskega parlamenta so pozdravili izid zasedanja Sveta v Bruslju, ki je potekalo prejšnji teden, ter sklepe Konference ZN o podnebnih spremembah v Poznani. Navadni državljani težko razumejo, kaj pomeni kupovati ali prodajati dovoljenja za onesnaževanje s CO<sub>2</sub> ali katere so nevarnosti uhajanja ogljika. Vendar pa morajo razumeti, da je Evropa postala prvak pri obravnavanju podnebnih sprememb in bo tako nadaljevala tudi v prihodnosti.

Romunija in druge vzhodnoevropske države članice pozdravljajo ponudbo za sprejem več brezplačnih dovoljenj za emisije CO<sub>2</sub>, kakor tudi nov kompromis o povečanju obsega Solidarnostnega sklada. Na ta način industrijam, kot so industrije cementa, kemikalij in stekla, ne bo treba več premeščati svojih tovarn, delovnih mest in emisij CO<sub>2</sub> v druge dele sveta. Veselim se jutrišnje plenarne razprave o celotnem svežnju in se zahvaljujem vsem vpletenim poročevalcem in poslancem Evropskega parlamenta.

**Pedro Guerreiro (GUE/NGL).** - (PT) To priložnost na začetku delnega zasedanja Evropskega parlamenta bi želel izkoristiti, da izrazim našo skrajno solidarnost z železničarji, ki trpijo represijo s strani Upravnega odbora portugalskih železnic Caminhos-de-Ferro Portugueses (CP).

Devet železničarjev je namreč izpostavljenih nesprejemljivim disciplinskim postopkom pred odpustitvijo, ki jih je sprožil Upravni odbor CP, ker so sodelovali v stavkovni straži, ki je v skladu z zakonom. Enako se je zgodilo drugim trem delavcem železniškega operaterja REFER.

Nad tem vedenjem moramo izraziti svoje ogorčenje in zahtevati takojšen zaključek teh postopkov ter spoštovanje demokratične legalnosti, pravic delavcev in svobodo sindikata.

**Colm Burke (PPE-DE).** - Gospod predsednik, pozdravljam začetek veljavnosti Konvencije ZN o pravicah invalidov z dne 2. decembra 2008. Evropska skupnost je sopodpisnica te konvencije. Slednja zagotavlja zaščito 50 milijonom državljanov invalidov EU, kot so amputiranci.

Vendar pa je Irska ena izmed držav članic v Evropski uniji, v kateri mora oseba, ki izgubi ud, nakup protetičnega nadomestka financirati s svojimi lastnimi sredstvi ali iz zavarovanja.

Kljub začetku veljavnosti konvencije irska vlada v zadnji proračun ni vključila nobene postavke za pomoč amputirancem pri financiranju protetičnih nadomestkov. Obsojam to nemarno omalovaževanje ljudi s tako resno invalidnostjo in pozivam Komisijo, da sestavi smernice, po katerih bodo države članice obvezne zagotoviti ustrezna sredstva za te invalide.

**Ryszard Czarnecki (UEN).** - (PL) Gospod predsednik, želel bi opozoriti na nekoliko nenavadne razmere, do katerih je prišlo v moji državi, na Poljskem.

V zvezi z Evropskim parlamentom in zlasti z volitvami vanj poljska zakonodaja jasno navaja, da je treba vse spremembe volilne zakonodaje vložiti šest mesecev pred volitvami. Vendar je bila poljska vlada pri predložitvi sprememb volilne zakonodaje v Evropskem parlamentu pozna. Ena izmed teh sprememb se nanaša na zmanjšanje števila poljskih poslancev Evropskega parlamenta.

Zato bi lahko novo volilno zakonodajo, ki predvideva manj poljskih članov tega Parlamenta lahko izpodbijalo Ustavno sodišče. V moji državi, na Poljskem, bi se dejansko lahko porodil dvom o zakonitosti volitev v Evropski parlament. To so izjemne razmere, kakršnih v zgodovini Evropskega parlamenta še ni bilo. Na žalost vsa odgovornost zanje leži na strani poljske vlade.

**Ilda Figueiredo (GUE/NGL).** - (PT) Problem brezposelnosti, prekletstvo negotovega in slabo plačanega dela ter drama poznega izplačevanja plač so na severu Portugalske čedalje večji in grozijo naraščajočemu številu delavcev.

Omenila bom dva primera: mediji so poročali, da se je 51 gradbenih delavcev z območja Marco de Canavezes danes udeležilo protesta v podjetju v Galiciji v Španiji, ki jim ni izplačalo dveh mesečnih plač in regresa. Ti delavci prav tako niso še prejeli nikakršnega dodatka za brezposelnost. Medtem se v podjetju Quimonda, ki izdeluje polprevodnike, v kraju Vila do Conde na Portugalskem, 2 000 delavcev čedalje bolj boji za svojo

prehodnost, saj nemško matično podjetje napoveduje zmanjšanje števila delovnih mest, čeprav se še ne ve, katera podjetja bo to doletelo. Na te probleme se je torej treba nujno odzvati in zagotoviti, da se pri izvajanju nedavno sprejetih ukrepov Skupnosti ne bodo spregledale težke okoliščine delavcev in njihovih družin.

**Roger Helmer (NI).** - Gospod predsednik, slišal sem, da je prejšnji teden potekalo srečanje med voditelji političnih skupin in gospodom Václavom Klausom, predsednikom Češke republike. Povsod je bilo objavljeno, da je na srečanju več naših kolegov, predvsem gospod Daniel Cohn-Bendit, govorilo s predsednikom Češke republike na predrzen in nestrpen način, kar je ta Parlament spravilo na slab glas. Močno obžalujem dejstvo, da jih predsednik tega Parlamenta, ki se je srečanja udeležil, ni uspel obrzdati in spraviti v red.

Prej je povedal, da bi vse skupaj drugače razumeli, če bi bili tam. Toda če meni, da je bilo njemu povedano drugače, potem bi moral stopiti pred ta Parlament in nam povedati, kako in zakaj je do tega prišlo.

Predsednika našega Parlamenta bi želel prositi, da piše predsedniku Klausu in se mu v imenu Parlamenta opraviči za to sramotno vedenje.

**Charles Tannock (PPE-DE).** - Gospod predsednik, kot predsednik opazovalne misije Evropskega parlamenta v okviru decembrskih splošnih volitev v Bangladešu bi se želel zahvaliti predsedstvu, ker je omogočilo delovanje misije. Predhodni predsednik, ki se misije ni hotel udeležiti – gospod Robert Evans iz Skupine socialdemokratov – je poskušal v zadnji minuti odpovedati pot zatrjujoč, da seznam udeležencev ni zadosti politično ali nacionalno uravnotežen. No, še vedno je dovolj mest, v kolikor bi se drugi poslanci želeli udeležiti, in to bom pozdravil.

Vesel sem, da je imelo predsedstvo toliko zdrave pameti, da je to preprečilo. Z odpoklicem misije bi poslali povsem napačne signale v Bangladeš – in v bangladeško skupnost, ki jo predstavljam v Londonu –, ki si pogumno prizadeva za utrditev svoje krhke posvetne demokracije po dveh letih kvazi vojaške vladavine.

Bangladeš je strateško pomembna država v nestabilni regiji, ki ga čedalje bolj ogroža islamistični terorizem, česar se predsednik delegacije Evropskega parlamenta za odnose z državami južne Azije, gospod Evans, zelo dobro zaveda. Bangladeš si zasluži spodbudo pri iskanju demokratične prihodnosti. Če sami zase trdimo, da smo demokrati, bi morali storiti vse, da bi pri tem pomagali tudi Bangladešu.

**Predsednik.** – Gospe in gospodje, ura je čez šest. V skladu z dnevnim redom bomo zaključili to točko in nadaljevali z naslednjo.

## 14. Organizacija delovnega časa (razprava)

**Predsednik.** – Naslednja točka je priporočilo za drugo obravnavo (A6-0440/2008) v imenu Odbora za zaposlovanje in socialne zadeve o skupnem stališču Sveta (10597/2/2008 – C6-0324/2008 – 2004/0209(COD)) z namenom sprejetja direktive Evropskega parlamenta in Sveta o spremembi Direktive 2003/88/ES o določenih vidikih organizacije delovnega časa (poročevalec: gospod Cercas).

**Alejandro Cercas, poročevalec.** – (ES) Gospod predsednik, gospod komisar, gospa ministrica, sprememba Direktive o delovnem času je pritegnila pozornost milijonov Evropejcev in v njih vzbudila skrb. Po našem mnenju je predlog Sveta velika politična in pravna napaka.

Pogosto se sprašujemo, zakaj so državljani nezadovoljni z našimi institucijami, našimi volitvami ali našim političnim programom. Danes imamo za to jasno razlago: pogledati je treba samo ogromen prepad med predlogi Sveta in mnenji 3 milijonov zdravnikov ter vseh sindikatov Evrope, ki predstavljajo 1 50 milijonov delavcev.

Upam, da tega nasprotovanja Parlamenta ne razumete kot oviro, temveč bolj kot priložnost za ponovno navezavo stika z državljani in njihovimi pomisleki, da bodo ljudje lahko videli, da ne govorimo v prazno in ne dajemo praznih obljub, ko govorimo o socialni razsežnosti Evrope.

48-urni delovni teden je zelo stara želja. To je bilo obljubljeno v Versajski pogodbi, bilo pa je tudi predmet prve konvencije MOD.

Težnja po delu za življenje in ne po življenju za delo je privedla do zadovoljivih izboljšav na področju produktivnosti v Evropi, kar je tudi delavcem prineslo več prostega časa. Tega modela ne smemo opustiti.

Zdi se, da strah pred globalizacijo ali poskusi doseganja konkurenčne prednosti prisiljujejo institucije, da si premislijo in pozabijo, da bomo to bitko dobili samo z odličnostjo.

Stališče Sveta je popolnoma nasprotno stališču Parlamenta. Prepričani smo, da obstajajo dobri razlogi za to, da se mnenje Parlamenta sprejme.

Prvi je ta, da je odstopanje v nasprotju z načeli in vsebino pogodbe.

Drugič, odstopanje od pravil ne pomeni prožnosti teh pravil, temveč popolno razveljavitev zakona, odvzem pomena mednarodnim konvencijam in standardom ter vrnitev industrijskih odnosov v 19. stoletje.

Tretjič, osebna, posamezna odpoved pravicam je zanesljiva formula za to, da najšibkejšje člane družbe podvržemo najbolj nečloveškemu izkoriščanju.

Zadnji razlog pa je, da bi s tem, ko bi državam članicam omogočili, da na nacionalni ravni uporabljajo odstopanja od evropske zakonodaje, odprli vrata socialnemu dampingu med našimi državami.

Imamo veliko raziskav, ki kažejo, v kolikšnem obsegu je uporaba odstopanj povzročila ogromno škodo zdravju in varnosti delavcev. Iste študije kažejo tudi, kako je ženskam zaradi tega težko dobiti službo in ustvariti poklicno pot in kako težko je uskladiti poklicno in družinsko življenje.

Ta predlog direktive je torej slabši od veljavne direktive. V prihodnosti odstopanje ne bo samo začasna enkratna izjema, temveč nespremenljivo splošno pravilo, ki bo poleg vsega še potrjeno v imenu svobode in družbenega napredka.

Drugo večje razhajanje zadeva pravice zdravstvenih delavcev. Če ne bi več šteli časa dežurstva, bi s tem storili hudo krivico vsem tistim, ki skrbijo za zdravje in varnost milijonov delavcev. Temu nesmislu se pridružuje še omejevanje pravice do nadomestnega počitka po času dela.

S Svetom smo poskušali skleniti sporazum, da bi na to plenarno zasedanje prišli s kompromisno rešitvijo, vendar to ni bilo mogoče. V Svetu niste pripravljeni na pogajanja in želite spraviti naprej svoje skupno stališče, ne da bi spremenili najmanjšo malenkost.

Upam, da bo Parlament v sredo ustavil te namere Sveta. Na ta način bo vsej Evropi pokazal, da je živ in da si prizadeva za neprekinjeno integracijo Evrope, ne da bi pri tem pozabljal na socialno razsežnost in pravice zdravnikov, delavcev, žensk in evropskih državljanov na splošno.

Upam tudi, da bomo s podporo in posredovanjem Komisije lahko začeli z usklajevanjem in oblikovali kompromis, ki bo sprejemljiv za obe zakonodajni veji. Zagotoviti moramo, da bo Svet resno jemal varno prožnost in usklajenost poklicnega in družinskega življenja.

Imamo priložnost. Čim bolj jo izkoristimo, da bi premostili ogromen prepad med nami in državljani Evrope.

(Aplavz)

**Valérie Létard**, *predsednica Sveta*. – (FR) Gospod predsednik, gospod komisar, gospod Cercas, gospe in gospodje, nocoj smo se zbrali, da bi govorili o temi, s katero se ukvarjamo že več let, o temi, ki je pomembna za vse evropske delavce, torej o spremembi Direktive o delovnem času.

Besedilo, ki je bilo danes predloženo Evropskemu parlamentu, je rezultat kompromisa, ki je bil dosežen v Svetu 9. junija v času slovenskega predsedstva. Ta kompromis zadeva tako Direktivo o delovnem času kot Direktivo o delu prek agencij za zagotavljanje začasnega dela. Svet ga je sprejel v trdnem prepričanju, da gre s tem za korak naprej v položaju delavcev v Evropi, kar velja za obe njegovi razsežnosti.

Na eni strani se z Direktivo o delu prek agencij za zagotavljanje začasnega dela načelo enakega obravnavanja že od samega začetka v Evropi uveljavlja kot pravilo. To je korak naprej za milijone ljudi, ki delajo v tem sektorju. Poleg tega je Evropski parlament to direktivo dokončno sprejel 22. oktobra in to odločitev pozdravljam, saj bo s tem izboljšal položaj začasnih delavcev v 17 državah članicah, v katerih načelo enakega obravnavanja ni že od samega začetka zagotovljeno v njihovi nacionalni zakonodaji.

Na drugi strani pa s kompromisom o delovnem času uvajamo zagotovila, ki bodo služila kot okvir za odstopanje iz leta 1993, ki se je izvajalo brez časovnih in drugih omejitev. Novo besedilo glede na posamezne okoliščine določa omejitve 60 oziroma 65 ur v primerjavi s prejšnjo omejitvijo 78 ur na teden.

Poleg tega onemogoča, da bi se individualni sporazumi o odstopanju podpisali v prvih štirih tednih delovnega razmerja, uvaža pa tudi okrepljeno spremljanje, ki ga opravlja delovna inšpekcija. Želela bi še dodati, da skupno stališče Sveta uvaža izključno klavzulo o spremembi odstopanj. Na koncu bi želela poudariti, da

slovenski kompromis omogoča, da se upoštevajo posebne okoliščine časa dežurstva. To bo pomagalo mnogim državam, zlasti kjer se to nanaša na zdravstveni sektor.

Sprememba Direktive o delovnem času je seveda kompromis in tako kot je značilno za vse kompromise, smo tudi tukaj morali izpustiti nekaj svojih prvotnih ciljev. S tem predvsem mislim na odpravo odstopanja, ki so jo zagovarjale Francija in druge države, vendar je bilo to mnenje manjšine, mi pa nismo imeli dovolj moči, da bi ga uveljavili na Svetu.

Ko boste dali svoj glas na drugi obravnavi, ne smete pozabiti, kaj bi moral biti naš skupni cilj: sestaviti besedilo, ki je sprejemljivo za vse, in se, kjer koli je to mogoče, izogniti postopku usklajevanja. Seveda je med mnenjem Parlamenta, izraženim na prvi obravnavi, in skupnim stališčem Sveta precejšen prepad, toda Parlament mora spoznati, da morajo nekatere države članice nujno rešiti problem časa dežurstva, da slovenski kompromis pomeni napredek za delavce in da Svet ne potrebuje večine za odpravo odstopanja, saj je to brez omejitev obstajalo vse od leta 1993.

Zaradi bližajočih se razprav na to temo bi želela predvsem opozoriti na dve točki.

Ko govorimo o opredelitvi časa dežurstva, je cilj Sveta pogosto napačno razumljen. Ne gre za to, da bi se pridobljene pravice delavcev postavljale pod vprašaj, temveč da bi se omogočila zaščita obstoječih ravnovesij znotraj nekaterih držav članic. Razprave v Evropskem parlamentu bi lahko dale koristen vpogled v vprašanja, ki se nanašajo na to novo opredelitev.

Svet ne namerava oslabiti ali omejiti pravic ljudi. Ravno nasprotno, ohraniti želi obstoječa ravnovesja v državah članicah, ravnovesja, ki vključujejo izračun časa dežurstva na poseben način, ki upošteva neaktivne dele tega časa.

V zvezi s klavzulo o spremembi odstopanja moramo sprejeti sklep, s katerim ne bomo ne zmagovalci ne poraženci, kajti, objektivno rečeno, ravnovesje moči tega ne bo omogočilo. Slovenski kompromis predvideva spremembo direktive po izteku ocenjevalnega obdobja, čez šest let. Vse poti so torej odprte, zato kličem k premirju, kar zadeva to vprašanje odstopanja.

Evropski parlament nocoj nosi posebno odgovornost. Vaš glas bo določil izid tega vprašanja, ki je odprto od leta 2004. Upam, da se v razpravi, ki se zdaj začne, ne bodo pokazale kakršne koli zamisli o spopadu in da se bodo upoštevale visoke želje Sveta, ki so razvidne iz skupnega stališča.

Prepričana sem, da lahko v tem duhu utrete pot skorajšnji uravnoteženi rešitvi.

**Vladimír Špidla**, član Komisije. – (CS) Gospod predsednik, gospe in gospodje, v celoti razumem mnoge pomisleke, ki so bili izraženi v zvezi s tem zapletenim in pomembnim vprašanjem. Ključno vprašanje je, ali se bo Parlament držal mnenja, ki ga je sprejel leta 2005 na prvi obravnavi in ki ga je ponovil v predlogu poročevalca, ali pa premišljuje o tem, da bi v odziv na skupno stališče, ki ga je Svet sprejel septembra lani, spremenil svoje stališče.

Želel bi na kratko povzeti nekaj točk, ki so po mojem mnenju pomembne za razpravo o delovnem času. Prvič, trdno sem prepričan, da je prenova te direktive pomembna in nujno potrebna naloga. Javne službe v Evropi nas prosijo, da pojasnimo pravni položaj, ki se nanaša na čas dežurstva. To je bil ključni dejavnik za spremembo direktive. Nenehna negotovost iz preteklih nekaj let je imela zelo neugoden vpliv na organizacijo bolnišnic, reševalnih služb in institucionalnega varstva, kakor tudi podpornih storitev za ljudi z zdravstvenimi težavami. Od vseh nas se zahteva, da v zvezi s tem nekaj storimo. Podobne zahteve so dali tudi centralni in lokalni vladni organi, organizacije, posamezni delavci, državljani in Evropski parlament.

Drugič, to je zelo pomembno vprašanje, pri katerem se Svet in Parlament razhajata, zlasti kar zadeva prihodnost odstopanja. V celoti sem seznanjen z mnenjem, ki ga je Parlament sprejel na prvi obravnavi. Želel bi poudariti, da je Komisija leta 2005 opravila nekatere temeljne spremembe v svojem osnutku zakonodaje in predlagala odpravo odstopanja. To je bilo storjeno na podlagi mnenj Parlamenta s prve obravnave, Komisija pa si je prizadevala zagovarjati to stališče branilo v teku štiriletne vroče razprave s Svetom.

Vendar pa mislim, da si moramo ogledati prava dejstva. Leta 2003 so odstopanje uporabljale samo štiri države članice, medtem ko ga danes uporablja petnajst držav članic. Še veliko več držav članic si želi, da bi ohranile možnost uporabe odstopanja v prihodnosti. Dejavniki, ki so pripeljali do odločitve Sveta, so jasni. Odstopanje je trenutno vzpostavljeno v veljavni direktivi in če se Parlament in Svet ne moreta dogovoriti o njegovem umiku, bo v skladu s trenutnim besedilom še naprej veljalo brez omejitev.

Moj prvi interes pri predelavi direktive je torej velikemu številu delavcev po vsej Evropi, ki uveljavljajo odstopanje, zagotoviti ustrezno zaščito delovnega mesta. Iz tega razloga menim, da je pomembno, da se osredotočimo na dejanske pogoje, ki zagotavljajo svobodo izbiranja za delavce, ki se odločijo za odstopanje, obenem pa da se delavcem, ki odstopanje že uveljavljajo, zagotovita varnost in zdravstveno varstvo kakor tudi absolutna omejitev povprečnega števila ur opravljenega dela. To obsega tudi skupno stališče.

Skupno stališče pa vključuje tudi posebne, natančno opredeljene določbe o prihodnji spremembi odstopanja. Mnoge izmed držav članic, ki so odstopanje uvedle pred kratkim, so to storile iz razlogov, povezanih s časom dežurstva. Države članice bodo mogoče lahko ponovno ocenile uporabo odstopanja, ko bodo razumele učinke vseh sprememb, ki jih izvajamo na področju časa dežurstva.

Za konec bi želel reči, da se zavedam razlik v mnenjih Parlamenta in Sveta, kar zadeva delovni čas. Sporazuma med Parlamentom in Svetom ne bo mogoče zlahka doseči in tudi v trenutnem delovnem obdobju nimamo več veliko časa. Vendar je po mojem mnenju ta naloga temeljnega pomena.

Mislim, da bodo državljani Evrope težko razumeli, zakaj evropske institucije, ki so znale sodelovati pri reševanju problemov finančne krize, ne morejo opredeliti jasnih, uravnoteženih pravil o delovnem času. Ne smemo pozabiti, da je Svet potreboval štiri leta, da je dosegel skupno stališče. Opozoriti bi vas želel tudi na povezave z direktivo o delu prek agencij za zagotavljanje začasnega dela, ki je bila sprejeta oktobra na drugi obravnavi.

Ni si težko predstavljati, kako težko bo zagotoviti soglasje Sveta, če bo skupno stališče doživelo velike spremembe. Mislim, da je v tem trenutku pomembno, da se pozorno preuči ravnovesje med vprašanjem vsebine in vprašanjem morebitne taktike, da bi se bilo po današnji razpravi mogoče približati iskanju podlage za sporazum o delovnem času. Komisija je pri tej zadevi pripravljena še naprej igrati vlogo „nepriistranskega posrednika“ v zakonodajnem postopku. Parlamentu želim veliko uspeha pri tej razpravi in pri svojih odločitvah o tem zelo pomembnem vprašanju.

**José Albino Silva Peneda**, v imenu skupine PPE-DE. – (PT) Mislim, da bi o sporazumu s Svetom o tej direktivi lahko razpravljali pred drugo obravnavo v Parlamentu. Dejstvo je, da Svet francoskemu parlamentu kljub njegovim prizadevanjem ni podelil nikakršnega mandata za pogajanja s Parlamentom. Rad bi jasno povedal, da se strinjam s spremembo stališč, sprejetih na prvi obravnavi, vendar pa lahko to odgovorno storim samo na podlagi kompromisa, v katerem se pričakuje dialog med dvema institucijama. Moj cilj je še vedno doseči sporazum s Svetom. To pred prvo obravnavo ni bilo mogoče, verjamem pa, da ga bo mogoče doseči z usklajevanjem.

Dve politično najpomembnejši vprašanji v tej direktivi sta čas dežurstva in klavzula o odstopanju. Kar zadeva čas dežurstva, ne vidim nikakršnega razloga, da se ne bi ravnalo v skladu s sodbami Sodišča Evropskih skupnosti. Za ta problem obstaja rešitev – in prepričan sem, da bo sprejeta z usklajevanjem –, ki bo odpravila težave različnih držav članic in ki jo sprejema celotna evropska medicinska stroka; slednjo danes enoglasno predstavlja 400 zdravnikov, ki v imenu 2 milijonov zdravnikov iz vse Evrope protestirajo pred stavbo Parlamenta. Kar zadeva klavzulo o odstopanju, je to po mojem mnenju vprašanje, ki s prožno varnostjo na trgu delovne sile nima nobenega popravka. Menim, da je prožna varnost v celoti pokrita z opredelitvijo enoletnega referenčnega obdobja. Temeljnega pomena tukaj je, da se odločimo, ali si res želimo, da bi evropski delavci lahko delali več kot 48 ur na teden, kar je izračunano kot letno povprečje, in ali to ustreza izjavam o, na primer, usklajevanju družinskega in poklicnega življenja, ki jih dajejo prav vsi v tem Parlamentu.

Želel bi vas spomniti, da pravno podlago te direktive predstavljata zdravje in varnost delavcev. Na koncu se moram toplo zahvaliti svojim številnim kolegom v Skupini Evropske ljudske stranke (Krščanskih demokratov) in Evropskih demokratov za vso podporo, ki so mi jo dali v tem procesu.

**Jan Andersson**, v imenu skupine PSE. – (SV) Najprej bi se želel zahvaliti gospodu Cercasu za njegovo odlično delo. Ali res potrebujemo skupno direktivo o delovnem času? Zagotovo, saj imamo tudi skupni trg delovne sile in moramo imeti minimalne standarde, ki bodo veljali za zdravje in varnost. In tu gre prav za to dvojico.

Kar zadeva Svet, se z njim razhajamo predvsem pri dveh točkah. Prva je neaktivni del časa dežurstva. Tu je sicer med nami ena podobnost. Gre za to, da tako eni kot drugi govorimo, da je možno poiskati prožne rešitve, če bodo socialni partnerji dosegli sporazum na nacionalni ali lokalni ravni. Razlika pa je v izhodišču za ta pogajanja, saj Svet pravi, da ne gre za delovni, temveč za prosti čas. Po našem mnenju je izhodišče to, da gre za delovni čas. Samoumevno je, da se delovni čas prične, ko odidete od doma in ste na razpolago delodajalcu. Vendar pa prožnim rešitvam ne nasprotujemo.

Kar zadeva individualno odstopanje, je vprašanje, ali bi to moralo postati stalno ali pa bi ga bilo treba postopoma odpraviti. Mi menimo, da bi ga bilo treba postopoma odpraviti. Prva stvar je, da to ni prostovoljno. Samo pogledajte si trenutne razmere na trgu delovne sile, kjer številni delavci dajejo prošnje za ista delovna mesta. Kakšno izbiro imajo, ko se pri iskanju zaposlitve soočijo z delodajalcem?

Drugič, sprašujem se, mar v trenutnih okoliščinah, ko morajo nekateri ljudje delati 60-65 ur, medtem ko je obenem toliko ljudi brezposelnih, tega ne bi morali razumeti kot izziv. Kajti to je izziv.

Tretjič – enakost. Kdo so ljudje, ki delajo 60-65 ur? No, to so tisti moški, za katerimi stojijo ženske, ki skrbijo za dom. Ženski lobi je močno kritiziral predlog Sveta in to je storil povsem upravičeno. Gre za zdravje in varnost. Poskusili smo pričeti s pogajanjem. Tisti, ki se ni usedel za pogajalsko mizo, je Svet. Pripravljeni smo na pogovore s Svetom in tudi poskušali smo se pogovarjati, vztrajali smo v teh prizadevanjih, vendar imamo še vedno lastna stališča, ki jih bomo predstavili za pogajalsko mizo.

**Elizabeth Lynne**, v imenu skupine ALDE. – Gospod predsednik, skupno stališče Sveta seveda ni idealno, vendar se zavedam, da je bilo potrebnih veliko let pogajanj med državami članicami, da smo prišli do sem. Na tem je mnoga leta delala tudi večina izmed nas.

Ohranitev odstopanja sem vedno podpirala, vendar sem želela, da se poostri, da bi bilo prav zares prostovoljno. Vesela sem, da odstopanja, kot je zdaj navedeno v skupnem stališču, ni mogoče podpisati sočasno s pogodbo in da je mogoče od odstopanja kadar koli odstopiti. To je veliko preglednejši način zaščite pravic delavcev od uporabe opredelitve avtonomnega delavca, ki je tako ohlapna in bi se lahko nanašala na kogar koli, kar se v mnogih državah članicah tudi dogaja, ali uporabe večkratnih pogodb, pri čemer lahko delodajalec zaposli istega delavca na podlagi ene, dveh ali celo treh pogodb, kar prav tako uporabljajo nekatere države članice. Če delodajalec zlorablja odstopanje, potem lahko delavec proti njem vloži tožbo na delovnem sodišču. Bojim se, da bomo, če bomo izgubili odstopanje, prisilili še več ljudi v sivo ekonomijo, takrat pa jih zdravstvena in varnostna zakonodaja, zlasti Direktiva o nevarnih strojih, ne bo več ščitila. Te direktive ščitijo vse zakonite delavce, bodisi da ravnajo v skladu z Direktivo o delovnem času ali da od nje odstopajo. V teh težkih gospodarskih časih je zelo pomembno, da delavci lahko zaslužijo nadure, če tako želijo, in da tudi delodajalci pokažejo prožnost.

Veliko bolj problematično se mi zdi, da čas dežurstva v skupnem stališču ni opredeljen kot delovni čas. Zato sem na Odboru za zaposlovanje in socialne zadeve vložila spremembo, na podlagi katere bi bilo treba čas dežurstva opredeliti kot delovni čas. Na žalost moja sprememba ni dobila podpore ne pri skupini Socialdemokratov ne pri skupini Evropske ljudske stranke. Kar nam zdaj prinaša poročilo gospoda Cercasa, je, da je treba čas dežurstva opredeliti kot delovni čas, vendar pa je omogočeno, da se v kolektivnih pogodbah ali nacionalni zakonodaji določi drugače. Po mojem mnenju to ni velika sprememba tega, kar že imamo v skupnem stališču Sveta, temveč samo nekoliko spremenjen poudarek. Svoje spremembe nisem vložila ponovno, ker sem vedela, da je skupina Socialdemokratov in skupina Evropske ljudske stranke ne bosta podprli. Sicer imam občutek, da se bomo mogoče morali zateči k usklajevanju, vendar pa sumim, da se bo Svet premaknil. Če sporazuma ne bo, potem upam, da bo Svet ponovno premislil in da bo zdravstveni sektor obravnaval ločeno, k čemur že dalj časa pozivam. Mislim, da je bilo pri spremembi te direktive zares potrebno obravnavati samo sodbi Evropskega sodišča SIMAP in Jaeger in da je to vse, kar bi morali upoštevati.

**Elisabeth Schroedter**, v imenu skupine Verts/ALE. – (DE) Gospod predsednik, gospod komisar, gospa predsednica Sveta, zaradi prekomernega delovnega časa delavci zbolijo, so manj zbrani, poveča pa se tudi število napak. Ljudje, ki delajo preveč ur, so lahko nevarni ne samo sami sebi, temveč tudi drugim, ki so v njihovi bližini. Ali bi na primer želeli, da vas zdravi zdravnik, ki trpi od izčrpanosti, oziroma ali bi se želeli z njim srečati v prometu, ko se konča njegov predolg čas dežurstva? Zato bomo podprli Direktivo o delovnem času, ki v nasprotju s tisto, ki jo je sprejel Svet, ni polna lukenj kot švicarski sir.

Direktiva o delovnem času, katere zgornje omejitve so zgolj smernice, saj se je o odstopanju mogoče dogovoriti v vsaki posamezni kolektivni pogodbi, ne izpolnjuje cilja varovanja zdravja pri delu. Kot so zakonodajalci smo dolžni zagotoviti, da bo Direktiva o delovnem času vsebovala minimalne standarde, ki so združljivi z zdravjem. Zato bo skupina Zelenih/Evropske svobodne zveze glasovala proti nadaljnjim odstopanjem.

Menimo, da je prav, da se državam članicam dajo na voljo tri leta za prilagoditev nacionalne zakonodaje. Vendar pa tega, da bi britansko odstopanje postalo splošno odstopanje v Evropski uniji, ne bomo podprli. Prav tako ne odobravamo tega, da Komisija delovni čas, opravljen v okviru dežurstva, opredeljuje kot neaktiven čas in šteje za čas počitka.

Za nas je zlasti pomembno, da se delovni čas izračuna glede na posameznika in ne glede na individualno pogodbo. Ta sprememba Zelenih je ključnega pomena in nasprotuje temu, kar je gospa Lynne tukaj opisala kot iluzijo.

Zavračam tudi trditev, da Evropski parlament ni predlagal prožnega modela. Nasprotno, podaljšanje referenčnega obdobja na 12 mesecev nudi veliko prožnosti, vendar ne na račun z zakonom določenega časa počitka, kar je za nas pomembno.

Gospod komisar, ni res, da se lahko delavci odločajo sami zase. Že sami vedo, da je to nemogoče; zakaj bi potem bil za jutri napovedan protest, ki se ga bo udeležilo 30 000 ljudi, in zakaj nekaj ljudi že protestira? Zato moramo ponovno potrditi naše stališče, sprejeto na prvi obravnavi. Samo tako lahko Direktiva o delovnem času zagotovi tudi varovanje zdravja na delu.

**Roberta Angelilli**, v imenu skupine UEN. – (IT) Gospod predsednik, gospe in gospodje, najprej bi želela čestitati poročevalcu za opravljeno delo. Francoskemu predsedstvu, ki se mu kljub vsemu zahvaljujem za trud, bi želela povedati, da si ni zadosti prizadevalo za uspešnost pogovorov s Parlamentom.

Nocoj imamo zelo občutljivo razpravo, saj moramo s kar največjo odgovornostjo premisliti o svojih izjavah, kakor tudi politikah, ki bodo temu sledile. V celoti se moramo zavedati, da se vsak oslavljen kompromis sprejema na račun življenj delavcev in da bi zato za kompromis za vsako ceno morali plačati z zdravjem, varnostjo in usklajenostjo poklicnega in družinskega življenja.

Vsi zelo dobro vemo, da se je svet dela v preteklih nekaj tednih in v preteklih nekaj dneh spremenil in da se še spreminja pod udarnim valom gospodarske krize. Vsi smo prepričani, da obstaja potreba po večji prožnosti, vendar je to treba doseči na uravnotežen način, predvsem brez izvajanja pretiranega pritiska na pravice delavcev zaradi nujnosti. Predlogi Sveta odpirajo nekatera zelo resna vprašanja, kot so povedali vsi drugi poročevalci pred mano.

Prvo vprašanje zadeva odstopanje. Na eni strani gre za sprejetje dejstva, da je ta enačba skrajno problematična in zato je zagotovljena določba o spremembi, vendar je to storjeno na splošno, brez določitve dokončnega datuma, na drugi strani pa imamo nekakšno prikrito izsiljevanje, kajti če naj besedilo skupnega stališča Sveta propade, potem bo obveljala sedanja direktiva s popolnoma neomejenim odstopanjem.

Drugič, imamo cel problem v zvezi s časom dežurstva, ki se v praksi običajno šteje kar za čas počitka. Kot so rekli vsi drugi poslanci pred mano, tukaj ne sme biti prostora za dvoumnost, kajti dvoumnost je popolnoma nesprejemljiva.

Nazadnje, usklajevanje: usklajevanje ne more biti abstrakten pojem za splošno formulacijo ali tako imenovane „sprejemljive pojme“, ki v resničnosti potem postanejo navaden hokuspokus, s katerim se ukinjajo kolektivna pogajanja, delavce, predvsem pa delavke, pa se tako prisili, da sprejmejo vsiljene pogoje samo zato, da ne bi izgubili službe.

Zato razumem, da je sprememba direktive potrebna in da bo tudi nedvomno koristna, toda ne glede na vse zakonodajnega vakuuma ne smemo zamenjati z zaskrbljujočimi dvoumnostmi.

**Dimitrios Papadimoulis**, v imenu skupine GUE/NGL. – (EL) Gospod predsednik, Konfederalna skupina Evropske združene levice/Zelene nordijske levice, ki jo imam čast predstavljati, skupnemu stališču Sveta, ki ga Komisija žal podpira, odločno nasprotuje in ga zavrača, saj gre za reakcionarni predlog, ki prihaja na navdušenje lobija delodajalcev in skrajnih neoliberalcev. Gre za predlog, ki nas vrača za devetdeset let v preteklost, v leto 1919, ko je bil zagotovljen največ 48-urni delovni teden. Skupno stališče ohranja odstopanje, ki je uperjeno proti delavcem in navadnim ljudem, odpravlja sodno prakso Sodišča Evropskih skupnosti glede časa dežurstva ter podpira izračun delovnega časa kot povprečja v obdobju dvanajstih mesecev, s čimer odpravlja predpogoj kolektivnega pogajanja. Konfederalna skupina levice zahteva odpravo odstopanja, zahteva odpravo izračuna delovnega časa kot povprečja v obdobju dvanajstih mesecev in zahteva, da se čas dežurstva šteje kot delovni čas.

Gospe in gospodje iz Sveta in Komisije, če je bilo vaše stališče tako prodelavsko, potem bi jutri tukaj protestirale zveze delodajalcev in ne evropski sindikat s petdeset tisoči delavcev. Resnica je, da vam zveze delodajalcev ploskajo, sindikati delavcev pa bodo jutri pred Parlamentom protestirali proti najmanj 65 urnem delavniku.

Toliko govorite o socialni Evropi, pa vendar je ohranjanje odstopanja vrzel, ki naj bi jo pred več leti ustvarila gospa Thatcher za Združeno kraljestvo, zdaj pa želite to vrzel še povečati in jo celo obdržati za vedno. To pa pomeni zavrniti socialno Evropo, zavrniti skupno politiko za delavce.

**Derek Roland Clark**, v imenu skupine IND/DEM. – Gospod predsednik, Direktiva o delovnem času je zapravljanje časa. Še preden sem postal član Evropskega parlamenta, me je minister za delo in pokojnine iz Združenega kraljestva kmalu prosil, naj podprem stališče vlade njenega veličanstva o ohranitvi odstopanj. Seveda sem to tudi storil. Stališče še vedno podpiram, pri tem pa mi družbo delajo še mnoge druge države.

Dovolite mi torej, da na kratko orišem del razburkane zgodovine. 18. decembra 2007 je poročevalec rekel, da skupina držav zavrača Direktivo o delovnem času in socialno Evropo. Hoteli so prosti trg. Poročevalec je to poimenoval zakon džungle. Rekel je, da so to zagotovo psihiatrični primeri.

No, hvala lepa! S svetovnim trgovanjem in odsotnostjo omejitev EU doma je Združeno kraljestvo dovolj močno, da s 15 milijardami GBP letno postane država z drugim največjim prispevkom k EU. Dvomim, da bi poročevalec hotel to zanikati!

Decembra 2007 je portugalsko predsedstvo dejalo, da ne morejo tvegati glasu v Svetu, zato so naslednjemu predsedstvu, Sloveniji, prepustili, da to reši. In to potem, ko so vrinili še agencije za zagotavljanje začasnega dela, da bi jim pomagali naprej. Slovenija je predlagala 65-urni tedenski delovni čas, nato pa 70-urni. Vendar je stališče Sveta do časa dežurstva to zavrnilo. Nato se je SES lotilo politik o minimalnih plačah.

Ko je Finska zaključila predsedovanje, je njihov minister za delo na Odboru za zaposlovanje in socialne zadeve povedal, da so se v Bruslju ministri širokoustili o Direktivi o delovnem času, ko pa so prišli domov, je bila zgodba čisto drugačna. Točno tako!

Prejšnji mesec, 4. novembra, je poročevalec še enkrat povedal, da mora biti Direktiva o delovnem času na prvem mestu, celo pred gospodarstvom. No, če zanemarjate gospodarstvo, kako potem lahko dvigujete davke, ki izhajajo iz Direktive o delovnem času? S tem, ko podjetja zaposlujejo dodatne delavce, da bi zapolnili vrzel, ki je nastala zaradi skrajšanega delovnega časa, se večajo stroški na enoto. Podjetja niso konkurenčna, izgubljajo se delovna mesta, zaradi česar je tudi Francija opustila svojo prakso 35-urnega tedenskega delovnega časa.

Zgledujmo se torej po Franciji. Še enkrat torej pokopljimo to neizvedljivo direktivo o delovnem času in tokrat to storimo za vselej.

**Irena Belohorská (NI).** – (SK) Dovolite mi, da se še jaz zahvalim poročevalcu za predložen osnutek direktive o organizaciji delovnega časa, ki predstavlja dodatek k Direktivi št. 88 iz leta 2003. Zahvaliti pa se mu želim tudi za njegovo današnjo predstavitev in za to, da ni pozabil omeniti zdravstvenih delavcev, ki verjetno predstavljajo tiste, ki jih to najbolj zadeva.

Ker sta Evropska komisija in Evropski svet pripravila tega dokumenta posvetila precejšnjo pozornost, menim, da je prav, da o tem tudi mi podrobno razpravljamo. Prejela sem veliko študij s strani sindikalnih organizacij, ki se bojijo, da bodo delavci dobili preveč možnosti izbire. To se v glavnem nanaša na ocene časa, ko naj bi bili zaposleni na razpolago oziroma ko naj bi bili dežurni.

Gospe in gospodje, želim vas spomniti, da dežurstvo delavcem onemogoča, da si svobodno organizirajo svoj prosti čas. Gre za celo vojsko zdravstvenih delavcev, ki bi jih lahko prepustili na milost in nemilost delodajalcem ter izkoriščanju. Ne pozabimo, da pri tem ne gre samo za vprašanje razvrednotenja poklicev zdravnikov in medicinske sestre, temveč da to vključuje tudi večanje vrednosti samega časa dežurstva, saj bi omejitve na tem področju lahko na koncu ogrozile bolnike, ki potrebujejo pomoč.

In čeprav bi si mogoče s to direktivo želeli pomagati delavcem, da povrnejo svojo moč in uživajo boljše družinsko življenje, dvomim, da bodo takšne tudi namere delodajalcev. Danes se vse evropske organizacije spopadajo z recesijo, finančno krizo, nastopom visokih ravni brezposelnosti ter njihovimi možnimi posledicami. Že zgolj to dejstvo bi lahko pripeljalo do večjih zahtev in s tem povročilo strah zaposlenih, da bodo njihovi delodajalci izkoristili možnost začasnega odpusta kot enega izmed dejavnikov. Tudi iz tega razloga bo jutri tukaj protestiralo veliko ljudi.

**Philip Bushill-Matthews (PPE-DE).** – Gospod predsednik, dovolite mi, da najprej čestitam Komisiji za premišljenost pri ravnanju s tem dokumentom. Dovolite mi tudi, da čestitam predsedstvu, kajti, kot že samo dobro ve, sedem predhodnih predsedstev je to vprašanje blokiralo, zato je bilo potrebno veliko spretnosti, da se je to pripeljalo tako daleč. Predsedstvo je pokazalo, da se ni samo zganilo, temveč da je o tem sprožilo tudi razpravo. Izziv, ki je zdaj pred vsemi nami poslanci, je, da ugotovimo, ali smo tudi sami pripravljeni sprejeti ta izziv in na glasovanju v sredo narediti korak naprej.



Poročevalcu bi želel povedati, da se v celoti strinjam z njegovimi uvodnimi izjavami. A preden se preveč navdušite, bi vas želel spomniti, da ste v teh uvodnih izjavah dejali, da je več milijonov delavcev zaskrbljenih zaradi Direktive o delovnem času. Strinjam se z vami: res so zaskrbljeni; zaskrbljeni so, da obstajajo politiki, kakršni ste tudi sami, ki so jim pripravljeni reči, kaj je dobro zanje, in ki se pripravljajo, da bi jim onemogočili, da si sami izbirajo delovni čas, da bi lahko neovirano delali.

Ne štejem več ljudi, ki so mi pisali – ne mislim na organizacije, ki želijo izkoriščati delavce, temveč navadne delavce – da bi me vprašali, zakaj o tem sploh razpravljamo, in da bi povedali, da jim ne smemo preprečiti, da bi si sami izbrali delovni čas.

Posebej me je ganila zgodba družine, opisana v pismu, ki sem ga prejel pred komaj tremi dnevi: mož je izgubil službo v gradbenem podjetju, zato je žena morala vzeti dve službi s krajšim delovnim časom, da bi lahko s tremi otroki in možem ostala v svoji hiši. Delati je morala 12 ur na dan, sedem dni na teden. Tega si ni želela, vendar je morala, da bi družino obdržala skupaj. Poročevalcu bi želel povedati naslednje: gospa živi v vaši državi, v Španiji. Kakšno pomoč ji torej ponujate? Kakšno upanje ji ponujate? Nobeno! Želite ji reči, da tega ne more početi in da se mora odpovedati eni službi, da se mora odpovedati otrokom in da se mora odpovedati svoji hiši.

Nisem bil izvoljen, da bi sestavljal takšne zakone; izvoljen sem bil, da bi skrbel za ljudi, ki jim služim, in tega ne bom nikoli pozabil. Naslednje leto bom odstopil, a preden odstopim, bom stopil za ljudi, ki so me izbrali in jim pomagal, nikakor pa jim ne bom stal na poti.

Kot je dejal gospod komisar, predloženi predlog bo omogočil večjo zaščito, kar zadeva zdravje in varnost delavcev. Če ga podpremo, bomo to tudi dobili. Če ga ne podpremo, delavci tega ne bodo dobili, vendar bodo vsaj vedeli, kdo je za to kriv.

**Karin Jöns (PSE).** – (DE) Gospod predsednik, gospa predsednica Sveta, gospod komisar, gospe in gospodje, še enkrat bi želela pozvati vse tiste iz Skupine Evropske ljudske stranke (Krščanskih demokratov) in Evropskih demokratov, ki še vedno omahujejo, da se združijo in podprejo glas Odbora za zaposlovanje in socialne zadeve ter ohranijo stališče s prve obravnave, ki je potekala v sredo. Navsezadnje ni prepričljivo, če se na eni strani zagovarja zdravstveno varstvo delavcev, na drugi pa neprekinjena uporaba odstopanj.

Prav res, MOD ni brez razloga že leta 1919 priporočil 48-urni tedenski delovni čas. Napori delavcev so danes mogoče res drugačni, vendar niso nič manj resni. Sama vidim v tem čisti cinizem - in pri tem imam v mislih Svet - če se ohranitev odstopanja prikaže kot socialni dosežek zgolj zato, ker se za povprečni delovni teden uvaja tudi 60-urni prag. Dejstvo, da se bo sporazum med socialnimi partnerji zahteval samo v primeru še daljšega delovnega časa, pomeni, da bo nekdo pripravljen sprejeti 60-urni delovni čas kot normalen delovni čas - to pa je zagotovo nesprejemljivo! Slediti Svetu bi pomenilo poteptati zdravje delavcev in zavreči smernico o usklajevanju poklicnega in družinskega življenja, kar bi bilo enako izdaji socialne Evrope! Zato, gospe in gospodje, vas rotim, da o tem še malce premislite.

Kar zadeva čas dežurstva, želim Svetu reči, da ga je treba priznati kot delovni čas. Temu se ni mogoče izogniti. Če prepustimo socialnim partnerjem, da sami ovrednotijo neaktivni čas, bomo ustvarili dovolj prožnosti za zdravnike, gasilce in varnostnike.

**Bernard Lehideux (ALDE).** – (FR) Gospod predsednik, gospa predsednica Sveta, gospod komisar, v celoti podpiram poročevalca, ki zagovarja vaše stališče s prve obravnave, torej stališče, ki so ga vlade držav članic zavrnilo.

Našo zakonodajo o času dežurstva je bilo treba nujno uskladiti s sodno prakso Sodišča Evropskih skupnosti in to smo tudi dosegli. Poročilo gospoda Cercasa zagotavlja uravnotežene in varovalne rešitve za delavce. Celoten čas dežurstva se računa kot delovni čas. Nadomestni počitek nastopi takoj po času dela. Gre za zdravorazumsko vprašanje; gre za zagotavljanje primernih delovnih pogojev, zlasti za zdravniške poklice.

Vendar pa sprememba Direktive o delovnem času z odpravo individualnega odstopanja nudi tudi priložnost za napredek na področju naše evropske socialne zakonodaje. Poročilo gospoda Cercasa izkorišča to priložnost in predlaga postopno odpravo vseh možnih odstopanj od najvišje zakonite omejitve števila delovnih ur. Soočiti se moramo z dejstvi. Smešno je reči, da so delavci enakovredni svojim delodajalcem in da lahko zavrnejo, kar jim je ponujeno.

Gospe in gospodje, očitno je, da moramo vladam držav članic pokazati, da je besedilo, ki nam ga želijo vsiliti, nesprejemljivo. In sredi vseh teh hvalnic, ki bodo od jutri naprej zagotovo potolažile francosko vlado, mislim, da moramo predvsem pomisliti na delavce, od katerih se bo zahtevalo, da delajo še več, ne da bi v resnici

imeli pri tem kakršno koli izbiro, kot so vsi tisti delavci v Franciji, od katerih se bo v prihodnosti zahtevalo tudi, da delajo ob nedeljah. K temu bi dodal, da je francoska vlada očitno za namen uvedbe te možnosti na Svetu spremenila svoje mnenje o individualnem odstopanju.

Gospa in gospodje, prisluhnimo delavcem in se poskušajmo odzvati na njihov poziv, če ne želimo, da bi francoskemu, nizozemskemu in irskemu referendumu sledili še številni drugi glasovi „proti“, ki bi zbudili dvome v Evropsko unijo; slednja jim namreč že daje občutek, da njihovih vsakodnevnih problemov sploh ne rešuje.

**Jean Lambert (Verts/ALE).** - Gospod predsednik, želela bi se vrniti k temelju te direktive, ki ga predstavljata zdravje in varnost. Ker direktiva torej temelji na zdravju in varnosti, pri slednjih ne pričakujemo nikakršnih odstopanj, kakor tudi ne pričakujemo konkurence na področju standardov dela znotraj Evropske unije. Tu naj bi šlo za skupne standarde, saj se številni naši delavci soočajo z istimi težavami.

Oglejmo si nekaj zdravstvenih težav, s katerimi se trenutno spopadajo mnoge države članice: bolezni srca in ožilja, sladkorna bolezen, stres. Stres je drugi največji vzrok za odsotnost z dela v Združenem kraljestvu: skupaj z depresijo in tesnobo povzroča izgubo 13 milijonov delovnih dni, kar znaša 13 milijard GBP na leto – če si ogledamo finančni vidik, nekateri pa si ga dejansko radi ogledamo z vseh zornih kotov, gospod Clark. Vsi ti problemi, kakor tudi tisti, povezani z debelostjo in pijančevanjem, so značilnost kulture dolgega delovnega časa. To sicer ni edini dejavnik, je pa zagotovo zelo pomemben.

Ne govorimo samo o občasnem dolgem delovnem času. Trenutna direktiva in predlagane spremembe vsebujejo ogromno prožnosti, kar bo podjetjem omogočilo, da poiščejo rešitve v primeru nenadnega povečanja obsega dela, pod pogojem da takrat izenačijo čas svojih zaposlenih. Problem je nenehen dolg delovni čas. Nevarnost nezgod pri delu se poveča, če delate 12 ur ali več; utrujeni delavci so nevarni delavci. Mnenje storkovnjakov za cestno prometno varnost je, da izčrpani vozniki povzročijo več nesreč kot vinjeni vozniki. Če od ljudi zahtevate, da delajo večje število ur, ne pozabite na ta problem, ne pozabite, da produktivnost pada, ne pozabite, da pada tudi ustvarjalnost – to pa ni dobro za gospodarstvo, ki temelji na znanju. In to zagotovo ne veča kakovosti ravnovesja med poklicnim in družinskim življenjem, če so ljudje preutrujeni, da bi prebrali svojim otrokom pravljico, ko se vrnejo domov. Poleg tega večina – 66 % – delavcev v Združenem kraljestvu dela večje število ur, za katere ne dobijo plačila. To je del kulture dolgega delovnega časa, kjer svojo prizadevnost pri delu pokažete s svojo prisotnostjo in ne nujno tudi s svojo produktivnostjo.

Tistim, ki trdijo, da odstopanja zmanjšujejo birokracijo, bi rada povedala, da je treba evidenco opravljenih delovnih ur kljub vsemu ohraniti. Če is ogledate nove predloge, vidite, da predlog Sveta zagotovo ne predvideva nikakršnega zmanjšanja birokracije.

**Roberto Musacchio (GUE/NGL).** – (IT) Gospod predsednik, gospe in gospodje, jutri bo v Strasbourgu velik protest sindikatov proti pravemu prevratu, ki ga je Svet izvršil z Direktivo o delovnem času.

Delovni teden, ki obsega 65 ur in več, je očitno nesmiseln, je nesprejemljiv in pomeni kršitev skupnih pravil in sindikalnih dogovorov. Namesto da bi presegli sistem odstopanj, sistem posameznih dogovorov o izjemah, slednje dejansko postajajo splošno pravilo. Delovni čas se računa kot letno povprečje, s čimer se ustvarja skrajna prožnost, čas za počitek pa je prav tako negotov in prepuščen na milost in nemilost sporazumom v podjetju, kakor da bi nameravali neaktiven čas šteti kot delni delovni čas, ki je delno priznan in delno plačan – to pa je nesprejemljivo.

Politika čezmernega izkoriščanja delavcev v času, ko je brez dela toliko ljudi, je simbol razvrednotenja dela samega, ki je v veliki meri del krize, s katero smo soočeni. Parlament bo doživel uspeh, če bo prisluhnil jutrišnjemu protestu in se odzval na ta prevrat Sveta, nenazadnje pa bo s tem ponovno potrdil lastno samostojnost.

**Andreas Mölzer (NI).** – (DE) Gospod predsednik, pravijo, da se ljudje v časih krize združijo. Vendar pa državljani Evrope že dolgo časa čutijo, da sta EU in poslovna skupnost tista, ki se združujeta proti ljudem. Delovni čas se olepšano imenuje dejavnik konkurence: tako delovni čas kot poklicno življenje sta daljša, plače so nižje, stroški življenja pa višji, medtem pa so dobički skočili v nebo, direktorske plače pa dosegle astronomske ravni.

Medtem ko Parlament razpravlja o podaljšanju delovnega časa in s tem omejuje težko pridobljene socialne pravice, podjetja za tisoče zaposlenih napovedujejo začasen nadomeščen skrajšan delovni čas, obseg masovnega odpuščanja delavcev pa se razrašča. Prejšnji modeli, kot so bili na veliko hvaljeni računi delovnega časa, ki se izčrpajo v nekaj tednih, predstavljajo omejitve prožnega delovnega časa. Še enkrat: hodimo v dveh

nasprotnih smereh. Na eni strani razglajujemo boljšo uskladitev dela in družinskega življenja, da bi izboljšali rodnost, ki že več let upada, na drugi pa dopuščamo, da nedelje in državni prazniki čedalje bolj postajajo običajni delovni dnevi – s tem pa se tradicija in družinsko življenje neizogibno potisne na rob. V trenutni krizi morajo navadni državljani prevzeti odgovornost za napake finančne skupnosti in pomagati bankam celo s svojimi težko zasluženimi prihranki. Njihove pokojnine so ogrožene in kmalu bodo morali izprazniti tudi svoja delovna mesta, medtem ko managerji ostajajo, kjer so.

Eno izmed meril, s katerim bodo evropski državljani presojali EU, je obseg socialne varnosti, ki ga lahko EU zagotovi. EU se mora torej odločiti, ali bo na prvo mesto postavila gospodarske interese ali ljudi.

V tej zvezi je treba mogoče premisliti tudi o zaustavitvi pristopa Turčije, preden ta pripelje do finančnega propada Evropske unije. Če bo EU nadaljevala po poti drznega neoliberalizma in neizmerne obsedenosti s širitvijo, potem jo padajoča rodnost ali socialni nemiri ne smejo čuditi. Javna podpora EU kot varnemu zatočišču, ki je nedavno doživelo kratkoročno rast, bo v tem primeru hitro izpuhtela, mi pa se bomo znašli v veliko hujših gospodarskih težavah, kot jih imamo danes.

**Thomas Mann (PPE-DE).** – (DE) Gospod predsednik, dvakrat sem bil v nočni izmeni v bolnišnicah, od 21.00 do 5.00. Vsak, ki je od blizu izkusil delo medicinskih sester, specializantov in reševalcev, bo razumel, da je predpostavka o tem, da je čas dežurstva mogoče razdeliti na aktiven in neaktiven del, popolnoma nerealna. V obeh primerih gre za delovni čas in to se mora pokazati tudi na plači. Tudi Sodišče Evropskih skupnosti je imelo prav v zvezi s tem.

Mislim, da Svet nima prav, ker neaktivni delovni čas šteje za čas počitka. To bi povzročilo maratonski 72-urni delovni čas. Tega ne moremo zahtevati ne od zaposlenih in tudi ne od bolnikov. Zdravja in varnosti pri delu se ne sme zmanjševati. Kljub temu niso vsa dežurstva enaka. Primer so zasebne gasilske brigade, ki sem jih poznal v času, ko sem delal kot eden izmed 10 poročevalcev za REACH. Pred kratkim sem povabil pripadnike teh zasebnih gasilskih brigad v Evropski parlament v Bruselj.

Prišli so iz kemične industrije in jeklarn ter z letališč. Ker je njihova prisotnost potrebna le malokrat, je jasno, da je v njihovem primeru odstopanje od najvišjega števila delovnih ur na teden potrebno. O tem so se strinjali tudi delodajalci in zaposleni.

Iz vsega tega pa izhaja, da so sporazumi stvar socialnih partnerjev. Svobodna kolektivna pogajanja in dialog med socialnimi partnerji so ključni elementi socialne Evrope. Kjer ni kolektivnega pogajanja, mora država sprejeti predpise. Navsezadnje se ministri strinjajo o največ 48-urnem delovnem tednu v EU.

Zaradi tega načeloma podpiram poročilo gospoda Cercasa, vendar podpiram tudi prožnost z odstopanji v nekaterih poklicih. Če bo to pripeljalo do usklajevanja, potem je na koncu treba pogajanja opraviti mirno – in ne v naglici. Socialna Evropa si ne more privoščiti prenatrženih odzivov ali praznih besed.

**Yannick Vaugrenard (PSE).** – (FR) Gospod predsednik, gospe in gospodje, najprej bi želel pohvaliti izjemno delo, ki ga je opravil moj prijatelj, gospod Cercas, poročevalec za to besedilo, ki je zdaj spet pred nami na drugi obravnavi, zahvaljujoč presenetljivemu kompromisu, doseženemu na junijskem Svetu.

Belgijci, Ciprčani, Madžari in Španci so ga zavrnil in tudi prav je, da so to storili, saj si prizadeva za večjo prožnost, ki bi šla na račun varnosti delavcev, to pa je nesprejemljivo. Mar resnično verjamete, da je treba v času čedalje večjega števila začasnih odpustov in širjenja programov odpuščanja po vsej evropski celini delodajalcem res omogočiti, da bodo lahko svojim zaposlenim vsiljevali 65 delovnih ur ali več na teden?

Evropski uniji bi koristilo nekoliko več doslednosti. Trenutno subvencioniramo celotne industrijske sektorje, da bi se izognili odpuščanjem, in prav je, da to počnemo. Vendar pa moramo zaščititi tudi delavce na njihovih delovnih mestih v podjetjih ali v njihovih upravah. V času, ko državljani izražajo dvom v Evropo – kar je bilo pravkar omenjeno –, bi kompromis Sveta, če bi ga Parlament sprejel, poslal med ljudi najslabše možno sporočilo.

Ta direktiva mora iz razlogov, povezanih z zdravjem in varnostjo, določiti najdaljši tedenski delovni čas. Ne sme povzročati škode v socialnem in humanem smislu. To je stališče poročevalca in Evropske konfederacije sindikatov in to je stališče, ki ga bom podprl tudi sam.

**Siiri Oviir (ALDE).** – (ET) Gospod predsednik, gospe in gospodje, države članice in institucije Evropske unije so dolga leta razpravljale in si prizadevale za skupno stališče o Direktivi o delovnem času. Ustvarjeni so bili nekateri dosežki, vendar je še vedno tudi nekaj pomanjkljivosti. Naši glasovi bodo pokazali, koliko smo se v Parlamentu na koncu približali doseganju skupnih stališč.

Direktivo bom lahko podprla, če se ohrani možnost delanja nadur. Nadure v Estoniji niso nekaj pogostega, vendar si želim, da bi zaposleni ljudje imeli možnost, da se sami odločijo, ali želijo delati nadure ali ne, bodisi da bi zaslužili večjo plačo, razvili svoje poklicne možnosti ali iz kakršnih koli drugih osebnih razlogov.

Prepoved nadur z direktivo bi v svojem bistvu pomenila, da bodo v nekaterih primerih zaposleni še vedno morali delati nadure, toda tokrat nezakonito; z drugimi besedami brez dodatnega plačila ali pravne varnosti. Tega pa si nihče od nas ne želi.

Drugič, za majhno državo, kot je Estonija, je pomembno, da se času počitka, ki se zagotavlja kot nadomestilo za nadure, dodeli primeren čas po opravljenem dodatnem času dela. Zahteva po takojšnji dodelitvi nadomestnega počitka lahko povzroči težave pri organizaciji dela, zlasti v sektorjih, ki se spopadajo s pomanjkanjem delovne sile.

Tretjič, čas dežurstva je delovni čas. Želela bi se zahvaliti Franciji, ki trenutno predseduje EU, da se je lotila te direktive in pomagala oblikovati skupno stališče.

**Ilda Figueiredo (GUE/NGL).** – (PT) Temeljni cilj tega predloga Sveta je razvrednotiti delo, povečati izkoriščanje in s povprečno 60 ali 65 urami na teden in nižjimi plačami s pomočjo pojma neaktivnega delovnega časa zagotoviti več prihodka delodajalcem ter večje dobičke za gospodarske in finančne skupine.

Gre za enega izmed najočitnejših primerov kapitalističnega izkoriščanja, ki ogroža vse, kar je bilo izrečenega o usklajevanju poklicnega in družinskega življenja. S tem predlogom bi storili korak, ki bi nas pri težko pridobljenih pravicah delavcev, ki so ljudje in ne stroji, odpeljal za 100 let nazaj. Zato podpiramo zavrnitev tega sramotnega stališča Sveta in pozivamo poslance, da s svojimi glasovi pokažejo, da slišijo proteste delavcev, ter preprečijo resnejše socialne napetosti, še bolj nazadujoče korake ter nekakšno obliko suženjstva v 21. stoletju.

V tem času krize in brezposelnosti moramo postopoma zmanjšati delovni teden brez izgub pri plačah, da bi ustvarili več delovnih mest s pravicami, obenem pa moramo spoštovati dostojanstvo tistih, ki delajo.

**Jim Allister (NI).** – Gospod predsednik, odločno nasprotujem ukinitvi pravice Združenega kraljestva do izvajanja odstopanj od Direktive o delovnem času. Želim ovreči pravico tega Evropskega parlamenta, na podlagi katere poskuša oropati mojo državo navedene upravičenosti. Po mojem mnenju je nadzor nad delovnimi urami izključno stvar nacionalnega nadzora in ne diktata iz Bruslja.

Če britanskim delavcem njihova lastna vlada dovoljuje, da delajo več kot 48 ur na teden, kaj se to potem tiče tistih, ki prihajajo iz držav, katerih vlade so bolj preganjske. Iskreno, to jih prav nič ne briga. Za britanska podjetja pa je to ključnega pomena, zlasti v času neizmerne pritiska, ki izhaja iz gospodarskega upada, ko sta najvišja prožnost in manjše število predpisov, ne večje, ključnega pomena za oživitev gospodarstva. Čim večje povečanje evropske proizvodnje, prodaja našega blaga doma in v tujini ter omogočanje podjetjem, da rastejo, bi morali biti skrb vseh nas.

Vendar pa imamo ideologe, ki želijo svoj dragocen socialni program podtakniti vsem, tudi če ga ne želimo. Res je prišel čas, da ta Parlament določi, čemu daje prednost. Dober začetek tega bi bila zavrnitev poskusa razveljavitve britanskega odstopanja.

**Csaba Öry (PPE-DE).** – (HU) Pred kratkim smo opazili, da javno mnenje spremlja to vprašanje z izjemnim zanimanjem, zlasti pa tiste vidike, o katerih razpravljamo tudi mi, torej vprašanje odstopanja in časa dežurstva. Kar zadeva odstopanje, ves čas slišimo dve trditvi: prvič vidik prožnosti in drugič vprašanje, ki se nanaša na svobodo izbiranja. Zdi se, da ukrepamo, kot da so delodajalci in delavci dejansko enakovredni partnerji – kar pa niso –, ena od očitnih dolžnosti in nalog delovne zakonodaje pa je prav ta, da to neenakost odpravi. Kot so dejali socialni politiki, berač ima enako pravico, da spi pod mostom, kot milijonar – s tem seveda govorimo o svobodi sklepanja pogodb. Vendar pa v resnici govorimo o neenakem položaju, ki prožnosti ne podpira v tolikšni meri, v kolikšni ohranja to neenakost.

Poleg tega prožnosti močno ustreza rešitev, ki je bila oblikovana na prvi obravnavi v Parlamentu. Posameznik lahko 26 tednov dela do 72 ur tedensko, s čimer se bo prilagodil potrebam trga, visokemu obsegu naročil in velikim delovnim obremenitvam. Seveda človek potrebuje tudi počitek in mislim, da bi prav to moral biti cilj direktive o delovnem področju in varovanju zdravja.

Kar zadeva čas dežurstva, če kakšno jutro v knjigarno ali trgovino z oblekami ne vstopi niti en kupec ali obiskovalec, ali torej to za prodajalca pomeni, da je opravil neaktivni čas dežurstva, ki bi ga bilo treba drugače obračunati? Pravilno stališče je, da se kot delovni čas šteje vsak čas, ki ga morajo delavci preživeti na delovnem

mestu in ga ne morejo svobodno uporabiti. Plačilo za opravljeno delo pa je povsem druga zadeva, o kateri se lahko pogajajo zadevni delodajalci in organizacije delavcev – to je mogoče prilagoditi razmeram v vsaki posamezni državi in nacionalni pristojnosti, toda delovni čas je delovni čas in ga je treba tako tudi razumeti. Zato se strinjam s sodiščem, ne morem pa se strinjati s kompromisom Sveta, zato ga tudi ne morem podpreti.

**Maria Matsouka (PSE).** - (EL) Gospod predsednik, predvsem bi želela čestitati gospodu Cercasu, ker nam je predstavil dobro poročilo vpricho nesprejemljivemu skupnemu stališču Sveta. Pravzaprav bi lahko oba prvotna predloga Komisije in skupno stališče Sveta resno ogrozili zdravje in varnost delavcev in, kar je še pomembnejše, ravnovesje med poklicnim in družinskim življenjem, za kar pa si mi prizadevamo. Vendar pa so obenem, kar je še hujše, prav ti predlogi oblikovani tako, da vsiljujejo delovne pogoje iz srednjega veka v skladu z določili in diktati gospodarskega neoliberalizma. In prav ta neoliberalna strategija je tista, ki podpira in spodbuja neenak in enostranski razvoj, izkoriščanje delavcev, recikliranje brezposelnih in na koncu razkroj sindikalnega gibanja. Trenutni gospodarski zastoj in socialni nemiri so očitno posledica strukturne krize v neoliberalnem modelu, zaradi česar bi bilo treba skupno stališče Sveta umakniti in predstaviti nov predlog, ki bo spodbujal solidarnost, politično enakost in socialno pravičnost.

**Marian Harkin (ALDE).** - Gospod predsednik, nocoj razpravljamo o zelo pomembnem delu zakonodaje, naša razprava in naš glas v tem Parlamentu pa bosta poslala jasno sporočilo delavcem in družinam v EU.

Ko na Irskem razpravljamo o socialni politiki, postavljamo eno vprašanje: smo bližje Bostonu ali Berlinu? No, v okviru nocojšnje razprave bi morali biti bližje Berlinu – to je, če Berlin ali dejansko Pariz lahko ustvari pravi napredek na področju zdravja in varnosti delavcev. Poslušala sem gospo Létard, ki nas je prosila, naj ravnamo odgovorno, in menim da je gospod Cercas storil prav to.

Prejšnji teden je na zasedanju Sveta v razpravi o Lizbonski pogodbi Svet dal zavezo, da bo okrepil pravice delavcev. Svet in Parlament imata zdaj priložnost, da storita prav to. Poleg tega v Parlamentu pogosto govorimo o ravnovesju med delom in življenjem in ob tem vsi prikimavajo. Še enkrat imamo priložnost, da pomagamo zagotoviti ravnovesje med poklicnim in družinskim življenjem za državljane Evrope.

In ne pozabite, kot je omenil že gospod Silva Peneda, 48 ur na teden je osem ur na dan, šest dni na teden. Gospod Bushill-Matthews je govoril o ženski, ki dela 12 ur na dan, sedem dni na teden, kot da bi to bilo sprejemljivo. To je povsem nesprejemljivo in v tej vrsti izkoriščanja ne smemo sodelovati.

Kot sem že dejala, bosta nocojšnja razprava in naš glas o tem poročilu državljanom Evrope poslala jasen signal. Poslati moramo jasen signal, da je socialna Evropa živa in zdrava.

**Georgios Toussas (GUE/NGL).** - (EL) Gospod predsednik, skupno stališče Sveta o organizaciji delovnega časa je protidelavska monstroznost, ki je upravičeno dvignila vihar protesta med delavci v državah članicah. Poročilo gospoda Cercasa se ne dotika jedra reakcionarnih predlogov v skupnem stališču Sveta. Strinja se z razdelitvijo delovnega časa na aktivnega in neaktivnega pod pogojem, da se prizna pojem neplačanega neaktivnega delovnega časa. Supermarketi, bolnišnično osebje, zdravniki in storitveni delavci delajo v strahotnih razmerah in so prisiljeni, da ostanejo na delovnem mestu dvanajst ali štirinajst ur na dan. S tem se obdobje za izračun povprečja delovnega časa s štirih mesecev, ki veljajo zdaj, veča na dvanajstmesečno osnovo, ohranja se odstopanje, napadajo pa se nespremenljiv dnevni delovni čas, plačilo nadur, čas dežurstva in kolektivne pogodbe o zaposlitvi na splošno, delodajalcem pa se omogoča, da prožne oblike zaposlitve še bolj posplošijo, kar bo imelo resne in boleče posledice za sisteme socialnega zavarovanja. Danes, ko možnosti za povečanje produktivnosti delovne sile omogočajo zmanjšanje delovnega časa in povečanje prostega časa, je takšen predlog nesprejemljiv, zaradi česar tudi odločno nasprotujemo skupnemu stališču Sveta in predlogu gospoda Cercasa.

**Juan Andrés Naranjo Escobar (PPE-DE).** - (ES) Gospod predsednik, gospod komisar, na začetku bi želel dobesedno citirati iz vašega dokumenta, ki predstavlja prenovljeno socialno agendo. Tam piše: „Komisija poziva tudi vse države članice, da dajo zgled z ratifikacijo in izvajanjem konvencij MOD...“

Vendar pa danes tukaj razpravljamo o direktivi, ki se namerava upreti navedenim merilom tako, da bo državam članicam omogočila, da za delovni teden predpišejo do 60 ali 65 ur, izračunano kot povprečje v obdobju treh mesecev.

Gospod komisar, je to dosledno? Ali lahko sprejemamo predpise, ki so v nasprotju z našimi lastnimi priporočili? Namen direktive je določiti minimalna pravila za namen zagotovitve zdravja in varnosti delavcev s pomočjo dveh instrumentov: časom počitka in tedenskega delovnega časa.

Pri obeh primerih direktiva vsebuje izjeme, vendar, gospod komisar, kot ste rekli tudi sami, o izjemah ne govorimo. Ne, govorimo zgolj in samo o odstopanjih od enega izmed temeljnih elementov direktive.

Prožnost ni nikakršno opravičilo za to. Povečanja števila delovnih ur ne smemo mešati s prožnostjo, ki jo podjetja in delavci potrebujejo. Direktiva bo opredelila zelo izčrpno določbo za sezonske vzorce, višek proizvodnje in potrebe nekaterih dejavnosti.

Nekaj, kar je dobro za vse, gospod komisar, je doseganje cilja prožne varnosti, z drugimi besedami, uskladitev poklicnega in družinskega življenja. Da bi se to zgodilo, si moramo prizadevati za razvoj kulture sodelovanja in preglednosti ter omogočiti, da svojo vlogo pri organiziranju delovnega časa odigra tudi kolektivna avtonomija.

Gospod predsednik, ko je Svet septembra sprejel skupno stališče, je bil to slab dan za socialni dialog. Prepričan sem, da bi danes že imeli dogovor, če bi kolektivni avtonomiji prepustili, da uredi in organizira delovni čas.

Prepričan sem tudi, da bo dan, ko bomo glasovali, ko se bomo vsi soočili z lastno odgovornostjo, dober dan za vse.

Spreminjati je dobro, vendar je dobro tudi ohraniti tiste elemente, ki nas kar najbolj združujejo in kar najmanj delijo, ki krepijo Evropo in ki lahko pomagajo socialni Evropi, da po spopadu z današnjimi izzivi postane še močnejša. Naprej moramo potisniti tako gospodarski kot socialni napredek, kajti ti dve področji ločeno ne moreta preživeti.

**Pier Antonio Panzeri (PSE).** – (IT) Gospod predsednik, gospe in gospodje, sicer spoštujem delo gospoda Cercasa, vendar pa bi želel takoj na začetku povedati, da sploh ni bilo jasno, da je obstajala takšna potreba po spremembi te direktive o organizaciji delovnega časa, zato bi želel, da bi ta razprava potrdila to, kar izhaja iz glasovanja na Odboru za zaposlovanje in socialne zadeve.

Danes so pri nas zdravniki, jutri bodo v Strasbourgu predstavniki delavcev iz vse Evrope, ki jih bo zbrala Evropska konfederacija sindikatov. Prišli bodo sem, da bi izrazili svojo željo po zavrnitvi kompromisa o tej direktivi, ki ga je sprejel Svet, sicer pa se sprašujem, kako bi lahko sploh bilo kaj drugače?

Želimo si zastaviti dva jasna cilja: prvi je ohranitev 48-urne omejitve najdaljšega tedenskega delovnega časa v Evropski uniji. S tem bi se premagala klavzula o odstopanjih, v okviru katere se je tej omejitvi mogoče izogniti, s čimer pa bi tedenski delovni čas lahko dosegel 60 ali 65 ur. Drugi cilj se nanaša na čas dežurstva, ki se ga ne more šteti za neaktivni delovni čas, temveč v vsakem pogledu za delovni čas, ravno tako kot je primerno zaščititi pravico do nadomestnega počitka za zdravstvene delavce.

Ta cilja sta lahko in bi morala biti skupna vsem v Parlamentu, saj predstavljata pot, ki dejavnikom konkurence v Evropi preprečuje, da bi se približala socialnemu dampingu in večjem izkoriščanju delavcev. Iskreno upam, da se bomo kot poslanci Evropskega parlamenta lahko dogovorili o teh stališčih, saj dejansko predstavljajo novo socialno Evropo.

**Patrizia Toia (ALDE).** – (IT) Gospod predsednik, gospe in gospodje, predloga Sveta, ki odpravlja ravnovesje, ki je bilo vzpostavljeno v preteklosti – s tem mislim na odlično delo gospoda Cocilova na tem področju – ne moremo podpreti, ker predstavlja korak nazaj pri številnih vprašanjih, ki zadevajo delo, ravnovesje med poklicnim in družinskim življenjem in varnost zaposlitve, in ker predstavlja izbiro, ki zmanjšuje pravice delavcev, to pa so navsezadnje pravice vseh nas, pravice naših otrok, pravice navadnih ljudi.

Poleg tega si ne želim, da bi to trditev razumeli kot sindikalistično ali prokorporativno, ker zagovarja zdravstveno osebje. Ni ne eno ne drugo; kot političarka ne ukrepam v imenu korporacij ali sindikatov, temveč ukrepam v imenu državljanov. Ko sprejemam odločitve, mislim nanje, mislim na njihove socialne pravice, za katere menim, da so temeljnega pomena v Evropi. Zato ne morem najti opravičila za Evropo, ki ne more iti naprej v korak s svetom, za Evropo, ki, ravno nasprotno, dela velike napake v presoji in manjšo varnost zamenjuje s prožnostjo in svobodo. To je še toliko resnejše v času, ko se Evropa sooča z najhujšo krizo in ko ni veliko možnosti za napredek in rast.

Gospa Létard, predstavniki Sveta in Komisije, če ne bomo razumeli, da so milijoni delavcev trenutno v nevarnosti, da bodo izgubili službo, da so se znašli v slabem in tveganem položaju in da seveda nimajo pravice do prostovoljnega sklepanja pogodb – razen odstopanja –, potem moram reči, da se nam niti ne sanja, kaj se v resnici dogaja v socialnem in družinskem življenju evropskih državljanov.

Zato bomo podprli predloge gospoda Cercasa in upamo, da bodo tako storili vsi poslanci Evropskega parlamenta. Moram reči, da nas nepripravljenost Sveta, da bi se pogajal na tej ravni, prisiljuje, da si razpravo in pogajanje priborimo v teku usklajevanja.

**Gabriele Stauner (PPE-DE).** – (DE) Gospod predsednik, gospe in gospodje, čas dežurstva je delovni čas, kot je pravilno razsodilo Sodišče Evropskih skupnosti. Države članice so se do zdaj dejansko dobro prilagodile tem razmeram in zaradi tega ni bankrotirala še nobena bolnišnica ali kakšna druga ustanova.

Poleg tega čas dežurstva, o katerem razpravljamo tukaj, zahteva, da so delavci prisotni na delu: vse ostalo je stanje pripravljenosti, ki je nekaj povsem drugega. Po mojem mnenju je ločitev dežurstva na aktivni in neaktivni del – ki je verjetno natančneje opredeljen z bolj ali manj predvidenim izračunom povprečja, ki pa je v vsakem primeru pljuben –, nesmisel. Če to povemo s pravnimi izrazi, so delavci navsezadnje na razpolago delodajalcem, upoštevati morajo njihova navodila in nimajo te svobode, da bi si razporejali svoj čas.

Načeloma nasprotujem individualnim odstopanjem. Vsi vemo, da za zaposlitvena razmerja ni značilen enakovreden status, temveč nasprotje med nespremenljivo gospodarsko močnejšimi delodajalci na eni strani in delavci, ki so odvisni od svoje zmogljivosti za delo, na drugi. Vsaka posamezna delovna zakonodaja je bila oblikovana dejansko za to, da bi se nadomestilo pomanjkanje enakosti v tem odnosu. Če bi bilo potrebno, bi delavci, katerih preživetje je odvisno od dela, tvegali tudi svoje zdravje, da bi lahko prehranili sebe in svojo družino. V času gospodarskih težav, s kakršnimi se soočamo prav zdaj – in to prav zaradi močno zgrešenih odločitev nesposobnih managerjev –, se pritiski na delavce čedalje bolj večajo. Toda ljudje niso stroji, ki bi lahko delali brez odmora.

Po mojem mnenju je stališče Sveta v zvezi s tem nesprejemljivo. Močno podpiram poročilo našega odbora in stališče moje kolegice gospe Silve Peneda in upam, da bomo v postopku usklajevanja dobili trdno, človeško rešitev.

**Marie Panayotopoulos-Cassiotou (PPE-DE).** – (EL) Gospod predsednik, edina korist skupnega stališča Sveta in prizadevanj francoskega predsedstva je v tem, da o tem problemu ponovno razpravljamo. Okrog Božiča se spomnimo „Božične pesmi“ Charlesa Dickensa, ki govori o delodajalcu v eni izmed držav Evrope, ki svojemu marljivemu delavcu ne dovoli, da bi šel na počitnice. Tej Božični pesmi bi radi naredili konec. Države, kot je Grčija, niso zbrale dovolj glasov, da bi lahko podprle kompromis. Grčija dosledno podpira 48-urni tedenski delovni čas in si ne želi nikakršnih sprememb v organizaciji delovnega časa brez dialoga in dogovora med delodajalci in delavci. Kot so dejali moji kolegi poslanci, bi nam bilo ljubše, če jutri ne bi protestiral nihče, ne delodajalci ne delavci. Bilo bi bolje, če bi se uveljavila socialni dialog in kolektivno pogajanje.

Ena izmed mojih kolegic je omenila srednji vek. Vendar pa so v srednjem veku nedeljo spoštovali kot dela prost dan. Ob nedeljah niso delali niti sužnji, mi pa smo danes iz direktive črtali dejstvo, da je treba nedeljo upoštevati kot delavčev dela prost dan. Zato sta bili predloženi dve spremembi in Parlament pozivam, da ju podpre, da bi se v predlog Parlamenta vključil ta element evropske civilizacije; upam tudi, da ju bodo podprli prav vsi spoštovani poslanci, ki, kot vidim, koristijo svoj neaktiven čas, plačani pa so kot za običajen delovni čas. Jutri bi morali skrajšati čas tistim poslancem, ki jih ni v Parlamentu.

**Richard Falbr (PSE).** – (CS) Praktično smo vse od ratifikacije Maastrichtske pogodbe, ki je za številne ljudi pomenila zmago neoliberalnih gospodarskih politik, priča postopnega in koncentriranega napada na evropski socialni model. Ukinitev Keynesovega korporativnega socialno-ekonomskega modela, v okviru katerega sta bila socialni dialog in močna državna intervencija nekaj normalnega, nas je pripeljala sem, kjer se nahajamo danes. Pripeljala nas je k popolnemu propadu neoliberalnega kapitalizma ter ponujanju pomoči stanju, ki bi moralo biti kar najbolj oslabiljeno in katerega vpliv bi moral biti kar najmanjši.

Ne razumem, kako lahko nekdo po hitrem postopku sprejme nekaj, kar je Svet predložil v dogovoru s Komisijo. Ali naj bi šlo pri tem za en korak proti socialnemu kapitalizmu za bogate in kavbojskemu kapitalizmu za revne? Vrnitev v 19. stoletje ne bo pomagala nikomur. Zato moramo odločno zavrniti osnutek direktive, vsaj za toliko časa, dokler ne bo vsebovala sprememb, ki jih je predlagal poročevalec, gospod Alejandro Cercas.

**Mihael Brejc (PPE-DE).** Ta direktiva ne določa, da se delovni čas od štirideset ur podaljša na šestdeset ur. Ta direktiva ne določa, da se skupaj z nadurami zahteva od zaposlenih, da tedensko delajo šestdeset ur ali petinšestdeset ur, ampak določa okvire, pogoje, pod katerimi je to možno. Zato je enačenje šestdesetih ur s tem, kar je danes določeno v nacionalnih zakonodajah in kjer gre za omejitve na štirideset ur ali manj tedensko, taka enačenja niso ustrezna, ker pravzaprav kažejo to direktivo v nepravi luči.

Se pa s to direktivo omejuje zgornji možni čas. Namreč, danes nihče ni omenil tega, da mnogi ljudje v finančnih inštitucijah, v odvetniških družbah, investicijskih družbah, in tako naprej, delajo po šestdeset, po sedemdeset in več ur na teden, pa se nihče ne zgane. Ta direktiva določa zgornjo mejo, čez katero ni mogoče iti.

Vživetj se moramo tudi v vlogo delodajalcev, zlasti malih in srednjih podjetij, ki seveda na trgu zelo težko preživijo, če imajo preveč formalnih ovir. Razumeti moramo njihovo situacijo, ko morajo v določenem času napeti vse sile, da izpolnijo pogodbene obveznosti, in da v takem času seveda ljudje delajo več, vendar to s soglasjem delavca, za dodatno plačilo, se razume, ne pa avtomatično kar vsak teden.

Skratka, tudi dežurstvo je zelo različno. Vsi govorimo o zdravnikih, pozabljamo pa na, recimo, kampe, pozabljamo na družinske hotele in na mnoge storitvene dejavnosti, kjer ljudje torej, delajo, dežurajo in imajo tudi seveda čas, ko morajo biti v pripravljenosti. Skratka, jaz mislim, da je Svet predlagal nek kompromis, očitno bo prišlo do pravega postopka in upam, da bomo o njem dosegli razumno rešitev.

**Anja Weisgerber (PPE-DE).** – (DE) Gospod predsednik, načelo, da je treba celoten čas dežurstva računati kot delovni čas, mora držati; v tem se strinjam s poročevalcem. Menim, da je skupno stališče v tem smislu mogoče spremeniti. Skupno stališče celo predvideva možnost, da se neaktivni čas dežurstva računa kot čas počitka. To bi lahko pripeljalo do maratonskih 72 ur in več na delovnem mestu, kar ne bi smelo biti mogoče v nobeni državi članici. Zato pozdravljam sprejetje mojih sprememb v tej zvezi na odboru.

Vendar pa bi vas želela opozoriti, da Direktiva o delovnem času ne velja samo za zdravnike, temveč tudi za širok niz drugih poklicev, čas dežurstva pa delavce zelo različno zaposluje. Na primer, velja tudi za gasilce, ki lahko na dežurstvu spijo ali se rekreirajo. Gasilci torej zahtevajo možnost odstopanja od najdaljšega tedenskega delovnega časa.

Zato zagovarjam možnost iskanja prilagojenih rešitev na kraju samem s pomočjo kolektivnih – ne individualnih – odstopanj. V preteklosti so se o kolektivnih pogodbah, ki so usmerjene v določeno prakso, pogajali podpisniki takšnih pogodb. Izrecno podpiram okrepitev prostih kolektivnih pogajanj.

Poleg tega je novo, kolektivno odstopanje bistveno ugodnejše za delavca kot obstoječa ureditev. Odstopanja so možna samo s soglasjem zadevnega delavca, to soglasje pa mora biti dano v povezavi s pogodbo o zaposlitvi. Če glasujemo proti tej možnosti kolektivnih pogodb, tvegamo, da ne bo prav nobenih sprememb Direktive o delovnem času, obenem pa ogrožamo možnost odstopanj, ki so za delavce ugodna.

Zato bom glasovala prosti spremembam, ki želijo črtati odstopanja, saj podpiram prosta kolektivna pogajanja in prilagojene rešitve na kraju samem.

#### **PRESEDSTVO: GOSPOD COCILOVO**

*podpredsednik*

**Mario Mauro (PPE-DE).** Gospod predsednik, gospe in gospodje, plod našega dela ni samo proizvodnja blaga ter izvajanje storitev, temveč dosežek življenjskega cilja, izpolnitev tiste želje, ki nas vodi pri iskanju sreče. Zato se moramo premišljeno lotiti odločitev o politiki trga dela ter ravnati v skladu z lastnimi načeli.

Menim torej, da bi bilo modro, če bi Parlament podprl postopek usklajevanja, s čimer bi na eni strani podprl stališče poročevalca, predvsem pa spremembe gospoda Silva Penede. V tem smislu moram reči, da je očitno, da bi bilo treba čas dežurstva v zdravniškem poklicu v celoti priznati kot delovni čas – to je treba nedvomno zagotoviti.

**Stephen Hughes (PSE).** - Gospod predsednik, mnogi ljudje zmotno mislijo, da ne bodo mogli več opravljati dodatnih nadur, ki bi presegle 48-urnim tedenski delovni čas, če bomo sprejeli stališče, ki ga predlaga gospod Alejandro Cercas. To seveda ne drži.

Načeloma nasprotujemo odstopanju, saj gre tu za zakon o zdravju in varnosti, vendar smo predlagali, naj se delovni čas računa kot povprečje v obdobju 12 mesecev in ne več v obdobju štirih mesecev, kot se to počne zdaj. To daje posameznikom in podjetjem odlično prožnost za načrtovanje delovnega časa. Pravzaprav jim daje toliko prožnosti, kolikor jo je Svet hotel vnesti v nespremenljivo omejitev 60 oziroma 65 ur na teden, odvisno od referenčnega obdobja. Mi tega nismo storili. Tukaj vključen obseg prožnosti je veliko boljši od uporabe odstopanja; je veliko boljša možnost tako za podjetje kot za posameznike. Upam, da bo sporočilo te razprave zelo močno.



**Ewa Tomaszewska (UEN).** – (PL) Zamisel o ločevanju med aktivnim in neaktivnim delovnim časom je nevaren in nepošten pristop. Če se del časa, ki se sicer porabi na delovnem mestu in je v celoti ali delno namenjen opravljanju dolžnosti, ki jih delavcu nalaga delodajalec, ne izkoristi za opravljanje posebnih nalog, se ta čas še vedno ne more šteti kot čas počitka. Delavec ga navsezadnje ne more preživeti z družino in prav tako si ne more urediti počitka po lastni želji. Zato je ta čas treba obračunati po enaki stopnji.

Drugo vprašanje zadeva možnost podaljšanja časa dežurstva brez ustreznega plačila, domnevno ob soglasju delavca. To zadeva predvsem zdravnike. Zelo rada bi videla enega samega bolnika, po možnosti člana Evropskega sveta, ki bi se rade volje strinjal, da ga operira zdravnik, za katerim je že 23 ur službe. To ni samo kršitev pravic zdravnikov iz delovnega razmerja, temveč je tudi kršitev pravic bolnikov. Bolnišnice na Poljskem ne želijo zaposliti zdravnikov, ki nočejo podpisati klavzule o odstopanju. Parlament bi želela spomniti, da je bila pravica do osemurnega delovnega dne pridobljena že pred drugo svetovno vojno.

**Silvia-Adriana Țicău (PSE).** – (RO) Socialna Evropa mora vsakemu državljanu zagotoviti, da bo lahko dostojno živel s svojo plačo. Dostojna služba mora zagotoviti dostojno življenje.

Spoštovanje zaposlenih vključuje določitev časa za delo in časa za počitek, v katerem se zaposleni lahko sprostijo ter preživijo dovolj časa z družino. Otroci potrebujejo starše, ki jih bodo usmerjali in nadzorovali, toda če starši nimajo dovolj ali sploh nič časa, da bi ga preživeli z družino, potem ima to lahko negativne posledice na razvoj otrok. Nobenemu delodajalcu ne bi smeli omogočiti, da lahko od zaposlenega zahteva, da dela več kot 48 ur na teden.

Mislim, da bi Direktiva o delovnem času morala več pozornosti nameniti posebnim okoliščinam časa dežurstva zdravstvenih delavcev. Podpiram poročilo gospoda Cercasa, ki ščiti interese zaposlenih, ne da bi zanemarjal legitimne interese delodajalcev, ter jim daje možnost, da delovni čas prilagodijo svojim potrebam. Pozdravljam tudi spremembe, ki poudarjajo pomen kolektivnih pogodb o zaposlitvi.

**Dragoș Florin David (PPE-DE).** – (RO) V trenutni finančni krizi, ki neposredno vpliva na gospodarsko in družbeno življenje evropskih državljanov, je Direktiva o delovnem času ključni element evropskih socialnih politik.

Poročilo gospoda Cercasa predstavlja logičen, skladen pristop k procesu vrednotenja sklepov o uporabi te direktive na ravni držav članic. Ta direktiva trenutno predstavlja prožen instrument, ki opredeljuje raven zaščite, v okviru katere ne bo mogoče odobriti ukrepov, ki bi škodovali zdravju in varnosti delavcev.

**Jan Tadeusz Masiel (UEN).** – (PL) Gospod predsednik, razprava se bliža koncu, zato želim dodati še nekaj besed v podporo poročilu gospoda Cercasa ter stališču Odbora za zaposlovanje in socialne zadeve, ki se ni spremenilo že od leta 2005 in je bilo potrjeno na glasovanju 6. novembra.

Naš odbor je imel dovolj časa za premislek o svojem mnenju in prepričan sem, da se bo rezultat našega glasovanja na odboru pokazal tudi pojutrišnjem, ko bo potekalo glasovanje na plenarnem zasedanju. Ko smo glasovali, smo v celoti upoštevali socialni pravni red Evrope, ki si ga starejše države članice delijo z novimi in ki nam daje zgled ter podporo. Kompromis, ki je bil junija sprejet na Svetu, je nesprijemljiv.

Moji volivci, zlasti iz zdravniških krogov na Poljskem, spremljajo dejavnosti Parlamenta z nekaj pomisleki. Povsem upravičeno trdijo, da bi morali dobiti plačilo za celoten delovni čas in ne zgolj za aktiven čas dežurstva. Gre dejansko prav za to, da se kompromis Sveta nanaša na potencialno prožnost na ravni socialnih partnerjev in kolektivnih pogodb. Vendar pa poljski delavci čutijo, da nimajo dovolj moči, da bi se pogajali s svojimi delodajalci, zato potrebujejo močno podporo Evropskega parlamenta.

**Gabriela Crețu (PSE).** – (RO) V teku dolgih razprav o tem poročilu je bila izražena skrb, da na jutrišnjem glasovanju ne bo dosežena večina, ki je bila dosežena na prvi obravnavi, ker bodo tisti, ki so se vključili nekatere vmes, spremenili ravnovesje moči v Parlamentu.

Dejansko je res, da so na Svetu enako stališče izrazile desne vlade, ne glede na to, ali geografsko prihajajo z vzhoda ali zahoda. Vendar pa je treba pojasniti še eno stvar. Delavci iz vzhodne Evrope z enakim prepričanjem podpirajo spremembe, ki jih predlaga Evropski parlament, medtem ko jih Svet zavrača. Sindikati iz Romunije, ki bodo jutri tudi imeli svoje predstavnike tukaj v Strasbourgu, se na primer zavedajo, da pravice, ki so jih dosegli, niso dosežene enkrat za vselej, in da jih morajo nenehno braniti. Njihovo sporočilo je jasno: rešitev obstoječih problemov, ki je veliko učinkovitejša od neomejenega delovnega časa, bo ustavila nenadzorovano širjenje slabo plačanih del tudi za delavce iz vzhodne Evrope.

**Jacek Protasiewicz (PPE-DE).** – (PL) Gospod predsednik, niti najmanj ne dvomim, da sta blaginja delavcev in varnost pri delu zadevi, ki ju bo srčno zagovarjal prav vsak poslanec, ki sodeluje v tej razpravi.

Vendar pa se vsi zavedamo, da veljavna Direktiva o delovnem času potrebuje nekatere spremembe. Vprašanja, ki se ob tem porajajo, zadevajo naravo in namen takšnih sprememb. Na ta vprašanja ni lahko odgovoriti in več let so bila predmet vročih razprav tako v Parlamentu kot Svetu. Svet je na koncu sprejel moder kompromis. V tem trenutku je težko pričakovati, da bodo vlade držav, izmed katerih jih večina uporablja načelo odstopanja, to načelo nenadoma opustile, zlasti zdaj, ko smo se znašli v gospodarski krizi. Predvsem bi želel na to opozoriti tiste poslance, ki pozivajo k temu, da je treba sprejeti trdno stališče v zvezi z odstopanjem.

Na Poljskem, gospod predsednik, imamo moder pregovor, ki pravi, da je najboljši sovražnik dobrega. Rad bi poudaril, da imamo močan kompromis, ki bi ga morali sprejeti v interesu blaginje evropskih delavcev.

**Proinsias De Rossa (PSE).** – Gospod predsednik, sveženj gospoda Cercasa podpiram. Mislim, da je bistvo te razprave to, da so ljudje socialna bitja: niso stroji in na delovnem mestu se z njimi tudi ne bi smelo ravnati kot s stroji. Nekdo, ki se prijavi na delovno mesto pri delodajalcu, nima nobene svobode, da zavrne podpis obrazca, na katerem piše, da se odrekajo pravici do uporabe Direktive o delovnem času, zato trditev, da odprava odstopanja na nek način pomeni napad na svobodo, ne drži: v resnici gre za napad na zlorabo zaposlenega, ki mora delati, da bi lahko živel.

Po mojem mnenju trenutno odstopanje, ki ga uporablja 14 držav članic, pomeni napad na idejo o gradnji Evrope na temelju skupnih, dostojnih pogojev za delo in življenje, zato ne smemo dovoliti, da bi se to zgodilo.

**Valérie Létard,** predsednica Sveta. – (FR) Gospod predsednik, gospod komisar, gospod Cercas, gospe in gospodje, Direktiva o delovnem času je seveda polna simbolov in zagotovo vsebuje načela, med katerimi je tudi svoboda delavcev do izbiranja proti varovanju njihovega zdravja in varnosti.

In prav na tej točki imamo težave, zaradi katerih se ne moremo sporazumeti. Kot sem že povedala, je Francija dolgo nasprotovala odstopanju. Kljub temu smo uspeli doseči skupno stališče. Zakaj? Zato, ker direktiva ne želi oslabiti pravic ljudi ali sprožiti socialnega nazadovanja.

Kar zadeva čas dežurstva, je cilj dovoliti državam članicam, da to rešijo na svoj poseben način ob upoštevanju neaktivnega časa, ki ga čas dežurstva vključuje. Vse države članice so na svoj lasten način obravnavale čas dežurstva in Svet si ne želi nič drugega kot zgolj ohraniti obstoječe stanje, torej ravnovesja, ki so jih sodbe Sodišča Evropskih skupnosti narušile.

Drugi razlog v zvezi z odstopanjem je ta, da skupno stališče izboljšuje pravice delavcev, če je bilo odstopanje preneseno. Očitno je, da uporaba tega odstopanja ni obvezna. Odstopanje z varovalnimi ukrepi namreč obstaja že od leta 1993. Stališče Sveta varovalnih ukrepov torej ne uvaja, kot je poudarila gospa Lynne. Upam, da bo prevladal pragmatizem. Skupno stališče od nikogar ne zahteva, da se odreče svojim načelom ali svojim prepričanjem.

Danes vam v imenu Sveta francosko predsedstvo sporoča, da je skupno stališče nedvomno najboljši kompromis za pridobitev spremenjene direktive glede na ravnovesje moči med državami članicami in nujno potrebo po iskanju rešitve v zvezi s časom dežurstva. Gospe in gospodje, to je vse, kar sem želela še dodati k svojim uvodnim besedam.

**Vladimír Špidla,** član Komisije. – (CS) Želel bi ponoviti besede gospe Létard o globini in zanimivi naravi razprave. Ta razprava namreč obravnava zadeve, ki so največjega pomena, in po mojem mnenju je zdaj na vrsti Parlament, da sprejme odločitev. Šele zatem bo jasen okvir, v katerem bodo lahko potekale nadaljnje razprave. Ker nekatera mnenja, izražena v tej razpravi, ne odražajo dejanskega stanja, bi želel samo povedati, da bi bilo mogoče koristno, če bi jasno in trezno pregledali nekaj temeljnih dejstev.

Trenutno velja Direktiva o delovnem času. V njej je navedeno, da imajo posamezne države članice možnost, da uvedejo odstopanje. To se trenutno uporablja v 15 državah članicah. Torej ne gre za nekaj novega, temveč gre za že obstoječe dejstvo. Razlog za novo direktivo je pritisk, ki je posledica odločitve Sodišča Evropskih skupnosti v zadevah SIMAP in Jaeger, saj je ta odločitev v zelo težak položaj spravila številne sisteme, ki se običajno zanašajo na velik obseg časa dežurstva.

Želel bi tudi povedati, da posledice časa dežurstva in organizacija časa dežurstva različno vplivajo tudi na različne sisteme, čutiti pa jih je mogoče tudi v državah članicah, zlasti manjših, ki nimajo veliko možnosti za zaposlovanje delavcev iz drugih držav in ki bi se lahko soočile z razmeroma hudimi problemi. Zato je razprava tudi tako zapletena, saj na eni strani posega v zaščito delavcev, s tem ko do določene mere ureja

delovni čas, na drugi strani pa se nanaša na številne močno občutljive sisteme, kot sta zdravstveno varstvo ali na primer reševalne službe, kot so gasilci in drugi.

Vsaka odločitev ima svoje posledice in mislim, da imamo v tem trenutku veliko priložnost, da dosežemo napredek. Ta napredek bo rezultat razprave v vseh institucijah, rezultat tako sodelovanja kot razprave, eden izmed najpomembnejših korakov na tej poti pa bo glasovanje v Parlamentu, ki bo potekalo 17. decembra letos.

**Alejandro Cercas**, *poročevalec*. – (ES) Najprej se želim zahvaliti vsem kolegom poslancem iz vseh skupin, saj sem prepričan, da velika večina v tej dvorani meni, da ljudje niso stroji in da so s svojimi pravicami na prvem mestu. Šele potem lahko govorimo o drugih rečeh, toda začetni moramo z zdravjem, varnostjo in družinskim življenjem.

Drugič, na pogajalskem prizorišču pozdravljam Svet in Komisijo. Sicer pozno, toda bolje pozno kot nikoli.

Pazite na pasti! V direktivi, ki izhaja iz vašega skupnega stališča, odstopanje ni enako odstopanju iz leta 1993, ki je bilo začasno, pogojno in v veliki meri enkratno. Komisar je govoril o 15 državah. Ne, ena država je imela splošno odstopanje, več držav pa samo manjša odstopanja. Vi pa predlagate, da bi to moralo veljati za zmeraj in za vse, Evropo pa delite na države, ki si želijo dolg delovni čas, ter na države, ki si tega ne želijo.

Nočemo, da bi se nekaj, kar je bilo začasno in izjemno, spremenilo v nekaj trajnega in običajnega, saj vendar ni običajno, da ljudje vsak teden v letu in vsako leto svojega življenja delajo, ne da bi videli svoje družine ali ne da bi izpolnjevali svoje državljanske dolžnosti.

Mislim, da je treba sprejeti nekatera dejstva. To, da delavci in zdravniki tej direktivi nasprotujejo, gospod Bushill-Matthews, je dejstvo, ne mnenje. Sam sicer nisem govoril s 160 milijoni delavcev ali 4 milijoni zdravnikov, sem pa govoril z njihovimi predstaviškimi organizacijami. Mogoče se nekdo strinja z vami, vendar vam zagotavljam, da vam večina nasprotuje, kajti vse te organizacije brez izjeme nasprotujejo temu, kar pravite vi.

Na koncu mi dovolite, da ponovim, kar sem povedal na začetku. Sreda bo zelo pomemben dan za državljane, ko bodo lahko spet začeli verjeti v Evropo in ko bodo spoznali, da teh institucij ne sestavlja kup brezsrčnih politikov, ki samo mislijo na gospodarstvo, ali birokratov, ki živijo v nekem drugem svetu. Smo na strani ljudi. Postavljamo se za njihove pravice, 17. decembra pa bo Evropa še močnejša. Potem se bomo pogajali. In pogajali se bomo enakopravno.

(Aplavz)

**Predsednik** - Razprava je zaključena.

Glasovanje bo potekalo v sredo.

#### ***Pisne izjave (člen 142)***

**Iles Braghetto (PPE-DE)**, *v pisni obliki*. – (IT) Gospod predsednik, gospe in gospodje, ta direktiva bo odločilnega pomena za gradnjo gospodarske in socialne Evrope.

Splošno prepričanje je, da bi morali in da lahko ustvarimo inovacije na trgu dela, ki izboljšujejo produktivnost in kakovost znotraj zahtevane prožnosti, ne da bi to pripeljalo do izkoriščanja delavcev. Spodbujanje pravičnih delovnih pogojev, do katerih ima navsezadnje vsak neodtujljivo pravico, zagotavlja varnost in učinkovitost dela, ki ga ljudje opravljajo. Zato menimo, da je predlog, ki ga je sprejel Odbor za zaposlovanje in socialne zadeve, uravnotežen.

Predvsem je treba poudariti, da so za zdravstvene delavce ustrezni varovalni ukrepi pri organizaciji dela v izmenah ter časa počitka temeljnega pomena za zagotovitev ne samo pravičnih razmer samih po sebi, temveč tudi za zagotovitev varnosti in kakovosti oskrbe bolnikov ter zmanjšanje kliničnega tveganja.

**Ole Christensen (PSE)**, *v pisni obliki*. – (DA) Vesel sem, da sem član politične skupine, in sicer skupine Socialdemokratov v Evropskem parlamentu, ki ne ogroža zdravja in varnosti delavcev.

To, da lahko kdor koli verjame v večjo konkurenco na temelju slabih delovnih razmer in notranje tekme med državami članicami za najdaljši delovni čas, je popolnoma zgrešeno in spada v povsem druge čase. Nič nimam proti temu, da se socialni partnerji strinjajo o daljšem delovnem času s katerim koli referenčnim obdobjem tja do enega leta in povprečjem, ki znaša največ 48 ur na teden, vendar pa nasprotujem temu, da

bi se delodajalcem omogočilo, da zaposlujejo delavce na individualni ravni, s čimer bi imeli možnost, da uporabljajo različne izjeme.

Sprašujem se, kaj bo moralo Združeno kraljestvo še storiti, da bi se vključilo v resne pogovore in počasi odpravilo svoja odstopanja v procesu izboljšanja razmer za milijone delavcev v tej državi.

Upam, da bo Evropski parlament v sredo sporočil, da bi Evropa v prihodnosti morala delati pametneje in ne trdneje, če se želi spopasti z izzivi prihodnosti.

**Corina Crețu (PSE)**, v pisni obliki. – (RO) Pozdravljam dejstvo, da poročilo potrjuje socialno vizijo evropske leveice, kjer predstavniki socialdemokratov povsem upravičeno kritizirajo to, da se z omogočanjem klavzul o odstopanju od delovnega časa krši načelo, da v zvezi z zdravjem in varnostjo delavcev na delovnem mestu ne sme biti nikakršnih odstopanj od zakonodaje.

Čeprav bi prožen delovni čas glede na specifično naravo dela in zmožnosti vsakega posameznika lahko ustvaril dobre rezultate, si ne morem pomagati, da ne bi pomislila na številne zlorabe, ki so jim delavci izpostavljeni. S tem mislim na primer iz Romunije, kjer v mnogih primerih nadure niso niti obračunane niti zakonito plačane. Vsaka dejavnost, ki presega običajen delovni dan, ni rezultat nikakršnega sporazuma med delavcem in delodajalcem, temveč jo zahteva delodajalec po svoji lastni volji. Ni nam treba omenjati nevarnosti za zdravje in življenje tistih, ki so se znašli v položaju, iz katerega se lahko rešijo samo, če tvegajo, da bodo izgubili službo.

V številnih primerih je tisto, kar se prikazuje kot krepitev konkurence pri delu, samo krinka za izkoriščanje.

Zato mislim, da je ta 48-urna omejitev najboljša možnost. Kar zadeva čas dežurstva, menim, da je nepravilno, da se „neaktivni del časa dežurstva“ ne šteje kot delovni čas in da se zato ne plača.

**Magda Kósáné Kovács (PSE)**, v pisni obliki. – (HU) Evropska unija že ima učinkovite predpise o organizaciji delovnega časa. V skladu z njimi znaša povprečen delovni čas 48 ur na teden. V praksi to pomeni, da lahko delavec dela osem ur šest dni na teden, kar je izračunano kot povprečje v obdobju štirih mesecev. To bi po mojem mnenju moralo zadostovati, kajti kaj več kot to lahko dolgoročno škodi učinkovitosti.

Kompromis Sveta, ki vsebuje manj ugodna pravila od trenutno veljavnih pravil, med drugim ni dobil podpore Belgije, Cipra in Španije, kakor tudi moje države, Madžarske, in je nesprejemljiv za evropske Socialdemokrate.

Socialna Evropa ne more biti prazna fraza: tudi v času gospodarskih težav ne. V postopku usklajevanja je parlamentarni poročevalec, gospod Cercas, dokazal, da je primerno dozveten, saj je na primer v interesu prožnosti omogočil, da se 48-urni delovni čas izračuna kot povprečje v obdobju 12 mesecev. Vendar pa ne moremo sprejeti predpisa, ki bi dovoljeval 60-65 ur, v skrajnih primerih pa celo 72 ur v delovnem tednu. Prav tako ne moremo podpreti stališča, ki bi omogočalo odobritev neomejenega obdobja odstopanja od predpisov. Glavni razlog za to je, da odnosi med delavci in delodajalci ne morejo nikdar biti enakovredni.

Kar zadeva čas dežurstva, se mi zdi hinavsko od vseh tistih, ki mislijo, da se neaktivni del časa dežurstva ne šteje za delovni čas. Predlagala bi, da na protestu, ki bo potekal pred Parlamentom v sredo, na dan našega glasovanja, poklepetajo z nekaj delavci.

**Roselyne Lefrançois (PSE)**, v pisni obliki. – (FR) Svet in Evropska unija se že več kot tri leta prepirata okrog te Direktive o delovnem času.

Sporazum med 27 ministri za delo iz EU določa največ 48-urni tedenski delovni čas, vendar z možnostjo odstopanja, ki omogoča, da se v nekaterih primerih ta čas podaljša na 65 ur.

Takšna rešitev je nesprejemljiva in kot socialdemokratka moram zagotoviti, da se bodo skrbi milijonov delavcev slišale, ter se boriti, da ta 48-urna omejitev ne bo dovoljevala nikakršnih izjem, temveč da se bo pri izračunu delovnega časa upošteval tudi čas dežurstva.

Zato bom poročilo gospoda Cercasa podprla v upanju, da bomo, če bo prišlo do uskladitve, dobili besedilo, ki bo postavilo pravno ravnovesje med zaščito delavcev in optimalno organizacijo dela. Kot evropski Socialdemokrati pa bomo v vsakem primeru še naprej branili delavce, saj Evropa bolj kot kdaj koli prej potrebuje socialni model, ki izpolnjuje potrebe najranljivejših državljanov, predvsem tistih, ki najbolj čutijo posledice gospodarske in finančne krize.

**Lasse Lehtinen (PSE)**, v pisni obliki. – (FI) Gospod predsednik, zakonodaja EU redkokdaj vpliva na toliko ljudi. Na milijone delavcev bo od Parlamenta dobilo božično darilo, bodisi v obliki izboljšanja njihovih

delovnih razmer bodisi v obliki prve direktive Evrope, ki dejansko slabša kakovost poklicnega življenja ljudi. Odbor za zaposlovanje in socialne zadeve je z jasnim dvigovanjem rok dal dober zgled, ko je izboljšal predlog Komisije. Določitev delovnega časa je v resnici njegova socialna razsežnost. Vse preveč evropskih delavcev dela 60 oziroma 65 ur na teden, medtem ko je na milijone ljudi še vedno brezposelnih.

Dolgi delovni tedni čedalje pogosteje temeljijo na očitni svobodi izbiranja. Delavec lahko svobodno izbira med dolgim delovnim tednom ali tem, da sploh ne bo imel službe. Tudi po izboljšavah bo direktiva imela ustrezno število odstopanj, ki bodo omogočali prožnost.

Odbor je sprejel mojo spremembo, po kateri naj bi se v direktivo vključili tudi zaposleni na vodstvenih položajih. Tudi šef potrebuje zakonsko zaščito – tudi on se namreč lahko utruji.

Svet in Komisija nista privolila v ponovno preučitev njunega stališča v zvezi s časom dežurstva. Zdrav razum nam pove, da je čas, preživet na delu – če smo v pripravljenosti, če smo budni ali če spimo – še vedno delovni čas.

Evropski parlament je dobil mandat neposredno od državljanov Evrope. Zato je naša dolžnost, da tudi pri tej zadevi preučimo, kaj je najbolje za njene državljane.

**David Martin (PSE)**, *v pisni obliki*. – Glasoval bom za konec odstopanj od 48-urnega delovnega tedna. Trdno sem prepričan, da dolg delovni čas škodi zdravju posameznika, ustvarja nevarnost večjega števila nesreč na delovnem mestu in ima negativen vpliv na družinsko življenje. V Združenem kraljestvu je bil obstoj prostovoljnega odstopanja zlorabljen v veliki meri, pri čemer so bili delavci prisiljeni podpisati odstopanje že prvi dan svoje zaposlitve.

**Mairead McGuinness (PPE-DE)**, *v pisni obliki*. – Razprava o organizaciji delovnega časa je zapletena. Vendar pa sta najtežji vprašanji prav prihodnost odstopanja in obravnava časa dežurstva.

V zadevah SIMAP in Jaeger je Sodišče Evropskih skupnosti opredelitev delovnega časa v izvirni Direktivi o delovnem času razložilo tako, da ta, ko delavec ne dela, temveč počiva, vključuje neaktivni del časa dežurstva.

V sporazumu Sveta z dne 9. in 10. junija 2008 se neaktivni del časa dežurstva ne šteje za delovni čas, razen če drugače določajo nacionalni sporazumi/praksa/kolektivne pogodbe ali sporazumi med socialnimi partnerji.

V okviru sporazuma Sveta, je možnost, da delavec lahko odstopa od najdaljšega povprečnega delovnega tedna, ki je določen v Direktivi o delovnem času, podvržena veliko strožjim pogojem, da bi zaščitila zdravje in varnost delavcev. Kadar se neaktivni del časa dežurstva šteje za delovni čas, potem delavci ne bodo morali delati več kot 60 oziroma 65 ur na teden, izračunano kot povprečje v treh mesecih.

Irska tega odstopanja ni nikoli uporabila, zato je strožje izvajanje razpoložljivega odstopanja dobrodošlo in hkrati potrebno.

**Dušana Zdravkova (PPE-DE)**, *v pisni obliki*. – (BG) Gospe in gospodje, kot ste se lahko prepričali iz razprav, ki so potekale v prejšnjih nekaj tednih, je ključna točka direktive, o kateri razpravljamo, opredelitev neaktivnega časa dežurstva kot delovnega časa. Ta sprememba bo številnim delavcem omogočila, da prejmejo plačilo za obdobje, ki ga niso mogli izkoristiti kot svoj prosti čas in na način, ki izpolnjuje njihove potrebe. Predlog ima veliko podpornikov pa tudi nasprotnikov. Obe strani sta neomajni v svojih mnenjih in ne moreta najti prav nobene skupne točke v svojih interesih. Zato vas pozivam, da svojo pozornost namenite pozitivnemu vplivu, ki ga bo ta sprememba imela za evropsko družbo.

Prebivalstvo Evropske unije se je v zadnjih dveh desetletjih precej postaralo. Raven rasti prebivalstva je v letu 2007 dosegla komaj 0,12 %. Če se ne želimo zanašati samo na izseljevanje, moramo povečati rodnost. Ena izmed takšnih spodbud je tudi vključitev neaktivnega dela časa dežurstva pri izračunu skupnega trajanja delovnega časa. Sprememba bo dala možnost mnogim ženskam, ki bodo tako lažje uskladile svoje težnje po poklicnem uspehu z željo, da bi še bolj skrbale za svoje otroke. Na ta način bomo lahko naredili še en pomemben korak pri prizadevanjih, da iz negativnih trendov naredimo nekaj koristnega za razvoj naše družbe.

## 15. Evropski svet delavcev (prenovitev) (razprava)

**Predsednik** – Naslednja točka je poročilo (A6-0454/2008) o predlogu direktive Evropskega parlamenta in Sveta o ustanovitvi Evropskega sveta delavcev ali uvedbi postopka obveščanja in posvetovanja z delavci v

družbah ali povezanih družbah na območju Skupnosti (prenovitev) (KOM(2008)0419 – C6-0258/2008 – 2008/0141 (COD)), ki ga je v imenu Odbora za zaposlovanje in socialne zadeve predložil gospod Bushill-Matthews.

**Philip Bushill-Matthews, poročevalec.** – Gospod predsednik, mislim, da bo ta dokument nekoliko manj sporen od prejšnjega, gotovo pa je, da imamo krajši seznam govorcev. Ampak, bomo videli. Življenje je polno presenečenj.

Dovolite mi, da se na začetku zahvalim Komisiji in tudi Svetu, da sta nas pripeljala sem, kjer smo danes. V nasprotju z dokumentom iz prejšnje točke, imamo zdaj prvo obravnavo, a ker smo v dialogu dosegli okvir, neformalen sporazum, lahko rečemo, da imamo sporazum že na prvi obravnavi, če ga bodo kolegi na jutrišnjem glasovanju seveda podprli. Kolegi bodo verjetno različnega mnenja o tem, ali besedilo, oblikovano na podlagi dialoga, pomeni izboljšavo izvirnega poročila ali ne, vendar smo v okviru tega dialoga dosegli vsaj sporazum in o tem bo torej najbolje presodila zgodovina. Veselim se vseh pripomb kolegov, na koncu pa bom naredil še povzetek.

**Vladimír Špidla, član Komisije.** – (CS) Gospod predsednik, gospe in gospodje, evropski sveti delavcev so pionirji socialne Evrope. Poživljajo socialni dialog med upravo in delavci v več kot 820 podjetjih. Skoraj 15 milijonom delavcem omogočajo, da so obveščeni in da z njimi potekajo posvetovanja ne samo na lokalni, temveč tudi na evropski in celo svetovni ravni. Omogočajo povezovanje gospodarskih in socialnih vidikov podjetij, ki delujejo na vseevropski ravni. Lahko smo ponosni na vse dosežke po sprejetju direktive pred petnajstimi leti. Vendar pa stara direktiva ni več kos tej nalogi, saj imamo danes upravičeno večje zahteve.

Julija je zato Komisija predlagala temeljit pregled pravnega okvira evropskih svetov delavcev. Cilj je povečati njihovo število in učinkovitost, okrepiti pravno varnost in izboljšati koordinacijo posvetovanj na državni in evropski ravni, zlasti na področju prestrukturiranja. Komisija je zato predlagala jasnejše opredelitve pojmov „obveščanje delavcev“ in „posvetovanje z delavci“ ter pojasnilo, kako sta ti dve dejavnosti povezani na različnih ravneh. Predlagala je tudi, da se prizna vloga socialnih partnerjev pri ustanovitvi novih evropskih svetov delavcev, ter da se obstoječim svetom delavcev omogoči, da se prilagodijo in preživijo. Predlagala je jasnejšo opredelitev možnosti koordinacije in posvetovanja med sveti, ki so bili ustanovljeni po običajnem postopku. Nenazadnje, predlagala je tudi natančnejšo opredelitev vloge članov evropskih svetov delavcev, zlasti na področju obveščanja delavcev in možnosti usposabljanja.

Letos poleti so na pobudo francoskega predsedstva evropski socialni partnerji, delodajalci in sindikalne organizacije sprejeli skupno stališče, v katerem so potrdili predlog Komisije kot izhodišče razprav. K predlogu so predložili tudi številne spremembe, katerih namen je bil v glavnem pojasniti opredelitev pojmov „obveščanje“ in „posvetovanje“ ter določiti dveletno obdobje, v katerem bo mogoče ustanoviti nove evropske svete delavcev ali obnoviti obstoječe brez potrebe po uporabi novih pravil.

Komisija je vedno podpirala dialog med socialnimi partnerji in je zato pozdravila to pobudo. Komisija pozdravlja tudi konstruktiven pristop Parlamenta in Sveta, zahvaljujoč kateremu so prišli do zanesljive in nepristranske rešitve, ki temelji na nizu ukrepov, oblikovanih s pomočjo predloga Komisije in skupnega stališča socialnih partnerjev. Pri iskanju rešitve je Komisija aktivno sodelovala z obema organizacijama. Kompromis, ki sta ga dosegla Parlament in Svet, natančneje opredeljuje nadnacionalne pristojnosti evropskih svetov delavcev ter sankcije, obenem pa ne določa najmanjšega števila udeleženih delavcev. Ta kompromis ohranja bistvo predloga Komisije. Zato ga lahko Komisija podpre.

**Valérie Létard, predsednica Sveta.** – (FR) Gospod predsednik, gospod komisar, gospod Bushill-Matthews, gospe in gospodje, sestali smo se, da bi govorili o predlogu direktive, ki neposredno vpliva na 880 evropskih podjetij in 15 milijonov evropskih delavcev. Vložki so torej visoki, zato bi vsi morali k tej razpravi pristopiti s polnim zavedanjem naše odgovornosti. Kot veste, predlog direktive, o katerem razpravljamo nocoj, prenavlja Direktivo o Evropskem svetu delavcev iz leta 1994.

Besedilo, predloženo Evropskemu parlamentu, je rezultat skupnih prizadevanj, v katera so se vključile vse zainteresirane strani iz vse Evrope. S tem seveda mislim na Komisijo, ki je predlog za prenovitev vložila 2. julija 2008; mislim tudi na evropske socialne partnerje, ki so poleti 2008 vložili osem skupnih predlogov v okviru skupnega stališča; in seveda mislim tudi na Evropski parlament ter poročevalca, ki ga je imenoval za pripravo tega besedila, torej gospoda Bushill-Matthewsa, kateremu se zahvaljujem za kakovostno opravljeno delo. Vsi so sodelovali s predsedstvom Sveta, da bi brez zamud oblikovali besedilo, ki bi bilo sprejemljivo za vse. Rezultat teh skupnih prizadevanj je, da lahko nocoj na prvem branju končno sprejmemo predlog o prenovitvi te direktive iz leta 1994.

Kolikor vem, je minilo dolgo časa od zadnjih tovrstnih razmer na socialnem področju. To je vzpodbudno za prihodnost; daje nam spodbudo, da še naprej sodelujemo v kolektivnem duhu. Besedilo, ki ga imate nocoj pred seboj, je uravnotežen kompromis, ki bo pomagal okrepiti socialni dialog v evropskih podjetjih in dati nova zagotovila delavcem 27 držav članic.

S tem besedilom krepimo posebne pravice evropskih svetov delavcev, in sicer predvsem s sprejetjem težko pričakovane nove opredelitve posvetovanja in obveščanja.

S tem besedilom spodbujamo ustanovitev novih evropskih svetov delavcev, saj tako kot že leta 1994 odpiramo dveletno priložnost, v okviru katere bodo sklenjeni sporazumi lahko odstopali od novih določb direktive.

In nazadnje s tem besedilom povečujemo pravno varnost delavcev in podjetij, saj odpravljamo vse negotovosti, ki bi lahko imele resne posledice.

In tudi zaradi tega cilja pravne varnosti, besedilo, ki vam je bilo predloženo, varuje sporazume, sklenjene v prejšnjem obdobju med letoma 1994 in 1996, po začetku veljave trenutne direktive.

Kompromis, za katerega so si prizadevali vsi zadevni akterji, je danes dan na glasovanje v Evropskem parlamentu, in pomembno je, da dobi podporo. To je pomembno zato, ker trenutne krizne razmere izpostavljajo podjetja povečanemu tveganju prestrukturiranja, v takšnih okoliščinah pa evropski delavci od nas pričakujejo, da jim bomo dali dodatna zagotovila, takšna, ki jih bodo pomirila glede njihove prihodnosti.

Podpora kompromisu pa je pomembna tudi zato, ker ljudje Evrope potrebujejo jasna sporočila, ki bodo pokazala, da se je socialna Evropa v letu 2008 ponovno zganila in da ne gre samo za govoričenje, temveč da je sposobna konkretnih dejanj, ki bodo izboljšala njihovo vsakdanje življenje.

Podpora pa je nazadnje pomembna tudi zato, ker je treba v Evropi spodbujati socialni dialog, to pa je odvisno od izvajanja novih svetov delavcev ter razvoja skupnih ukrepov evropskih socialnih partnerjev na splošno, kar velja tudi v tem primeru.

**Jan Cremers**, v imenu skupine PSE. – Gospod predsednik, obstaja pregovor, ki pravi, da kompromisi ne bodo nikoli zmagali na lepotnem tekmovanju. Na prvi pogled bi lahko to rekli za rezultat vseh pogajanj o prenovitvi Direktive o Evropskem svetu delavcev. Skupina PSE je na podlagi poročila gospoda Menrada, ki je bilo v tem Parlamentu sprejeto pred šestimi leti, na podlagi sodne prakse ter izkušenj uprav in delovne sile v zadnjih 12 letih, vseskozi zahtevala obsežnejšo spremembo direktive.

Preveč predstavnikov delavcev je še vedno prikrajšanih za pravice do temeljnih informacij in posvetovanja, saj jim njihovi delodajalci te pravice odrekajo. Po našem mnenju pa so te pravice sestavni del oblikovanja vseh industrijskih odnosov. Položaj delavca kot stalne zainteresirane strani, ki ostaja v podjetju – v primerjavi z upravo, ki pogosto menja zaposlitev, ter nepredanim odnosom nove generacije finančnih vlagateljev – se mora odražati v upravljanju naših podjetij. S pomočjo socialnih partnerjev, vključenih v direktivo, ter z dodatnimi spremembami, ki so bile dosežene v teku naših pogajanj, PSE upa, da bo uspela zagotoviti nekaj osnovnih elementov za novo dinamiko.

Formalni politični postopek je skoraj pri koncu. Zdaj morata ukrepati uprava in delovna sila. Skladnost z direktivo, ki je trenutno približno 40-odstotna, je še vedno veliko prenizka. PSE meni, da to še ni konec zgodbe; je namreč nov začetek. Evropski socialni partnerji so se znašli pred ogromnim izzivom, saj morajo prepričati tista podjetja, ki se še vedno ne želijo uskladiti z direktivo.

Evropsko komisijo pozivamo, naj da svoj prispevek k tej nalogi. Potrebna je nova kampanja. Nedavna raziskava je pokazala, da podjetja z ustreznim obveščanjem, posvetovanjem in udeležbo delavcev delujejo bolje, zlasti v težkih časih. Zaradi gospodarske krize in prestrukturiranja, s katerima se bomo morali soočiti v bližnji prihodnosti, je vključenost delavcev v postopek odločanja naših podjetij bolj aktualna kot kdaj koli prej.

Želel bi se zahvaliti svojemu nasprotniku, gospodu Bushill-Matthewsu, za profesionalno vodenje pogajanj, mojim kolegom iz drugih skupin za politično pomoč, francoskemu predsedstvu pa za vrhunski pristop. Lotimo se dela.

**Bernard Lehideux**, v imenu skupine ALDE. – (FR) Gospod predsednik, gosa predsednica Sveta, gospod komisar, s Svetom dosežen sporazum o svetih delavcev dokazuje, da se socialna Evropa, ki jo tako močno potrebujemo, postopoma gradi. Dokazuje tudi, da je v tej nastajajoči socialni Evropi svojo pot našel tudi socialni dialog.

Vsak ve, da je to besedilo predvsem rezultat produktivnega dela sindikatov in organizacij delodajalcev. Veljavna direktiva je očitno dosegla svojo skrajno točko, saj so bili v 14 letih po njenem sprejetju sveti ustanovljeni samo v eni tretjini zadevnih podjetij, zaradi pravne negotovosti pa je večkrat moralo poseči tudi Sodišče Evropskih skupnosti. Vendar pa niso sodniki tisti, ki bi morali postavljati pravila: svojo odgovornost morajo prevzeti tudi politiki. Poleg tega so trenutne razmere neusmiljen opomnik na čedalje pomembnejšo potrebo po posvetovanju s sveti delavcev in na to, da je to v primeru prestrukturiranja treba storiti čim bolj vertikalno.

Zato moramo iti naprej in podpreti sporazum že na prvi obravnavi, še prej pa se zahvaliti poročevalcu za njegovo kakovostno delo in sposobnost poslušanja.

**Elisabeth Schroedter**, v imenu skupine Verts/ALE. – (DE) Gospod predsednik, gospod komisar, gospa predsednica Sveta, ko se je uprava Nokie na Finskem odločila, da zapre Nokiino tovarno v Bochumu in se preseli v Romunijo, so delavci, ki jih je to prizadelo – 2 000 jih je izgubilo službo – to izvedeli iz časopisov.

Da bi preprečili, da bi se kaj takšnega ponovilo, je treba nujno – in poudariti želim prav to nujnost – sprejeti spremenjeno Direktivo o Evropskem svetu delavcev z novo opredelitvijo nadnacionalnih družb. Zelo žalostno je, da je Komisija zapravila toliko let za to in da je do zdaj bojkotirala ta kompromis.

S tem se še enkrat kaže, da je socialna Evropa na dnu programa Komisije. Če bi bile spremembe sprejete že prej, do takšnih razmer, kot so se zgodile v Nokii, ne bi nikoli prišlo.

Te spremembe so nujno potrebne, da bi nadomestile dosedanje neukrepanje, dejansko pa so tudi zakasnele, če pomislimo na nove strukture družb, ki segajo čez državne meje, ter ukrepe teh družb. Ne morem pokazati prevelikega veselja zaradi kompromisa. Kljub temu pa kot članica parlamentarnega pogajalskega odbora kompromis podpiram, saj to direktivo zdaj potrebujemo.

Še enkrat se obračam na vse vas, ki zdaj želite ta kompromis ponovno razstaviti na koščke. Igrate se z ognjem. To bi namreč pomenilo, da bomo za vedno sedeli pri pogajalski mizi in da se bodo primeri, kot je Nokia, spet zgodili. Zato je treba dejansko uveljaviti to minimalno pravico do demokracije, ki jo imamo zdaj v direktivi.

S političnega vidika sprememba direktive še vedno ostaja na dnevnem redu. Komisiji bi želela še enkrat povedati, da je to, kar imamo tu zdaj, prilagoditev. Spremembo bo treba še opraviti in menimo, da potrebujemo primerno spremembo, ki bo šele kot takšna lahko svetu delavcev dala tisto, kar dejansko potrebuje za svoje dolgoročno delo. To, kar imamo zdaj, je samo prilagoditev.

**Dimitrios Papadimoulis**, v imenu skupine GUE/NGL. – (EL) Gospod predsednik, v Konfederalni skupini Evropske združene levice/Zelene nordijske levice ne želimo začeti proslavljati, saj zelo dobro vemo, da socialna Evropa ni ena izmed prednostnih nalog ne Komisije ne Sveta. Gospe in gospodje, skupni kompromis med Evropo d.d. in sindikati je v ozadju tega, o čemer smo razpravljali v Parlamentu leta 2001. Poleg tega postopek prenovitve omejuje vlogo Parlamenta. Vlagali bomo spremembe, ki podpirajo in predstavljajo zahteve, ki so jih na pogajanjih predložili sindikati, in sicer boljše, hitrejše in temeljito obveščanje, objavljanje in preglednost sporazumov ter okrepljena udeležba strokovnjakov iz sindikalnih organizacij. Na žalost zapravljamo priložnost, da bi sprejeli večje izboljšave direktive, s to spremenjeno pragmatično politiko pa sprejemamo veliko manj, kot delavci dejansko potrebujejo.

**Jean Louis Cottigny (PSE)**. – (FR) Gospod predsednik, gospa predsednica Sveta, gospod komisar, najprej bi želel čestitati gospodu Bushill-Matthewsu, ki nam je v okviru trialoga kot prenašalec sporočila Odbora za zaposlovanje in socialne zadeve dal odlično lekcijo iz demokracije. Danes se je zgodil trialog. Partnerji so poskušali doseči sporazum.

Želel bi čestitati tudi vam, gospod komisar, ker ste v danem trenutku uspeli zagotoviti, da nam je bila vloga, ki jo ima Parlament kot sozakonodajalec, nekoliko odzveta, saj ste nam s sporazumom, ki so ga dosegli socialni partnerji, pokazali, da lahko razpravljamo samo o tistih točkah, ki so jih odprli socialni partnerji.

Kar je pomembno zdaj, je to, da trialog uspe. Zgodil se je in zdaj imamo priložnost, da zagotovimo sprejetje tega besedila že na prvi obravnavi. Vendar pa to ne sme pomeniti, da je sprememba izključena, prav tako pa to ne sme pomeniti, da ne smemo več razmišljati o tem, kako doseči celovito spremembo s podporo vseh ali skoraj vseh socialnih partnerjev.



Mislim, da moramo ukrepati prav v tem duhu. Seveda moramo jutri, na prvi obravnavi, zmagati, vendar pa je tudi očitno, da si moramo ogledati, kako se vse to uporablja in kako bomo lahko zagotovili izvajanje sprememb.

**Siiri Oviir (ALDE).** - (ET) Gospod predsednik, gospa predsednica Sveta, gospe in gospodje. Najprej bi se želela zahvaliti poročevalcu za konstruktiven pristop k spremembi direktive.

Nova formulacija zadevne direktive je odprla tudi nekatera pravna vprašanja v zvezi z našimi možnostmi ukrepanja. Zdi se, da je s pomočjo poročevalca to zdaj razrešeno.

Kljub temu je bila sprememba Direktive o Evropskem svetu delavcev dolgo časa pomembna zadeva tako za podjetja kot za sindikate. Pohvalno je, da sta obe strani na trgu dela poleti dosegli sporazum. To bo tudi nam v Parlamentu olajšalo, da uspešno zaključimo obravnavanje te zadeve.

Čeprav je potreba po ponovni formulaciji direktive v tem času in teh razmerah brez vsakega dvoma nujna, sem kljub temu prepričana, da bi bilo treba spremenjeno in dopolnjeno različico direktive dati v zakonodajni postopek v prihodnosti; z drugimi besedami v obdobju mandata naslednjega Evropskega parlamenta.

Vendar pa se danes, kot predstavnica majhne države, ne morem strinjati s predlogom Komisije, da bi morale biti članstvo v posebni komisiji odvisno od števila zaposlenih v podjetju. Takšna zahteva bi lahko pripeljala do razmer, v katerih države članice ne bi več imele nikogar, ki bi predstavljal njihove interese na pogajanjih.

**Proinsias De Rossa (PSE).** - Gospod predsednik, pozdravljam sporazum za prvo obravnavo o prenovitvi Direktive o Evropskem svetu delavcev, ki je v veliki meri rezultat sposobnosti našega poročevalca v senci, gospoda Cremersa. Gospodarska kriza, ki je kriza *sistema* in ne kriza v *sistemu*, se čedalje bolj pogloblja.

„Poslovanje brez sprememb“ ni več mogoče in tako delodajalci kot vlade morajo sprejeti, da morajo imeti delavci v času krize več besede pri tem, kaj se dogaja na njihovem delovnem mestu. Kakršen koli drug pristop ne bo sprejemljiv.

Slepa vera v trg brez ovir ter konkurenco je doživela globok propad in čas je, da Evropa pokaže več poguma pri oblikovanju novih socialnih pogodb med delavci in podjetji, dejansko pa je tudi čas, da države članice in Evropa zgradijo novo socialno tržno gospodarstvo, kot je določeno v Lizbonski pogodbi.

**Harald Ettl (PSE).** - (DE) Gospod predsednik, sprememba Direktive o Evropskem svetu delavcev, ki jo čakamo že od leta 1999. Temu je sledil postopek prenovitve – kar je premalo za hitro spremembo industrijskega okolja. Seveda je potrebna izboljšava pri obveščanju in posvetovanju kot orodjih za oblikovanje poslovne kulture zmanjševanja sporov. To je bistvenega pomena. Nadnacionalne odločitve so stvar svetovalnega odbora evropskega sveta delavcev. Izvajanje te po naravi neučinkovite direktive je treba pravno okrepiti, to pa povezati s sankcijami, da bi se zagotovila možnost izvajanja direktive. To se mora zgoditi, da sodbe SES v prihodnje ne bodo več preprosto prezrte.

Kljub majhnemu, že doseženemu napredku, bodo v največ treh letih potrebne še spremembe. Lahko bi in tudi morali bi to storiti zdaj, da bi do neke mere uskladili industrijsko politično dejanskost in to hitro spreminjanje. Toda – in to je pomembno – vsaj nekaj se že dogaja.

**Silvia-Adriana Țicău (PSE).** - (RO) Evropski svet delavcev ter postopek obveščanja in posvetovanja z delavci v družbah ali povezanih družbah sta ključna instrumenta pri zagotavljanju zaščite delavcev.

Sveti delavcev morajo biti skrajno aktivni, zlasti v okoliščinah prestrukturiranja podjetij. V primeru večnacionalnih družb ali povezanih družb je zelo pomembno, da se v državi članici, v kateri pride do odpuščanj, organizirajo tudi posvetovanja z delavci podjetij in da delavci dobijo tudi svoj sedež pri pogajalski mizi. Kadar povezana družba sprejme pomembne odločitve o prihodnosti družbe in njenih zaposlenih, morajo delavci družbe v državi članici, v kateri se izvaja prestrukturiranje, biti o tem obveščeni in imeti možnost, da sodelujejo pri odločitvah in nanje vplivajo.

Evropska skupnost je do zdaj zagotavljala finančno pomoč samo tistim družbam, ki so v fazi prestrukturiranja. Menim, da je to pomoč treba zagotoviti tudi delavcem, ki so bili odpuščeni.

**Stephen Hughes (PSE).** - Gospod predsednik, najprej seveda najlepša hvala poročevalcu. Čeprav spremembe, ki so bile izglasovane na odboru, niso to, kar si je želel – v resnici si ni želel nobenih sprememb –, je kljub temu zagovarjal stališče odbora na pogajanjih, ki so privedla do tega sporazuma na prvi obravnavi.

Najlepša hvala tudi gospodu Cremersu, našemu poročevalcu v senci, ki je bil pravi arhitekt vsebine sporazuma. Trije dodatki k točkam, o katerih so se dogovorili socialni partnerji v svojem obvestilu – o sankcijah, o nadnacionalnosti in odpravi praga za posebno pogajalsko telo –, so sami po sebi pomembni, toda mnogi izmed nas, kot je bilo že rečeno, se še vedno počutimo opeharjene zaradi te prenovitve.

Pred skoraj 10 leti so nam obljubili popolno spremembo direktive. Obravnavati je treba tudi druge resne pomanjkljivosti, zato vztrajamo, da Komisija predloži celovito spremembo v teku naslednjega mandata.

Drugo resno skrb v zvezi s potekom te prenovitve je predstavljalo prehajanje med socialnim dialogom in zakonodajnimi potmi. Posvetovanje s socialnimi partnerji je potekalo v skladu s členom 139 in je končno pokazalo njihovo nezmožnost ali nepripravljenost, da bi se pogajali o okvirnem sporazumu. A takoj ko smo začeli s svojim zakonodajnim delom, so nam nakazali, da želijo začeti s pogajanjem. Nato so sprejeli obvestilo, ki nima nikakršnega mesta v Pogodbah, ki pa je našemu poročevalcu, gospodu Bushill-Matthewsu dalo možnost, da je lahko hlinil spravljalivost, ko je sprejel vsebino obvestila, in prav nič drugega.

Namesto da bi bilo spodbuda našemu delu, je navedeno obvestilo skorajda postalo prisilni jopič. Člena 139 in 138 postopka morata ostati jasno ločena. Narobe je, če eden spodkopava ali omejuje drugega, naloga Komisije pa je, da zagotovi to ločitev. Tudi zdaj, ko tu govorimo, je podobnemu prehajanju omogočeno, da onemogoči nadaljevanje zakonodajnih sprememb, ki jih zahtevamo za namen reševanja problema poškodb zaradi vbodov z iglo.

Ponavljam, to je nevarno in lahko pripelje do zamer in nezaupanja med socialnimi partnerji in Parlamentom. Kljub temu pa je tudi korak naprej v smislu pravic delavcev do obveščanja in posvetovanja, zato to pozdravljam.

**Ewa Tomaszewska (UEN).** – (PL) Gospod predsednik, v času njenega izvajanja, je Direktiva o ustanovitvi Evropskega sveta delavcev predstavljala pomemben korak naprej v smislu vzpostavitve socialnega dialoga na področju gospodarstva. Omogočila je tudi povečanje produktivnosti, obenem pa ohranila socialno harmonijo.

Po nekaj desetletjih pridobivanja izkušenj, so socialni partnerji zdaj odkrili načine, kako prenoviti direktivo in jo narediti bolj specifično. Vloga evropskih svetov delavcev v postopku obveščanja in posvetovanja z delovno silo bi morala biti jasneje opredeljena. Dogovor med socialnimi partnerji ter pogajanja, ki temeljijo na dobri veri in zanesljivih informacijah, so zelo zaželena, še posebej v času krize. Vrednost socialnega dialoga, doseganja rešitev v okviru razprav in pogajanj ter zavedanja blaginje in interesov druge stranke kaže na to, da je treba spoštovati rezultate tega dialoga. Zato pozivamo k sprejetju sporazumov, ki so bili na evropski ravni doseženi med organizacijami delodajalcev in sindikati.

Čestitam poročevalcu in se veselim presoje vpliva direktive v prihodnosti.

**Ilda Figueiredo (GUE/NGL).** – (PT) Obžalujem, da zapravljamo to priložnost za temeljitejšo in pomenljivejšo izboljšanje te Direktive o Evropskem svetu delavcev. To je bilo dejansko napovedano že leta 2001, ko je bilo sprejeto poročilo gospoda Menrada, pri katerem sem sodelovala tudi jaz. Zato smo vztrajali na predložitvi in glasovanju o nekaterih spremembah, s katerimi se želi okrepiti pravica do obveščanja in posvetovanja s predstavniki delavcev v vseh primerih, vključno s pravico do veta, zlasti v primeru dejavnosti prestrukturiranja in poskusov premestitve družb, predvsem nadnacionalnih družb, v katerih pravice delavcev niso spoštovane.

Bilo bi dobro, če bi bilo mogoče te spremembe sprejeti, saj bi okrepile Direktivo o Evropskem svetu delavcev.

**Karin Jöns (PSE).** – (DE) Gospod predsednik, skupaj s svojo skupino bi si želela videti še kaj več kot to, kar je bilo storjeno zdaj, a kljub temu menim, da smo dosegli veliko in da smo sporazum na evropski ravni pripeljali korak naprej. Nekaj je jasno: v prihodnosti morajo biti evropski sveti delavcev obveščeni in z njimi morajo potekati posvetovanja pred vsako odločitvijo – in to je pomembna točka –, pred vsako odločitvijo v zvezi s prestrukturiranjem, da teh stvari ne bodo več zvedeli iz časopisov.

Vendar pa bi Komisiji želela nekaj zelo jasno povedati: kaos, s katerim smo bili soočeni, ko smo poskušali ugotoviti, kdo se v resnici tukaj pogaja, se ne sme več zgoditi. Med socialnim dialogom in Evropskim parlamentom mora biti jasna ločnica. Včasih imamo občutek, da so pravice tega Parlamenta razveljavljene. To se v prihodnosti ne sme zgoditi.

**Valérie Létard, predsednica Sveta.** – (FR) Gospod predsednik, gospe in gospodje, prenovitev Direktive o Evropskem svetu delavcev je dobra novica.

Kaže na to, da socialna Evropa napreduje in da je napredek mogoč tudi pri izboljšanju pravic evropskih delavcev do obveščanja in posvetovanja. Potrjuje pa tudi, kako dragocena je vključenost socialnih partnerjev. Brez tega nedvomno ne bi dosegli takšnega rezultata. Nazadnje kaže tudi na kakovost dela in sodelovanja med tremi institucijami – Komisijo, Parlamentom in Svetom – saj bomo, če se Parlament jutri tako odloči, dosegli sporazum že na prvi obravnavi, tega pa se lahko samo veselimo.

Gospod predsednik, če se bo to zgodilo, bom zelo hvaležna.

**Vladimír Špidla**, član Komisije. – (CS) Napredek je težak, vendar ni nemogoč. Mislim, da je zgodovina osnutka direktive o svetih delavcev dokaz za to. Pot ni bila lahka in želel bi poudariti zlasti vlogo socialnih partnerjev ter vlogo poročevalca, gospoda Bushill-Matthewsa, kakor tudi kolega socialnega demokrata, gospoda Cramersa. Po mojem mnenju je razprava jasno pokazala, da je predlog zakona pripravljen za glasovanje, in menim tudi, da je to prav res zelo dobro poročilo za socialno Evropo.

**Philip Bushill-Matthews**, poročevalec. – Gospod predsednik, kot vedo že moji kolegi, imam veliko vere v socialni dialog in svete delavcev in veselim se, da imamo sporazum že na prvi obravnavi, tako da lahko pravna varnost prevlada za vse socialne partnerje.

Po mojem mnenju bi sporazum na prvi obravnavi dosegli tudi brez tega posebnega postopka. Ker se je Stephen Hughes odločil, da poda dokaj popačeno razlago, kako je bilo to doseženo, bi želel samo še razčistiti stvari, da bi prihodnji rodovi lahko pokazali, kako smo prišli do sem. Socialni partnerji so nas prav res prosili, naj ne vložimo nobenih sprememb, sindikati pa so mi prav res zagotovili, da bodo vsaj, kolikor to zadeva njih, druge skupine to v celoti spoštovale. Česar nisem pričakoval in česar tudi nisem vedel, pa je, da so medtem, ko smo eno skupino prosili, naj ne vloga sprememb, dejansko prosili Socialdemokrate naj jih vložijo. Zaradi tega smo imeli na odboru zelo popačeno ravnovesje. Če bi najprej prišli na Parlament in če bi imeli vsi kolegi priložnost, da o tej zadevi razpravljajo, bi po mojem mnenju še vedno imeli sporazum, samo da bi ta bil v tem primeru nekoliko drugačen.

A dovolite mi, da zdaj pomirim svoje kolege: Ne nameravam predlagati, da moramo sporazum, ki ga imamo, razdreti. Pomembno je, da ga imamo, in prepričan sem, da bo jutri sprejet. Vendar pa je prava ironija, da pri vprašanju o vzajemnem zaupanju med delavci in delodajalci, o skladnosti in sodelovanju med obema socialnima partnerjema, eden izmed njih pristopa k zadevi na povsem drugačen način.

Upam, da se to ne bo več ponavljalo, kajti socialni dialog mora iti naprej z zaupanjem z obeh strani. V tem primeru je šlo za korak nazaj, zato upam, da se to ne bo več nikoli zgodilo.

**Predsednik** - Razprava je zaključena.

Glasovanje bo potekalo v torek.

## 16. Direktiva o igračah (razprava)

**Predsednik** – Naslednja točka je poročilo (A6-0441/2008) o predlogu Direktive Evropskega parlamenta in Sveta o varnosti igrač (KOM(2008)0009 – C6-0039/2008 – 2008/0018(COD)), ki ga je v imenu Odbora za notranji trg in varstvo potrošnikov predložila gospa Thyssen.

**Marianne Thyssen**, poročevalka. – (NL) Gospod predsednik, gospod komisar, gospa predsednica Sveta, gospe in gospodje, že večkrat smo pokazali, da izrecno podpiramo visoko raven zaščite na notranjem trgu. Tako v večletnem programu o varstvu potrošnikov, kot v resoluciji in razpravi o umiku nevarnih, v glavnem kitajskih igrač s trga, smo izrazili goreče prošnje, da se zaščito najmanjših in najranljivejših potrošnikov, torej otrok, uvrsti visoko na dnevni red.

Kot poročevalka za novi zakon o varnosti igrač sem torej vesela, da lahko napovem, da bomo v naslednjih nekaj dneh – torej če bo šlo vse po načrtu – lahko sprejeli novo in strogo direktivo o varnosti igrač.

Želela bi se zahvaliti Komisiji, ker se je odzvala na naš poziv k predlogu nove direktive. Zahvaliti bi se želela tudi pripravljavcem mnenja, poročevalcem v senci, predsedniku in članom Odbora za notranji trg in varstvo potrošnikov za odlično sodelovanje, na podlagi katerega je bilo 6. novembra moje poročilo enoglasno potrjeno. Poleg tega sem hvaležna tudi Svetu, Komisiji in vsemu našemu osebju za njihovo vztrajnost in konstruktiven pristop, ki nam je omogočil, da smo v desetih mesecih dokončali ta pomemben del potrošniške zakonodaje.

Gospe in gospodje, več razlogov imamo, da smo lahko ponosni na svoje delo. Zahteve v zvezi z varnostjo igrač se nedvomno izboljšujejo in zaostrujejo, kar javnost tudi pričakuje od nas. Načeloma bomo imeli prepoved uporabe rakotvornih, mutagenih in reprotoksičnih snovi v dovoljenih sestavnih delih igrač. Poleg tega bodo vpeljana strožja pravila o neizogibnih sledovih težkih kovin. To bo doseženo ne samo z uvedbo najvišjih vrednosti za več vrst snovi, temveč tudi z določitvijo veliko strožjih mejnih vrednosti za neizogibne sledi svinca, kadmija, živega srebra, kroma VI ter organskega kositra.

Drug popolnoma nov vidik so določbe o alergenih dišavnih snoveh, katerim otrok zagotovo ne želimo izpostavljati. Ta vidik bo tudi strožji od predloga Komisije; na koncu bomo imeli prepoved nič manj kot 55 alergenih dišavnih snovi, uporaba 11 drugih pa bo dovoljena samo, če bodo priložena opozorila. Na podlagi označevanja in skladnosti z drugo ustrezno zakonodajo, smo nekoliko bolj popustljivi v primeru poučnih iger, ki vsebujejo dišavne snovi.

Naslednja pomembna točka je izboljšanje pravil za namen preprečevanja možne zadušitve, pojasnitev temeljnih varnostnih zahtev in povsem nova pravila za igrače v sladkarijah. Razširjen in okrepljen bo tudi sistem opozoril: ta ne bodo več samo jasno prikazana v jeziku, ki ga potrošnik razume, temveč bodo vidna tudi na prodajnem mestu; načelu previdnosti končno dajemo legitimno mesto v zakonodaji.

Pravila pa seveda nimajo nobene vrednosti, če se jih ne izvaja. To je zagotovljeno z vključevanjem nove politike v nov sveženj o blagu ter z uvajanjem strožjih zahtev glede dokumentacije in zahtev na področju sledljivosti. A to je treba tudi spremljati. Zato, gospod komisar, bi vas v imenu Parlamenta želela prositi, da pri spremljanju direktive posebno pozornost namenite temu, kako države članice izvajajo svoje naloge nadziranja, tako znotraj kot zunaj svojih meja. Da bi bili popolnoma pomirjeni, bi želeli od vas slišati tudi potrdilo, da bodo za igrače razviti novi, strožji, usklajeni standardi, kar zadeva standard hrupa, torej njegovo mejno vrednost in trajajoč hrup, enako pa bi prosili tudi za knjige, ki so izdelane samo iz papirja in lepenke, za katere v tem trenutku ni nobene pravne varnosti.

Na koncu naj povem, da smo se izrecno odločili proti sistemu, da bi igrače, ki so skladne s standardi, certificirale tretje strani. O tem smo imeli dolgo razpravo in večina je temu nasprotovala. Tudi tu bi želela od gospoda komisarja slišati zagotovilo, da bodo med spremljanjem posebno pozornost namenili tudi temu vidiku. Lahko torej pričakujemo, da se bodo postopki za ugotavljanje skladnosti kmalu začeli.

**Valérie Létard**, *predsednica Sveta*. – (FR) Gospod predsednik, gospod komisar, gospa Thyssen, gospe in gospodje, predsedstvo pozdravlja pomen, ki ga Evropski parlament pripisuje temi varnosti igrač, zlasti v tem prazničnem času. V varnost igrač moramo imeti zaupanje, saj so ti izdelki oblikovani za otroke.

Zato je Svet dal posebno prednost predlogu Komisije, ki je bil vložen konec januarja 2008. Cilj predloga je povečati varnost igrač in obenem ohraniti njihov prost pretok na notranjem trgu. Trg z igračami je s svojim razcvetom, zmogljivostjo inovacij in strukturo še posebej občutljiv in kompleksen in sozakonodajalci so morali poiskati uravnotežen pristop, ki varnost igrač zagotavlja brez povečanja njihovih cen, to pa proizvajalcem in uvoznikom priznanih igrač ne nalaga prevelikih obveznosti.

V zadnjem času so v očeh potrošnikov poleg cen in inovacij postajajo čedalje pomembnejši še novi elementi. V središču javnih razprav sta spoštovanje okolja in odsotnost snovi, ki so na kakršen koli način toksične ali ki predstavljajo tveganje za alergije. To je postalo očitno, ko so se nekatera podjetja odločila, da s trga umaknejo ali odpokličejo proizvode, za katere je obstajala možnost, da niso v celoti varni.

V skladu s tem si Evropska unija vse od osemdesetih let prejšnjega stoletja s pristopom tehničnega usklajevanja prizadeva za ohranjanje prostega pretoka blaga na notranjem trgu, obenem pa določa zahtevne varnostne ravni, da bi zagotovila prost pretok samo za blago, ki je skladno s temi ravni. Takšno skladnost zagotavlja oznaka CE.

Tako kot za 80 % blaga, ki se giblje v Uniji, ta pristop tehničnega usklajevanja velja tudi za igrače in je organiziran v skladu z dobro znanim ustrojem: evropska zakonodaja – v tem primeru predlog novih direktiv – namreč določa temeljne varnostne zahteve, ki so prenesene in tehnično izboljšane v standarde. Komisija skupaj z državami članicami pripravlja tudi dokumente, ki nudijo smernice za izvajanje prava Skupnosti.

In prav ta ustroj na splošno je tisti, ki se bo okrepil s sprejetjem predloga, kot so ga spremenili sozakonodajalci. Ponovno vrednotenje varnosti igrač v skladu s temi novimi zakonodajnimi standardi simbolizira zavezanost sozakonodajalcev k temu, da temu področju dajo prednost, saj se te horizontalne določbe prvič uporabljajo v posameznih sektorjih.

V besedilu, o katerem so se pogajale institucije – in ki ga podpora velika večina držav članic, zaradi česar je tudi sprejemljiv za Svet –, je dejansko poleg nadzora trga okrepljeno tudi veliko število temeljnih varnostnih zahtev, vključno s predlogi, katerih cilj je omejiti možna kemična tveganja pri igračah.

Določbe o rakotvornih in strupenih snoveh so bile v teku pogajanj med zakonodajalci še dodatno okrepljene, da bi se prisotnost teh snovi čim bolj zmanjšala ali povsem odpravila, zlasti v vseh dostopnih sestavnih delih igrač, in da bi se povečali tudi previdnostni ukrepi, povezani z možnimi posledicami, če bi se igrače dale v usta, to pa je nekaj, kar je pri potrošnikih tega blaga neizogibno.

Poleg tega so bile pojasnjene in okrepljene tudi določbe, katerih cilj je odpraviti tveganja, da bi igrače ali njihovi deli povzročili zadavitev ali zadušitev.

Da bi starši potrošnikov znali pravilno izbrati, je zagotovljeno več opozoril o možnih tveganjih, ki jih lahko povzročijo igrače, ter najnižjih ali najvišjih starostnih omejitev uporabnikov, ta opozorila pa morajo biti pred nakupom tudi na voljo vsem tistim, ki upravljajo te nakupe, tudi prek interneta.

Kar zadeva zmogljivost usklajevanja blaga s temeljnimi varnostnimi zahtevami, je ustroj sistema Skupnosti ohranjen; kjer obstajajo evropski standardi, lahko proizvajalci sami podajo izjavo, da so njihove igrače skladne s standardi ter nanje namestijo oznako CE. Če pri tem pride do napak, imajo gospodarski subjekti očitno obveznosti, ki jih morajo izpolniti na svojih ravneh znotraj dobavne verige, organi, odgovorni za spremljanje trgov držav članic, pa bodo poskrbeli za usklajenost ali kaznovali neusklajenost.

Kjer ni evropskih standardov, bodo certifikate izdajale tretje strani, da bi se lahko zagotovila visoka raven varnosti. Tudi v tem našem ustroju obstajajo tveganja zlorabe oznake CE, toda, zahvaljujoč opreznosti organov za spremljanje trga ter njihovem okrepjenemu sodelovanju na evropski ravni, bo to tveganje manjše.

V direktivi sta zagotovljena tudi načelo previdnosti ter sposobnost prilagajanja novim tveganjem, ko se jih prepozna. Francosko predsedstvo je zato zadovoljno s svojim konstruktivnim sodelovanjem z Evropskim parlamentom v pogajanjih o tej pomembni zadevi in se obenem v imenu Sveta tudi zahvaljuje vsem tistim gospodom in gospem v treh institucijah, ki so prispevali k temu pozitivnemu rezultatu, ki bi nam moral omogočiti, da sporazum dosežemo že na prvi obravnavi.

**Günter Verheugen**, *podpredsednik Komisije*. – (DE) Gospod predsednik, gospa predsednica Sveta, gospe in gospodje, v teku druge polovice leta 2007 smo se soočili z odpoklici igrač velikih proizvajalcev, ki so prostovoljno umaknili pomanjkljive proizvode s trga. Kljub temu je to povzročilo negotovost.

Čeprav vsi vemo, da nihče ne more v celoti zagotoviti varnosti proizvodov, s katerimi ravnamo vsak dan, državljani upravičeno pričakujejo, da se bodo njihovi otroci lahko igrali v miru in da so njihove igrače varne.

V svoji resoluciji z dne 26. septembra 2007 o varnosti igrač je Evropski parlament pozval Komisijo, naj se nemudoma loti spremembe Direktive o igračah, ki je vsebovala učinkovite in podrobne zahteve glede varnosti proizvodov.

Januarja 2008 je Komisija predstavila svoj predlog in zelo sem vesel, da imamo danes – samo enajst mesecev pozneje in dejansko še pravočasno pred Božičem – novo zakonodajo EU, ki prinaša velike izboljšave glede varnosti igrač. Poročevalki, gospe Thyssen, bi se želel iskreno zahvaliti za njeno uspešno delo. Zahvaliti bi se želel tudi gospe McCarthy za veliko predanost, ki jo je pokazala na posvetovanjih s predsedstvom in Komisijo. Zahvaljujem se francoskemu predsedstvu za ogromno energijo, ki jo je vložilo, da bi ta dokument premaknilo še naprej na Svetu.

S pomočjo nove evropske Direktive o igračah so igrače v Evropi varnejše. Izhodišče direktive je namreč to, da je varnost igrač skupna odgovornost vseh vpletenih strani, vendar z različnimi poudarki.

Posebno odgovornost nosijo predvsem gospodarski subjekti, torej proizvajalci, uvozniki in trgovci. Vendar pa predlog obenem vsebuje izčrpna pravila za organe spremljanja, tako na zunanjih mejah EU kot na trgih držav članic. Seveda direktiva ne odvezuje odgovornosti skrbnikov otrok. Tudi oni so dolžni zagotoviti, da se bodo otroci varno igrali.

Nova pravila o varnostnih zahtevah za igrače so stroga. To zlasti velja za uporabo kemikalij v igračah, v zvezi s tem pa direktiva določa povsem nove standarde. Direktiva je edini primer zakonodaje na vsem svetu, ki vsebuje izrecno prepoved rakotvornih snovi ali snovi, ki lahko prizadenejo sposobnost razmnoževanja ali povzročijo genetske spremembe. Te snovi se lahko uporabljajo samo, če je bila njihova varnost jasno znanstveno dokazana.

Nova direktiva ima tudi najnižje mejne vrednosti za strupene snovi, kot sta svinec in živo srebro, ki se uporabljajo po vsem svetu. V glavnem so prepovedane tudi alergene dišavne snovi. V tej zvezi gre direktiva še dlje od pravil, ki veljajo za kozmetiko.

Poleg poglavja o kemikalijah, direktiva vsebuje tudi številne dodatne strožje varnostne zahteve za oblikovanje in proizvodnjo. To se zlasti nanaša na pravila za izogibanje tveganju zadušitve z majhnimi delci, kar predstavlja resno tveganje za otroke in bo zdaj učinkoviteje premagano. Prvič smo v direktivo vključili tudi pravila o živilih v igračah.

V prihodnosti bodo proizvajalci igrač nosili večjo odgovornost v zvezi z ugotavljanjem skladnosti. Opraviti bodo morali celovito oceno vseh nevarnosti, ki bi se lahko skrivale v igračah, ne glede na to kje se igrača proizvaja. Ta analiza mora biti natančno dokumentirana in na zahtevo na voljo organom za nadzor trga. Večje so tudi obveznosti uvoznikov igrač. To je še zlasti pomembno zato, ker se velik delež igrač uvaža v Evropsko unijo. Uvozniki morajo preveriti, ali so proizvajalci pravilno izvedli ugotavljanje skladnosti in, kjer je potrebno, sami opraviti naključne preskuse. Direktiva določa tudi obvezen preskus, ki ga opravi tretja stran, vendar samo v primeru, kjer ni nikakršnih usklajenih evropskih standardov. O tej izdaji certifikatov, ki bi jo izvajale tretje strani, smo podrobno razpravljali in pri tem pretehtali vse prednosti in pomanjkljivosti.

Ni namreč mogoče opraviti preskusa na prav vsaki igrač, ki je dana v promet v Evropi. Naključni preskusi so seveda možni, vendar so dragi. Komisija meni, da bodo preskusi, ki bi jih opravili zasebni certifikacijski organi, ustvarili stroške, ki jih obseg povečane varnosti ne bo mogel upravičiti. To predvsem velja za mala in srednje velika podjetja. Pri pregledu uporabe direktive bo Komisija posebno pozornost namenila pravilom o preskušanju skladnosti. V zvezi s tem bo upoštevala izkušnje držav članic pri nadzoru trga, svoje poročilo pa bo predstavila Parlamentu. Ustrezno uradno izjavo bo podala tudi na Svetu.

Poleg večjega obsega obveznosti za gospodarske subjekte direktiva vsebuje tudi zelo podrobna pravila o tem, kako morajo države članice opravljati nadzor trga v skladu s svežnjem o notranjem trgu iz julija letošnjega leta. To se nanaša tako na ustrezne carinske kontrole na zunanjih mejah kot na inšpekcijske preglede v državah članicah. Dobro delujoč nadzor trga je zelo pomemben element direktive. Celoten pojem varnosti evropskih igrač lahko postane resničnost samo, če bodo neodvisni javni organi ustrezno spremljali stroge zahteve glede oblikovanja in proizvodnje.

Pričujoče besedilo kaže, da lahko evropske institucije v kratkem času dajo zagon dobri, celoviti evropski zakonodaji, kakršne ni nikjer na svetu. Prepričan sem, da smo s to direktivo oblikovali dober temelj za varne igrače v Evropi.

**Anne Ferreira**, pripravljalnica mnenja Odbora za okolje, javno zdravje in varnost hrane. – (FR) Gospod predsednik, gospod komisar, gospa ministrica, Evropski parlament sta pri pregledu zakonodaje o varnosti igrač vodila dva ključna elementa: precejšnje število igrač, ki predstavljajo probleme glede varnosti in ki so bile pred enim letom odpoklicane, ter študije, ki kažejo na vpliv kemičnih snovi na zdravje otrok.

Na žalost zakonodaja, za katero nas prosite, da naj jo danes sprejmemo, ni kos zadevnim problemom, zato ne morem deliti navdušenja s predhodnimi govorniki.

Prav zares obžalujem, da smo se odrekli večjim zahtevam pri več točkah in predvsem pri prisotnosti kemičnih snovi ter alergenih dišavnih snovi. Ponavljam: otroci so eni izmed najranljivejših ljudi v družbi, njihovi hitro razvijajoči se organizmi pa so krhki.

Različni standardi o kemičnih snoveh tega ne upoštevajo. Zakaj so kemične snovi, ki so strupene za razmnoževanje (CMR) samo delno prepovedane? Zakaj niso prepovedani endokrini motilci hormonov? Zakaj je bilo sprejetih toliko odstopanj?

Obžalujem tudi ponovno uvedbo težkih kovin. Ne razumem, kako sta v nekaterih proizvodih kadmi in svinec lahko prepovedana, v igračah pa sta dovoljena, ko vendar vemo, kako otroci uporabljajo igrače.

Moja druga točka se nanaša na spremljanje trga. Načelo previdnosti, kot je predstavljeno v direktivi, se nanaša na države članice, toda koliko prostora to dejansko daje proizvajalcem?

Drugi problem je, da morajo biti informacije za potrošnike zagotovljene v jeziku ali jezikih, ki jih lahko razumejo, vendar pa ne vemo, ali bodo te informacije dobili v svojem maternem jeziku ali v jeziku njihove države. Zakaj tolikšna nejasnost glede ukrepov vračanja ali odpoklica v določbah, ki niso ravno ustrezne za nujne primere? Zakaj zavrniti zamisel o neodvisni tretji strani, ki bi izdajala certifikate proizvajalcem?

Odbor za okolje, javno zdravje in varnost hrane je podprl spremembe, ki so v večji meri upoštevale zdravje in varnost otrok. Obžalujem, da niso dobile več podpore.

**David Hammerstein**, pripravljavec mnenja Odbora za industrijo, raziskave in energetiko. – (ES) Res je, da je bilo storjenih nekaj korakov v smeri večje varnosti igrač. Kljub temu menimo, da bi lahko bili ti koraki veliko večji. Ne razumemo, kako je v igračah še vedno mogoče najti snovi, kot so svinec, živo srebro ali kadmij. Zapravili smo priložnost, da bi prepovedali te snovi, ki se bodo še naprej kopičile v telesih evropskih otrok in povzročili številne zdravstvene težave.

Poleg tega bi želeli poudariti še en problem te direktive, ki ne določa omejitev hrupa, ki ga povzročajo igrače, v decibelih. Hrup je pomembno onesnaževalo, ki vpliva tako na otroke kot odrasle, številne igrače pa so preveč hrupne.

Komisijo in Svet pozivam, da zavzamejo svoje stališče v zvezi s tem vprašanjem in da privolijo v to, da bodo Parlamentu čim prej predstavili omejitve hrupa, kajti tudi hrup vpliva na telesa naših otrok.

**Andreas Schwab**, v imenu skupine PPE-DE. – (DE) Gospod predsednik, gospa predsednica Sveta, gospod komisar Verheugen, gospe in gospodje, najprej bi se rad močno in iskreno zahvalil naši poročevalki iz skupine Evropske ljudske stranke (Krščanskih demokratov) in Evropskih demokratov, gospe Thyssen. V zadnjih dveh mesecih je vložila precej truda v izredno težek in tudi politično sporen dokument ter zelo uspešno podpirala stališče Evropskega parlamenta v pogajanjih s Komisijo in Svetom.

Gospod komisar Verheugen, kar ste pravkar opisali kot bistvo Direktive o igračah, lahko skupaj z izjavami gospe Thyssen samo podčrtamo. Z novo Direktivo o igračah bodo igrače v Evropski uniji varnejše. Vendar pa ne more biti nobena direktiva toliko varna, da bi lahko izključila vse možnosti zlorabe. Moramo se zavedati, da igrače predstavljajo samo 14 % predmetov, s katerimi se otroci danes igrajo; preostalih 86 % vsebuje predmete, ki jih otroci uporabljajo na enak način, ki pa jih določbe Direktive o igračah ne pokrivajo. Zato moramo posvariti pred napačnim občutkom varnosti in zelo natančno preučiti, ali naj igrače v prihodnosti na primer še vsebujejo baterije in ali bi morale igrače vsebovati samo tiste dele, ki izpolnjujejo določene zahteve, da bi dejansko služile poučnemu namenu. Nedvomno. Varnost igrač je tudi za skupino PPE-DE najpomembnejša.

Ker je bilo omenjenih že nekaj točk, bi se želel odzvati predvsem na eno. V številnih državah članicah Evropske unije knjige zagotavljajo precejšen prispevek k izobraževanju otrok. Te knjige, zlasti pa knjige za majhne otroke, se bodo soočile s precejšnjimi težavami, če bo direktiva začela veljati v svoji trenutni obliki – ne zaradi same direktive, temveč zaradi tehničnih standardov, ki temeljijo na direktivi. Zato, gospod komisar, bi vam bil zelo hvaležen, če bi lahko prosili CEN ali zadevno industrijo, da čim prej poišče načine za oblikovanje teh standardov, ki se nanašajo na različne preskuse knjig za otroke ter odpornost lepenke v teh knjigah, in sicer tako, da bo obstoječo zalogo knjig za otroke mogoče ohraniti tudi v prihodnosti.

Poročevalki se zahvaljujem in se veselim nadaljnji razpravi.

#### **PRESEDSTVO: GOSPOD ONESTA**

*podpredsednik*

**Anna Hedh**, v imenu skupine PSE. – (SV) Želela bi se zahvaliti gospe Thyssen, mojim kolegom, Svetu in Komisiji za njihovo skrajno konstruktivno sodelovanje. Kot so rekli že gospa Thyssen in še nekateri drugi v Parlamentu, smo direktivo izboljšali na številnih področjih. Za nas, socialne demokrate, je bila dosledna visoka raven varnosti glavni prednostni cilj. Mislim, da smo visoko raven varnosti dosegli brez pretiranih zahtev za industrijo. Seveda si želimo, da bi na nekaterih področjih dosegli večji napredek, vendar mislim, da je iz kompromisa v glavnem nastalo konstruktivno besedilo.

Naša skupina je želela, da bi nekatere igrače certificirale tretje strani, vendar za to nismo dobili nobene podpore ne s strani drugih skupin strank v odboru ne s strani Sveta in Komisije. Zaradi tega smo seveda razočarani, a ker imamo občutek, da je nova direktiva sicer vendarle izboljšanje veljavne, jo bomo na plenarnem zasedanju podprli. Posebej zadovoljna sem, ker imamo zdaj strožja pravila za to, kako se lahko uporabljajo rakotvorne in mutagene snovi ter snovi, ki so strupene za razmnoževanje – nekaj, v zvezi s čemer skupina Socialdemokratov v Evropskem parlamentu ni bila pripravljena iskati kompromisa.

V primerjavi s predlogom Komisije imamo zdaj boljšo podlago za oceno in odstranili smo izjeme od načela zamenjave, kar bo pripeljalo do omejene uporabe teh snovi. Za najnevarnejše težke kovine smo prepolovili

mejne vrednosti migracije in prepovedali njihovo uporabo v vseh tistih delih, s katerimi bodo otroci prišli v stik.

Ena izmed najpomembnejših izboljšav je tudi načelo previdnosti. To načelo je zdaj opredeljeno v posebnem členu, kar pomeni, da se organi za nadzor trga lahko zdaj nanj sklicujejo, če iz nekega razloga mislijo, da je igrača nevarna, vendar za to ni nikakršnih znanstvenih dokazov.

Bolje smo opredelili način oblikovanja igrač, da ne bi povzročile zadušitve. Zadušitev je eden izmed najpogostejših vzrokov smrti zaradi igrač in menim, da jasna pravila na tem področju predstavljajo velik napredek. Pozdravljamo dejstvo, da nova direktiva zahteva, da igrače ne smejo škodovati sluhu. Komisija je obljubila, da bo oblikovala nov standard in upam, da bo držala besedo. Pričakovali smo strožje predpise o alergenih dišavnih snoveh, ki bi prepovedovali vse alergene razen v zelo posebnih primerih. Parlament je kljub temu omejil njihovo uporabo v večji meri, kot je to storila Komisija v svojem predlogu, in upamo, da se bo seznam dopolnjeval, če se bodo v igračah začele uporabljati druge alergene dišavne snovi.

Pozdravljamo tudi dejstvo, da so pravila o opozorilih jasnejša in da mora imeti več vrst igrač opozorilo pritrjeno na samih igračah, sicer bi lahko potrošniki na opozorilo hitro pozabili, ko bi odstranili embalažo. Opozorila, ki so pomembna pri odločanju o nakupu neke igrače, morajo biti na vidnem mestu, ne glede na to ali je igrača kupljena v trgovini ali na internetu.

Upam, da bomo po glasovanju ta teden stvari lahko zavili v prepričanju, da bodo v prihodnosti pod božičnim drevesom varnejše igrače. Hvala lepa.

**Karin Riis-Jørgensen**, v imenu skupine ALDE. – (DA) Gospod predsednik, najprej bi se želela iskreno zahvaliti poročevalki Direktive o igračah, gospe Thyssen. Marianne, opravila si zelo učinkovito, profesionalno in uspešno delo. Zahvaliti se želim tudi Svetu in našemu dekletu iz francoskega predsedstva: bravo! Velika zahvala gre tudi Komisiji za prožnost pri zelo hitrem iskanju skupnega izhodišča za besedilo, ki je danes pred nami.

Cel postopek priprave Direktive o igračah je bil poučen tako zame, kot tudi za moje kolege, ki so nocoj tukaj prisotni. Iz stališča, da bi bilo treba prepovedati vse kemikalije in vse dišavne snovi, smo se zagotovo naučili, da ni nič črno belo. Veliko več vem o tem, kaj je možno in kaj lahko proizvodnja igrač onemogoči. Zato je bilo moje izhodišče pri delu na tej direktivi, da bi morali biti strogi, a obenem tudi pravični. Mislim, da je predlog, ki je pred nami, zelo sprejemljiv. Veljavna pravila za igrače so doživela pomembne izboljšave, vendar pa ta pravila segajo nazaj v leto 1988. Mislim, da smo s Svetom in Komisijo dosegli kompromise, ki pomenijo, da smo lahko zadovoljni in, kar je najpomembnejše, da se lahko naši otroci še naprej igrajo in da proizvajalci lahko še naprej izdelujejo igrače, vendar varne igrače.

Izmed vseh pomembnih izboljšav, ki jih vsebuje nov predlog, bi želela poudariti dejstvo, da imamo zdaj jasna pravila o uporabi kemikalij in dišavnih snovi. Pomembno je, da smo pojasnili, katere snovi se smejo uporabljati, saj bi med njimi lahko bili tudi endokrini motilci hormonov, rakotvorne ali alergene snovi. Vendar pa ne smemo prepovedati vseh snovi, če to ni potrebno z vidika zdravja, saj bi s tem preprečili na primer proizvodnjo otroških koles. Ja, prav ste slišali! Če bi prepovedali vse kemikalije, potem ne bi več mogli nameščati gum na otroška kolesa, tega pa si kljub vsemu zagotovo ne želimo. Zato ponavljam: moramo biti strogi, vendar pravični.

Želela bi omeniti tudi pogajanja v sklopu dialoga, v okviru katerih nismo mogli doseči sporazuma o pravni podlagi glede hrupa, knjig in tega, da bi certifikate izdajale tretje strani. Zato resnično pričakujem, gospod komisar, da bo Komisija dala dokončne zelo jasne izjave o teh treh vprašanjih, mi v Parlamentu pa bomo to spremljali. Upam in veselim se, da bomo v četrtek v Parlamentu dobili jasno večino.

**Heide Rühle**, v imenu skupine Verts/ALE. – (DE) Gospod predsednik, tudi jaz bi se želela zahvaliti poročevalki in mojim kolegom. Vendar pa kot skupina obžalujemo, da smo morali to delo opraviti pod tako velikim časovnim pritiskom. Predvsem obžalujemo dejstvo, da v Parlamentu nismo imeli prave prve obravnave, na kateri bi tudi drugi odbori, ki so delali na direktivi, kot sta Odbor za okolje, javno zdravje in varnost hrane ter Odbor za industrijo, raziskave in energetiko dobili priložnost, da spregovorijo. Tako so bili praktično izključeni iz sprejemanja odločitve. Temu bi rekla demokratični primanjkljaj, ki ga mora ta Parlament rešiti. Potrebujemo jasnejše smernice v zvezi s sporazumom v prvi obravnavi, kot so te, ki jih imamo zdaj.

Ko si ogledam pozitivne dosežke, moram reči, da smo na splošno ustvarili precejšnje izboljšave. Še enkrat smo izboljšali poročilo Komisije, rezultati, ki smo jih iskali na prvi obravnavi, pa so v mnogih primerih dobri. A tudi iz tega razloga bi lahko bil izvršen ustrezen postopek.



Zlasti imamo pomanjkljivosti na treh področjih in to bi želela pojasniti. Prva pomanjkljivost je vprašanje izdajanja potrdil s strani neodvisnega izdajatelja certifikatov. Popolnoma pripravljeni bi bili na še večji kompromis na tem področju, na primer da bi od podjetij, ki so bila večkrat prijavljena v sistemu RAPEX, zahtevali, da opravijo posebno certificiranje. V tej zvezi bi bili pripravljeni na nadaljnjo preiskavo, preučitev in kompromis, vendar pa o tej zadevi s Komisijo in Svetom ni bilo prav nobene razprave. To zelo obžalujem, saj menim, da bi varnosti igrač koristilo, če bi imeli to certificiranje, ki bi ga opravljale tretje strani – vsaj za nekatere igrače.

Drug problem – ki ga je že omenil gospod Schwab – je, da smo na drugih področjih nasprotno preveč previdni. Ne poznam prav nobenega primera, da bi se otrok zadušil ali utrpel druge poškodbe zaradi slikanice iz lepenke. Zato ne morem razumeti, zakaj te slikanice iz lepenke obravnavamo kot igrače in zakaj zanje veljajo posebni postopki v odboru CEN. To je nerazumljivo. Dobro bi bilo, če bi se odločili, da slikanice iz lepenke izključimo iz te direktive – in po naključju si je to želel ves odbor. To bi bila prava odločitev.

Mislim, da zaradi časovnega pritiska, na področju snovi CMR, ki vključuje tudi rakotvorne snovi, na nekaterih mestih besedilo ni dovolj jasno. Tudi v zvezi s tem bomo predložili spremembo, da bi še enkrat pojasnili, v katero smer moramo iti.

Naj ponovim: če bi imeli dovolj časa in če bi lahko bili vključeni tudi drugi odbori, bi lahko opravili boljše delo.

**Seán Ó Neachtain**, v imenu skupine UEN. – (GA) Gospod predsednik, božični čas je najbolj delaven čas za trgovino z igračami in proizvajalce igrač. Nenavadno je, da so naši otroci, najranljivejši člani naše skupnosti, tisti, ki so pogosto v nevarnosti, ki jo povzročajo proizvodi, ki ne dosegajo standardov. Ti proizvodi prihajajo od daleč in pogosto ne vemo, kako so bili izdelani ali kaj vsebujejo.

V zadnjih petih letih je bilo na vsem svetu vrnjenih več kot 22 milijonov igrač. Samo v moji državi, na Irskem, je bilo v tem obdobju vrnjenih 120 000 igrač.

Skrbi nas, ker igrače, ki se prodajajo na Irskem, prihajajo od daleč, in ker nimamo nikakršnih zagotovil glede njihove kakovosti. To je treba ustaviti. Ta direktiva predstavlja izboljšanje, vendar je to šele začetek. Moramo nadaljevati in zagotoviti, da bodo ti proizvodi varni.

**Eva-Britt Svensson**, v imenu skupine GUE/NGL. – (SV) Vseskozi poslušamo o proizvodih, ki so odpoklicani, ker so nevarni za naše otroke. Da bi ugotovila, kako je na švedskem trgu igrač, sva s kolegom iz švedske Leve stranke v Stockholmu kupila 17 različnih, naključno izbranih igrač, in prosila laboratorij, naj na njih opravi preskuse. Ena je vsebovala nezakonite količine svinca, pet drugih igrač pa bromirane zaviralce gorenja. To je seveda popolnoma nesprejemljivo. To dokazuje, da je izboljšana zakonodaja potrebna, vendar je potrebno tudi izboljšano spremljanje. Nove igrače bi morale biti podvržene obveznim neodvisnim preskusom.

Kot vsi vemo, so otroci polni domišljije in domiselni in igrač ne uporabljajo samo na način, kot ga je predvidel proizvajalec. Težko, če ne celo nemogoče, je reči, kako bodo otroci uporabljali neko igračo. Zato se mora zakonodaja nanašati tudi na zlomljene igrače, saj se nekatere nevarne snovi sprostijo šele takrat. O varnosti in zaščiti otrok se ne moremo pogajati. Kompromis ni mogoč. Direktivo pozdravljam, vendar pa si Konfederalna skupina Evropske združene levice/Zelene nordijske levice želi, da bi šli še naprej in uvedli popolno prepoved snovi, ki sprožajo alergije, rakotvornih snovi, mutagenov in snovi, ki so strupene za razmnoževanje. Varnost otrok je pomembnejša od kratkoročnih ekonomskih dobičkov. Hvala lepa.

**Hélène Goudin**, v imenu skupine IND/DEM. – (SV) Tako meni kot mnogim drugim, ki so nocoj tukaj, je jasno, da morajo biti igrače varne, saj majhni otroci ne morejo sami brati opozoril ali oceniti tveganj, do katerih bi lahko prišlo. Proizvodi tudi ne smejo vsebovati kemikalij, ki bi bile lahko škodljive za zdravje. Junjska lista zato meni, da je dopolnitev veljavne zakonodaje na tem področju dobrodošla, obenem pa bi želela posvariti pred slabo prikritim protekcionizmom. V EU je namreč treba omogočiti uvoz in prodajo vseh igrač, ki izpolnjujejo varnostne zahteve, ne glede na to ali so bile te igrače proizvedene v EU ali v Aziji. Hvala lepa.

**Zita Pleštinská (PPE-DE)**. – (SK) Gospe in gospodje, ta razprava poteka v predbožičnem času, ko igrače dobijo svoje častno mesto med vsemi božičnimi darili.

Starši in vzgojitelji morajo biti prepričani, da igrače, ki se prodajajo na evropskem trgu, izpolnjujejo stroge varnostne zahteve, otroci kot najslabotnejši potrošniki pa morajo biti najbolj zaščiteni. Ko so se pojavili problemi v podjetju MATTEL, največjem proizvajalcu igrač, je javnost usmerila vso pozornost v pomen programa Odbora za notranji trg in varstvo potrošnikov. Minilo je že več kot eno leto, odkar je Evropski

parlament sprejel deklaracijo o varnosti proizvodov, zlasti igrač, na podlagi katere se je pričelo delo na svežnju za varnost proizvodov, ki je bil potrjen marca 2008.

Zahvaljujem se poročevalki, da je spoštovala kompromis o svežnju za varnost proizvodov za namen dajanja proizvodov v promet, pri katerem sem sodelovala kot poročevalka za skupino Evropske ljudske stranke (Krščanskih demokratov) in Evropskih demokratov. Direktiva je odraz znanstvenega napredka zadnjih 20 let in prepoveduje uporabo nevarnih materialov v igračah. Proizvajalci bodo morali tudi jasno opredeliti alergene snovi, ki bi lahko bile škodljive za otroke, mlajše od treh let. Na igrače bodo morali na vidno mesto in na ustrezen način namestiti opozorila, ki bodo napisana v jeziku, ki ga bo potrošnik razumel. Direktiva vsebuje pravila o namestitvi oznake CE, kar je očiten rezultat celotnega postopka vključevanja ugotavljanja skladnosti v širšem pomenu besede.

Z namestitvijo oznake CE na igračo proizvajalec izjavlja, da proizvod izpolnjuje vse veljavne zahteve in da zanj v celoti odgovarja. Enako odgovornost nosi celotna dobavna veriga, znotraj katere bodo organi za nadzor trga izvajali preverjanje kakovosti in zagotovili, da so proizvodi v prodaji popolnoma v skladu s strogimi varnostnimi zahtevami.

Želela bi izpostaviti delo Marianne Thyssen, ki je uspela poskrbeti za sporazum v prvi obravnavi. Trdno sem prepričana, da bo dosežen kompromis zagotovil višjo raven varnosti za igrače in da obenem ne bo omejil dejavnosti in glavnem malih in srednje velikih proizvajalcev igrač.

**Evelyn Gebhardt (PSE).** – (DE) Gospod predsednik, rakotvorne kemikalije v otroških ropotuljicah? Svinec v avtomobilčkih? Plišaste igrače, ki povzročajo alergije? Starši imajo kar nekaj razlogov za skrb, kadar gre za varnost igrač njihovih otrok.

Zato je bilo bistvenega pomena, da se prejšnja direktiva, ki je bila stara več kot 20 let, nadomesti z dopolnjenim zakonom, ki se odziva na najnovejša dognanja. To je bilo potrebno zaradi zdravja in varnosti naših otrok. Nekaj smo dosegli in to me zelo veseli, saj smo dosegli večjo zaščito. Tako imamo zdaj strožja pravila za snovi, ki bi lahko bile rakotvorne, mutagene ali strupene za razmnoževanje. Vidna in povsem jasna opozorila staršem pojasnjujejo okoliščine, v katerih bi lahko bila igrača nevarna. Poleg tega smo uspešno premagali izziv in v igračah prepovedali uporabo številnih dišavnih snovi, ki so vzrok za širjenje alergij. Vse to so zgodbe o uspehu, ki smo ga kot Evropski parlament dosegli skupaj z drugima institucijama – Svetom in Komisijo.

Vendar pa moti še ena stvar: želeli smo, da bi certificiranje igrač opravile neodvisne preizkuševalne ustanove, da bi bili zares gotovi. Ni dovolj, da je igrača v trgovini in da se tam opravi naključen preskus. Ne, pri tem bi morali ukrepati veliko bolj dosledno. Pravzaprav bi morali storiti enako, kot počnemo z avtomobili. Ne izdajamo certifikata sami sebi, da je naš avtomobil primeren za na cesto. Potrebujemo TÜV za igrače – in to mora biti tako samoumevno kot je samoumeven TÜV za avtomobile.

Tega ni hotela Evropska komisija, tega ni hotel Svet ministrov, tega ni hotela večina konservativcev in liberalcev. Močno obžalujem, da do zdaj nismo uspeli tega izpeljati, vendar pa imamo spremembo, o kateri bomo glasovali v četrtek. Mogoče pa nam vseeno uspe tu nekaj doseči.

**Zuzana Roithová (PPE-DE).** – (CS) Septembra lani sem prek strani YouTube in drugod opozarjala na čedalje večji pojav nevarnih igrač in obljubila sem, da bomo sprejeli ukrepe, da bi zagotovili, da bo trg do Božiča varnejši. Mnogi novinarji so se temu posmehovali, toda drugi so razumeli problem. Nastal je tako silovit val kontrol, da je bilo do Božiča več milijonov nevarnih igrač umaknjenih s trga. Celo pred Božičem. Cenim dejstvo, da se je Evropska komisija hitro odzvala na našo prošnjo in predložila novo, strožjo direktivo. Močno cenim tudi učinkovito delo gospe Thyssen. Seveda moram omeniti tudi prožnost francoskega predsedstva.

Direktiva se odziva na nove dosežke na področju umetnih materialov in tudi na ugotovitve v zvezi s telesnimi poškodbami otrok itd. Mislim, da je izredno pomembno, da direktiva povečuje pravno odgovornost uvoznikov oziroma jo prenaša nanje. Navsezadnje glavni problem ni v evropskih proizvajalcih, temveč v uvozu. V 80 % primerov gre za igrače s Kitajske. Trdno sem prepričana, da bodo do naslednjega leta, torej še preden bo direktiva začela veljati, uvozniki začeli zelo previdno izbirati tovarne – kitajske ali druge –, iz katerih bodo uvažali igrače v Evropo. In izbrali bodo samo tiste proizvajalce, ki bodo izpolnjevali evropske standarde. Ko bi le lahko to isto dosegli tudi za druge proizvode.

Danes popoldne sem imela še en sestanek s proizvajalci igrač iz Češke republike in moram vam povedati, da so to direktivo in uskladitev standardov toplo pozdravili. Seveda si želijo, da bi povečali tudi pravno odgovornost akreditiranih organov za preizkušanje. To si želijo zato, ker včasih, kljub temu da so plačali za

preskuse, inšpektorji prej ali slej odkrijejo določene pomanjkljivosti. Za male proizvajalce ta ne ravno neznamen strošek lahko pomeni popolno zapravljanje denarja.

Opozoriti bi vas želela tudi na to, kako je mogoče direktivo zaobiti, ne samo obstoječo, temveč verjetno tudi novo, ki jo bomo tudi sprejeli ta teden. Čeprav res na proizvodih, ki so podobni igračam, ne bo mogoče navesti „to ni igrača“, bodo proizvajalci lahko žal svoje igrače označili kot „dekorativni predmet“. Ta direktiva je torej zgolj prvi korak in opraviti je treba še veliko dela.

**Arlene McCarthy (PSE).** - Gospod predsednik, jasno je, da se po lanskoletnem preplahu glede varnosti igrač in odpoklicih v času pred Božičem, naša veljavna zakonodaja o varnosti igrač, ki je nastala leta 1988, ne more spopadati z novimi tveganji in grožnjami varnosti otrok. Dvajset let pozneje se 80 % igrač v EU in 95 % igrač v moji državi uvaža iz tretjih držav, predvsem iz Kitajske. Dvajset let pozneje smo bolj obveščeni o tveganjih in nevarnostih nekaterih kemikalij in snovi. Dvajset let pozneje se je spremenila oblika igrač, ki vsebujejo močne magnete in več elektronskih sestavnih delov, v katerih se uporabljajo laserji in ki oddajajo več hrupa. Zato so bili preplah glede varnosti igrač ter odpoklici opozorilni klic za Evropo, da naj korenito pregleda, dopolni in poostri standarde naše zakonodaje o varnosti igrač.

Naša nova zakonodaja bo storila več, da bi pomirila starše, da so igrače na naših policah varnejše: ne varne, ampak varnejše. Uvozniki, ne samo proizvajalci, bodo dolžni zagotoviti, da igrače, ki jih prinesejo v Evropo, izpolnjujejo naše nove stroge standarde. Dejstvo je, da proizvajalci v igračah ne smejo uporabljati škodljivih snovi, kot so svinec, CMR in dišavne snovi, ki lahko izzovejo ali sprožijo alergije pri otrocih.

Poostri smo tudi pravila glede tveganj zadušitve ali zadavitve. Uvedli smo jasna in učinkovitejša opozorila na igračah. Vendar pa bo zakonodaja uspešna samo, če se bo izvršila, zato je dobro, da z njo dajemo več moči izvršilnim organom 27 držav članic, ki bodo lahko zahtevali vse potrebne informacije, ki jih potrebujejo za katerega koli izvajalca v dobavni verigi, in ki bodo po potrebi opravljali preglede v prostorih. Poleg tega so vsi izvršilni organi EU z zakonom dolžni sodelovati in izmenjavati informacije, da bi se lahko spopadli s tveganji nevarnih igrač.

Zato vam čestitam, gospa Thyssen. Zahvaljujoč dobremu sodelovanju s Komisijo in francoskim predsedstvom smo dosegli tri stvari. Z lanskoletno resolucijo Evropskega parlamenta smo izpolnili rok za izglasovanje nove zakonodaje o varnosti igrač še pred Božičem 2008. Staršem lahko zagotovimo, da bodo igrače, ki se prodajajo v EU, v prihodnosti varnejše, danes pa pošiljamo tudi glasno sporočilo vsem proizvajalcem, imetnikom blagovnih znamk in uvoznikom, da morajo izpolniti visoke varnostne standarde, kajti sicer za njihove proizvode na naših policah ne bo prostora.

Če bomo podprli to zakonodajo, bomo jasno povedali, da strupenih in nevarnih igrač v Evropi ne bomo prenašali.

**Emmanouil Angelakas (PPE-DE).** - (EL) Gospod predsednik, gospod komisar, najprej bi želel čestitati poročevalki za njeno izjemno delo na tako težkem in občutljivem vprašanju, kot je varnost igrač. Gospa Thyssen je delala zelo sistematično na razpravah s Svetom in francoskim predsedstvom ter v našem Odboru za notranji trg in varstvo potrošnikov. Sprejela je številne kompromise, da bi dobila končno besedilo, ki spodbuja varnost igrač, obenem pa vzpostavlja ravnovesje med varstvom potrošnikov in sposobnostjo preživetja proizvajalcev igrač. Direktiva iz leta 1988 je v dvajsetih letih mogoče izpolnila pričakovanja in ohranila visoko raven varnosti igrač, vendar jo je nujno treba spremeniti in dopolniti, saj danes na trgu in v tovarnah iz držav zunaj Evropske unije obstajajo nove vrste igrač in novi materiali.

Osnovni cilj je bil zagotoviti najboljšo možno zaščito za otroke, boljša zagotovila za starše, da igrače, ki jih kupujejo svojim otrokom, izpolnjujejo visoke varnostne standarde, in strožje kazni za proizvajalce, ki ne izpolnijo zadevnih zahtev. Prepričan sem, da smo dosegli napredek pri več vprašanjih, kot so prepoved rakotvornih kemikalij v igračah, ki so povzročile veliko razlogov za skrb za zdravje otrok, postopno zmanjšanje težkih kovin, ki se uporabljajo pri proizvodnji igrač, kot sta kadmij in svinec, skrajšanje seznama dišavnih in alergenih snovi, ločeno označevanje igrač, ki se nahajajo v živilih, ter strožje varnostne specifikacije za vse proizvajalce igrač.

Za konec bi želel poudariti, da ima odgovornost v sektorju varnosti otrok več oblik, zaradi česar bi morali uvozniki in distributerji zagotoviti, da so specifikacije izpolnjene. Menim, da bodo vse zainteresirane strani, zlasti pa zveze potrošnikov, uporabljale kontrolne mehanizme, ki jih imajo na voljo, da bodo pozorno spremljale uporabo nove direktive. Danes bomo naredili velik korak naprej in prepričan sem, da nam bodo v prihodnosti sledili še drugi.

**Christel Schaldemose (PSE).** - (DA) Gospod predsednik, predlog o igračah, kakršen je v tem trenutku, bo pomenil, da se bodo v dveh do štirih letih evropski otroci lahko igrali z veliko varnejšimi igračkami kot danes. To je dobro, vendar je tudi nujno, zato predlog v celoti podpiram. Nujno in dobro je, da se je varnost v primerjavi s trenutnimi ravni izboljšala. Mislim pa tudi, da v resnici zapravljamo priložnost ne samo za to, da bi stvari naredili dobre, temveč da bi jih naredili res dobre za naše otroke. Veliko se vas je dotaknilo problemov tega predloga, zato se bom osredotočila samo na eno stvar, to pa so dišavne snovi.

Dišavne snovi v igračah po mojem mnenju predstavljajo problem. Dobro se zavedam, da smo z opravljenim delom dobili bolj razširjen seznam prepovedanih dišavnih snovi, vendar se mi zdi, da sama razširitev seznama ni dovolj. Mislim, da bi morali imeti popolno prepoved. Če ste alergični na oreščke, se lahko oreščkom izognete. Če ste alergični na nikelj, se lahko izognete proizvodom, ki ga vsebujejo, če pa ste alergični na dišavne snovi, imate lahko težave že pri tem, da greste na javna mesta, saj ne morete drugim ljudem preprečiti, da bi jih uporabljali. Zato povsem preprosto mislim, da bi morali tukaj biti strožji in zaradi naših otrok popolnoma prepovedati dišavne snovi. Slednje nimajo nobene koristi ne za otroke ne za igračo. Če želite otroka naučiti, kako dišijo rože ali sadje, potem je bolje, da kupite naravne pridelke.

Predlog torej seveda res predstavlja jasno izboljšanje trenutnega stanja in zelo dobro je, da smo tudi poostriili pravila o nadzoru trga ter odgovornosti držav članic. Zato menim, da bi morali državam članicam danes poslati zelo jasen signal. Ni mogoče zadosti poudariti, da so države članice tiste, ki so odgovorne in ki morajo trg spremljati bolje, kot to počnejo zdaj. Vztrajati moramo, da bodo uporabile več denarja in več sredstev, da bi zagotovile spremljanje trga, kar bo omogočilo tudi v celoti učinkovito delovanje novih strogih pravil.

**Colm Burke (PPE-DE).** - Gospod predsednik, pozdravljam rezultat pogajanj, doseženih v dialogu, in menim, da je besedilo, o katerem bomo glasovali, uravnotežen in pozitiven rezultat.

Varnost igrač je tako zdaj kot vse leto največjega pomena, saj gre tu za zdravje in varnost naših otrok. Pozdravljam strogost novih ukrepov v trenutnem predlogu, kot je prepoved snovi CMR ter alergenih dišavnih snovi.

Pozdravljam tudi uravnoteženo naravo predloga. V EU je več kot 2 000 proizvajalcev igrač. Velika večina jih izredno pazi, da je proizvod, ki ga dajejo v promet, varen. Ne bi smeli trpeti zaradi nizkih standardov, ki jih sprejema majhna manjšina, ali nizkih standardov, ki jih uporabljajo nekateri uvozniki ali distributerji.

To, kar smo se naučili iz zadnjih zgodb o preplahu, je, da se ne smemo odzvati preveč čustveno in prepovedati kar vse igrače, temveč da moramo raje zagotoviti, da pospešimo izvrševanje že veljavnih pravil. Mislim, da to besedilo predstavlja takšno ravnovesje, zato bi želel pohvaliti mojo kolegico, gospo Thyssen, in vse tiste, ki ste si prizadevali, da bi bila ta direktiva uspešna.

**Hiltrud Breyer (Verts/ALE).** - (DE) Gospod predsednik, strupene igrače ne sodijo v roke otrok in nihče izmed nas si ne želi postavljati strupenih igrač pod božično drevo. Vendar pa se je Komisija bolj nezavzeto lotila direktive EU o igračah, ki jo ta kompromis na žalost ni izboljšal.

Namen ni ta, da bi se nas prevaralo glede varnosti nevarnih kemikalij, saj so v tem kompromisu še vedno zevajoče vrzeli: prvič, ni nobene jasne prepovedi za strupene težke kovine. Nerazločljivo je, zakaj sta kadmij in svinec še vedno dovoljena v igračah otrok. Isto velja za krom, živo srebro in organski cink. Te kovine tudi v najmanjših količinah ne sodijo v roke otrok. Torej ste, gospod Verheugen, stvari želeli zgolj olepšati, ko ste med zadnjim odpoklicem trdili, da je svinec v igračah otrok prepovedan.

Kompromis dovoljuje dodatne mejne vrednosti za snovi, ki povzročajo veliko tveganje, čeprav dosega samo polovico tistih, ki jih je predvidela Komisija. Samo izrecna prepoved bo ustvarila varnost. Na žalost se je EU izognila svoji odgovornosti glede te jasne zaščite otrok.

Enako velja za alergene dišavne snovi. V tem primeru nismo uspeli prepovedati vseh alergenih dišavnih snovi, kot smo predlagali na Odboru za okolje, javno zdravje in varnost hrane. Razočaranje povzročajo tudi mejne vrednosti hrupa, saj v zvezi s tem ni bil dogovorjen nikakršen jasen cilj.

**Jacques Toubon (PPE-DE).** - (FR) Gospod predsednik, gospe in gospodje, pri tej zadevi bi želel samo poudariti, kako so se institucije Skupnosti sposobne odzvati, da bi učinkovito reševale probleme naših sodržavljanov.

Poleti 2007 se je zgodilo več škandalov. Parlament je zahteval sprejetje ukrepov. Komisija se je zavzela in danes smo prišli na to točko, da lahko sprejmemo to direktivo o varnosti igrač, ki predstavlja velik korak naprej.

Seveda moramo biti za to hvaležni predvsem – in to je treba poudariti – naši poročevalki ter delu, ki je bilo opravljeno, da bi se uskladila sprva nasprotujoča si stališča. Danes imamo učinkovito in uravnoteženo besedilo, ki bo na primer omogočilo – in Komisija se je k temu pravkar zavezala – ponoven pregled standarda, ki se nanaša na otroške knjige, in se ki na zelo uravnotežen način ukvarja z dišavnimi snovmi, ki so prisotne v velikem številu igrarč.

To je odličen primer zakonodaje Evropejcev za Evropejce in treba je reči, da je ta Parlament pri njej odigral ključno vlogo.

**Günter Verheugen**, *podpredsednik Komisije*. – (DE) Gospod predsednik, gospe in gospodje, želel bi pregledati nekatere probleme, ki so bile primerne za to razpravo.

Prvič, kar zadeva kemikalije, pravila, ki so določena tukaj, ne morejo biti prav nič strožja. Kemikalij ni mogoče popolnoma prepovedati, ker v naravi obstajajo v majhnih količinah kot sledovi. Gospa Breyer, ne morem vam prepričati, da se ne boste menili za pravila narave, a to, kar ste storili, je neodgovorno dviganje preplaha: to moram jasno povedati. Dajete vtis, da evropski zakonodajalci otrokom dajejo strupene igrarče, kar je prav nasprotno resnici. Močno zavračam namige v vašem prispevku.

Kar smo storili tukaj, ni bilo še nikoli storjeno. Seveda, pravilo v tem Parlamentu, kakor tudi povsod drugod, je, da je snov prepovedana, če se je pokazalo, da je škodljiva. V tem primeru je ravno obratno: snovi so prepovedane in so odobrene samo, če se lahko zagotovo dokaže, da so varne. Rad bi vedel, kaj pričakujete, da bi še storili. Več, kot je storjeno, ne moremo storiti, in vsak, ki daje vtis, da to, kar smo storili tu, ne zagotavlja ustrezne zaščite za otroke – obžalujem, da moram to povedati – namerno zavaja evropsko javnost. Ne morem razumeti, zakaj to počnete.

Vaše pripombe glede hrupa – igrarče seveda ne smejo poškodovati sluha – so popolnoma točne: zato direktiva tudi vsebuje pravila o tem. Omejitve ali z drugimi besedami ravni decibelov so v evropski zakonodaji določene kot normalne: Direktiva o igrarčah v tem smislu ni nič posebnega. Tehnični predpisi so določeni kot del postopka standardizacije in enako velja tudi tukaj. Ravni decibelov bodo torej določene v teku postopka standardizacije, direktiva pa zagotavlja pravno podlago, da se bo to tudi zgodilo.

Kar zadeva knjige, sem bil zelo presenečen, da se je to v zadnjih dneh pojavilo kot problem. Beseda „knjige“ se v besedilu, ki je pred nami, ne pojavi niti enkrat. Glede na trenutno stanje se prav nič ne spreminja. Kaže, da je eden izmed nemških proizvajalcev sprožil novinarsko kampanjo na to temo in da zavzeto lobira v Evropskem parlamentu. Niti ena besedica ne drži: glede na trenutno stanje se ne spreminja popolnoma nič. Komisija pa je popolnoma pripravljena zagotoviti – ker je to tudi prav, saj tako želi Parlament –, da so veljavni standardi izboljšani in posodobljeni. Komisija bo v zvezi s tem izdala navodila.

Kar zadeva certificiranje, ki bi ga opravljale tretje strani – in to govorim skupini TÜV v tem Parlamentu – je trditev, da bodo igrarče ali kateri koli proizvod v Evropi varnejši, ker jih je certificiral organ tretje strani, na žalost neutemeljena. Komisija je v zvezi z varnostjo proizvodov zdaj dobila rezultate za več let. Nič, popolnoma nič ne kaže na to, da bi bili proizvodi zaradi certificiranja, ki ga opravljajo tretje strani, kaj varnejši. Takšno certificiranje, ki ga opravljajo tretje strani, zahtevamo v primerih – in to je načelo evropske zakonodaje, ki ga je ta Parlament toliko let spoštoval –, ko je zadevni proizvod skrajno kompleksen.

Moja ljuba gospa Gebhardt, naj ponovim: med kompleksnostjo visokotehnološkega proizvoda, kot je sodoben avtomobil, ali plišastim medvedkom je zagotovo neka razlika. Mislim, da je primerjava teh stvari nekoliko privlečena za lase.

Direktiva, kot ponavadi, zahteva takšno certificiranje v primerih, kjer ni nobenih standardov. Rotim vas, nikar ne verjemite, da je za varno igrarčo dovolj, da zgolj zaupate certificiranje organu tretje strani. Nevarnosti, ki se pojavljajo v praksi, nikakor ni mogoče premagati samo s certificiranjem. Samo oglejte si primere, ki so bili tukaj omenjeni: problemi niso bili v prototipu proizvoda, ki je bil poslan organu tretje strani, temveč v dobavni verigi – nezanesljivi so bili namreč proizvajalci. Samo proizvajalec proizvoda je tisti, ki lahko zagotovi popolno zanesljivost in varnost dobavne verige. Zato vas rotim, da opustite to načelo in pustite proizvajalcem, da nosijo vso odgovornost za varnost svojih proizvodov. Ni res, da morajo proizvajalci reči samo „moj proizvod je varen“ ali „moja igrarča je varna“; na zahtevo organov za nadzor trga morajo to biti zmožni kadar koli v celoti in brez pomanjkljivosti dokazati z dokumenti. To se preverja in se mora preverjati, enako pa velja tudi za uvoznike.

Gre za pravila, ki po mojem mnenju ne morejo biti več strožja, saj že zdaj zagotavljajo največjo možno raven učinkovitosti. Vendar pa se strinjam s tistimi, ki so dejali, da je v veliki meri odvisno od držav članic, ali bodo ta preverjanja jemale resno in povečale možnosti za nadzor trga.

Kar zadeva dišavne snovi, mi tudi tu ni povsem jasna logika trditev. Resnično se sprašujem, kakšen bi bil smisel, če bi se v igračah prepovedala uporaba dišavnih snovi, ki se smejo uporabljati v kozmetiki, namenjeni otrokom, ki jo otroci nanašajo neposredno na kožo. Nobenega smisla ni, da dišavne snovi dovoljujemo v teh proizvodih, v igračah pa jih prepovemo samo zato, da ne bodo tako grozno smrdele. Kljub temu pa gre ta direktiva v resnici še dlje od Direktive o kozmetičnih izdelkih, saj prepoveduje dišavne snovi, za katere v okviru Direktive o kozmetičnih izdelkih veljajo zgolj zahteve glede označevanja. Zato tudi tukaj ne vidim, kaj več bi lahko še storili.

Dovolite mi, da za konec rečem še tole: spremembe so bile predlagane tukaj in Evropski parlament jih seveda lahko prosto sprejema, vendar moram poudariti, da ta dokument predstavlja celovit kompromis, dosežen med Svetom, Parlamentom in Komisijo, in da ga bo na primer sprememba, ki jo predlaga gospa Gebhardt v zvezi s certificiranjem, ki ga opravljajo tretje strani, onemogočila. Z drugimi besedami, če Evropski parlament sprejme to spremembo, bo direktiva propadla in ne bomo je imeli.

Človek ne more vedno doseči vsega, kar si želi. Naj ponovim: gre za celovit kompromis. Gre za uravnotežen kompromis, ki zagotavlja takšno raven varnosti igrač, ki je dosegljiva in potrebna. Zato vas pozivam, da ta celovit kompromis sprejmete.

*podpredsednik Komisije. –*

***Izjave Evropske komisije v zvezi s sprejemom Direktive Evropskega parlamenta in Sveta o varnosti igrač (poročilo gospe Thyssen)***

*Izjava Evropske komisije o spremljanju varnostnih vidikov (člen 47)*

Po začetku veljavnosti revidirane direktive o varnosti igrač bo Komisija natančno spremljala razvoj dogodkov v zvezi z njenim izvajanjem, da bi ocenila, ali zagotavlja ustrezno raven varnosti igrač, zlasti glede uporabe postopkov ugotavljanja skladnosti, ki so določeni v Poglavju IV.

Revidirana direktiva o varnosti igrač za države članice določa obveznost poročanja glede položaja v zvezi z varnostjo igrač, učinkovitostjo direktive in nadzorom trga, ki ga izvajajo države članice.

Ovrednotenje Komisije bo med drugim temeljilo na poročilih držav članic, ki jih je treba predložiti tri leta po datumu začetka uporabe direktive s posebnim poudarkom na nadzoru trga v Evropski uniji in na njenih zunanjih mejah.

Komisija bo o tem poročala Evropskemu parlamentu najpozneje eno leto po predložitvi poročil držav članic.

*Izjava Evropske komisije o zahtevah v zvezi z igračami, ki proizvajajo zvok (točka 10 dela I Priloge II)*

Glede na nove osnovne varnostne zahteve za igrače, ki proizvajajo zvok, v direktivi o varnosti igrač bo Komisija pooblastila CEN za določitev revidiranega standarda, ki bo omejeval najvišje vrednosti za nenaden hrup in trajajoč hrup, ki ga proizvajajo igrače, da bi se otroci ustrezno zavarovali pred tveganjem za poškodbe sluha.

*Izjava Evropske komisije o klasifikaciji knjig (Točka 17 Priloge I)*

Ob upoštevanju težav v zvezi z ustreznimi testi, ki so zahtevani v usklajenih standardih za igrače EN 71:1 za knjige, izdelane iz lepenke in papirja, bo Komisija pooblastila CEN za določitev revidiranega standarda, ki bo zajemal ustrezno testiranje otroških knjig.

**Marianne Thyssen, poročevalka. – (NL)** Gospod predsednik, gospod predsednik Komisije, gospa predsednica Sveta, gospe in gospodje, vsem bi se želela zahvaliti za svoje prispevke in izraziti zadovoljstvo zaradi načina, kako so se druge politične institucije vključevale v to.

Vendar pa bi želela poudariti, da tu ne gre samo za kompromis, v katerem je moral Evropski parlament precej popustiti; v resnici je ravno nasprotno. Uspelo nam je vključiti vse glavne elemente. Uspeli smo skleniti dobre dogovore s Komisijo in Svetom. Uspeli smo prepričati druge institucije na mnogih področjih, da sprejmejo naše zelo stroge predloge in naredijo še več, kot je bilo prvotno določeno v predlogu Komisije. Zato sem kot poročevalka zelo vesela, saj vem, da smo sporazum dosegli.

Gospod komisar, poslušala sem tudi vaše izjave. Rekli ste, da veliko daste na nadzor trga, zato predvidevam, da bo v teku postopka spremljanja Komisija posvetila posebno pozornost načinu, kako države članice opravljajo svojo nalogo nadzora trga. Ponovno sem tudi prisluhnila vašemu stališču o postopkih za ugotavljanje skladnosti. Ni treba reči, da lahko v postopek spremljanja vključimo vse, kar je treba vključiti.

Res pa je, da certificiranje, ki ga opravljajo tretje strani, nikakor ne nudi več varnosti, problemi pa niso v vrsti modela, na katerem sloni nadaljnja proizvodna veriga, temveč se nahajajo drugje.

Gospod komisar, rekli ste tudi, da si želite dodatno urediti standarde v zvezi s hrupom ter jih izboljšati s pomočjo standardizacije – isto velja za knjige, ki jih tudi urejajo standardi – in da bi to morali pregledati na način, ki bi na tem področju zagotavljal več pravne varnosti. Mislim, da smo v Parlamentu lahko veseli, da smo tako dobro sodelovali z drugima dvema institucijama, kar bo zagotovo evropskim družinam prineslo čudovito božično darilo, in sicer varne, ali celo varnejše, igrače.

**Predsednik.** – Razprava je zaključena.

Glasovanje bo potekalo v četrtek, 18. decembra 2008.

### ***Pisne izjave (člen 142)***

**Adam Bielan (UEN), v pisni obliki.** – (PL) Gospod predsednik, vsi želimo poskrbeti, da igrače, ki so na voljo na trgu, ne bodo ogrožale varnosti naših otrok. Popolnoma se strinjam, da morajo starši biti bolj prepričani, da ko kupujejo igrače, slednje ne bodo ogrozile zdravja njihovih otrok. Kljub temu menim, da uvedba dodatnih zahtev za certificiranje, ki naj bi ga opravljale tretje strani, ki so povsem neodvisne od proizvajalca, ne bo bistveno izboljšala varnostnih zagotovil proizvedenih igrač. Zagotovo bo povečala stroške njihove proizvodnje, kar pa bo imelo negativen vpliv na sektor proizvodnje igrač v mnogih državah članicah.

Na Poljskem je na primer veliko podjetij, ki proizvajajo zelo kakovostne igrače iz lesa ali sintetičnih snovi. Velika večina teh podjetij so MSP, ki zaposlujejo manj kot 10 delavcev. Strožje določbe bi povzročile velik porast cen igrač, ki bi bile opremljene s takšnimi certifikati. Zaradi tega bi se mnoga MSP zaprla in na tisoče ljudi bi izgubilo službo.

Zahteva za pridobitev neodvisne ocene proizvoda ne bi zagotovila, da se bodo vsi naši otroci igrali z varnejšimi proizvodi, saj bi se potrošniki v vsakem primeru odločali za cenejše proizvode. Zato verjamem, da je kompromis, dosežen s Svetom, dober in da si zasluži našo podporo, kot je to predstavila poročevalka.

**Šarūnas Birutis (ALDE), v pisni obliki.** – (LT) Direktiva v svojem bistvu ne spreminja veljavnega ureditvenega sistema, temveč ga izboljšuje in uvaja več strogosti. Popolnoma se strinjam s poročevalko, da je bilo v razpravi o tem pravnem aktu največ pozornosti namenjene:

vprašanju glede uporabe rakotvornih, kemičnih in dišavnih snovi v igračah,

postopkom ocenjevanja varnosti igrač, zahtevam glede posebnih opozoril,

področju uporabe direktive, njeni prožnosti in povezavi z drugimi akti Skupnosti.

Popolna prepoved rakotvornih, mutagenih, strupenih, alergenih in dišavnih snovi mora biti ocenjena z vidika praktičnega izvajanja direktive. Odstranitev naravnih ostankov nekaterih škodljivih snovi, ki jih je mogoče najti v drugih materialih, bi lahko bila težka ali zelo draga, zato je v praksi težko izvedljiva. Na drugi strani bi bilo težko izvajati nekatera kategorična pravila, ki prepovedujejo uporabo vseh snovi, ki so rakotvorne, ki povzročajo alergije itd, iz preprostega razloga, ker dokončen seznam takšnih snovi ne obstaja in ne more obstajati in ker je težko zarisati jasno ločnico med tistimi snovmi, ki so škodljive, ter tistimi, ki niso škodljive.

Popolna prepoved vseh dišavnih snovi bi predstavljala nesorazmeren ukrep in bi negativno vplivala na nekatere proizvajalce igrač.

Zadovoljen sem, da je Odbor za industrijo, raziskave in energetiko na glasovanju pokazal razumevanje in da ni zahtevala še strožjih zahtev direktive, saj to ne bi koristilo ne podjetjem ne samim potrošnikom. Kadar se določajo pretirano stroge zahteve, se povečuje skušnjava, da se teh zahtev ne upoštevan, če pa se ravna v skladu z njimi, potem pride do negativnih stranskih učinkov. Ne pozabimo, da je tisti, ki na koncu vse to plača, ponavadi potrošnik.

**Małgorzata Handzlik (PPE-DE), v pisni obliki.** – (PL) Današnja razprava je posebej ustrezna za ta predbožični čas. V božični nakupovalni vročici ne razmišljamo vedno o varnostnih standardih igrač, ki jih kupimo za naše najmlajše prijatelje in sorodnike. Na žalost so na evropskem trgu na voljo tudi igrače, ki niso popolnoma varne za otroke.

Cilj predlaganih sprememb v direktivi je izboljšati to stanje. Z njimi se želi povečati varnost igrač na trgu in, kar je najpomembneje, odpraviti nepotrebno nevarnost, ki jo te igrače predstavljajo otrokom, ki se z njimi igrajo. Posebej sem vesela, da lahko pozdravim določbe, ki so bile predmet pogajanj in ki se nanašajo na kemične snovi in prehodno obdobje.

Direktiva uvaja bistveno višje standarde od veljavnih, predvsem v zvezi s kemičnimi snovmi, vsebovanimi v igračah, vključno s snovmi, strupenimi za razmnoževanje (CMR), dišavnimi in alergenimi snovmi. Menim, da je to najboljši mogoč sporazum, ki ga je poročevalka lahko dosegla v zvezi s tem vprašanjem. Zagotovil bo, da bodo igrače, s katerimi se bodo igrali otroci, popolnoma varne.

Poleg tega direktiva ne uvaja neprimernih ovir in stroškov, zlasti kar zadeva MSP. MSP predstavljajo veliko večino sektorja igrač. Med razpravami, ki smo jih imeli z MSP, so slednja večkrat poudarila težave, s katerimi bi se lahko soočila. Eden izmed omenjenih problemov je bil kratko obdobje, predvideno za prilagoditev novim zahtevam. To obdobje je zdaj podaljšano, s čimer se bo podjetjem omogočilo, da uvedejo potrebne spremembe.

**Katrin Saks (PSE)**, v pisni obliki. – (ET) Resnično sem zadovoljna, da smo uspeli sprejeti Direktivo o varnosti igrač. Obstoječa varnostna pravila je treba nujno posodobiti. Stara direktiva je že zaostajala za novostmi na trgu in zato ne zagotavlja zadostne zaščite. Želela bi se zahvaliti poročevalki in njenim kolegom iz Socialno demokratske stranke za njihovo močno prizadevanje za zagotovitev varnega okolja za naše otroke.

Skrajno pomembno je, da se živila in igrače zadosti ločijo, da bi se preprečila nevarnost, da bi pomotoma dali kaj v usta in se zadušili. Na vso moč si moramo prizadevati, da bi preprečili nesreče, ki se jim je mogoče izogniti, o katerih pa kljub temu občasno poslušamo.

Seveda je najpomembnejše, da igrače ne vsebujejo rakotvornih snovi. To je samoumevno. In mislim, da smo delali učinkovito, da bi odpravili to grožnjo.

Ker oblikovanje proizvoda ni vedno odgovorno in ker lahko igrače postanejo nevarne zaradi napačnih proizvodnih postopkov, je pomembno, da se v tovarnah izvaja nadzor in da se na trgu opravljajo inšpekcijski pregledi, kar bi moralo veljati tudi za carinske urade, kamor igrače prihajajo od trgovskih partnerjev Evropske unije. Osebo upam, da so navedeni inšpekcijski pregledi okrepljeni prav v tem času – pred Božičem.

Ker je večina igrač na trgu EU kitajskega izvora, je sodelovanje s tretjimi državami, predvsem pa s Kitajsko, ključnega pomena. Na tem mestu bi želela pozdraviti nedavna prizadevanja na tem področju ter memorandum o soglasju med Evropsko komisijo in kitajskimi uradniki. Z izboljšanjem izmenjave informacij in sodelovanja lahko igrače, ki se prodajajo v naših trgovinah, postanejo varnejše.

**Richard Seeber (PPE-DE)**, v pisni obliki. – (DE) Čedalje bolj prepletena narava svetovnih trgov je povzročila hitre inovacije in spremembe v proizvodih, otroške igrače pa pri tem niso nikakršna izjema. Evropska Direktiva o varnosti igrač (88/378/EGS) pa je bila sprejeta leta 1988 in zato ni več kos današnjim izzivom. Sprememba teh določb je torej zelo dobrodošel korak naprej. V skladu z najnovejšimi dognanji je treba oceniti predvsem sestavne dele otroških igrač ter jih vključiti v veljavno zakonodajo Evropske unije o kemikalijah. To seveda tudi pomeni, da je treba v otroških igračah prepovedati tudi snovi CMR 1 in CMR 2. Besedilo, ki je pred nami, povsem ustrezno upošteva naraščajoče probleme z alergijami pri otrocih in zastruje določbe o dišavnih snoveh, ki bi se lahko v igračah uporabljale. Ključni vidik nadzora bodo jasna opozorila in označevanje: zlasti pomembno je, da so pri igračah, v katerih so živila, na voljo jasne informacije. Zato so jasno čitljiva in razumljiva opozorila primernejša od prekomernih informacij drugega pomena.

**Marian Zlotea (PPE-DE)**, v pisni obliki. – (RO) Zakonodaja, ki je pred nami, velja že od leta 1988 in ne gre več v korak s časom, saj današnje igrače vsebujejo elektronske sestavne dele in proizvajajo hrup. Varnost naših otrok je prednostna naloga številka ena. Ta nova direktiva bo podprla to izhodišče in bo predstavljala bistveno izboljšanje predhodne direktive. Prepovedati moramo nevarne snovi, da naših otrok ne bi izpostavljali nepotrebni tveganjem. Otroci ne morejo brati oznak in se ne zavedajo tveganj, ki so jim izpostavljeni.

Menim, da izboljšave direktive, dosežene v okviru pogajanj, tudi za industrijo ne pomenijo prevelikih zahtev. Uvozniki morajo zagotoviti, da so igrače, uvožene iz tretjih držav, varne in da ne ogrožajo varnosti naših otrok. Izbirati morajo samo tiste igrače, ki so skladne z evropskimi standardi. Organi morajo izvajati strog nadzor na trgu. Potrebujemo sodobno zakonodajo, da bi zaščitili dobro počutje naših otrok.



## 17. Poenostavitev pogojev za prenose obrambnih proizvodov znotraj Skupnosti (razprava)

**Predsednik. Predsednik** – Naslednja točka je poročilo (A6-0410/2008) o predlogu Direktive Evropskega parlamenta in Sveta o poenostavitvi pogojev za prenose obrambnih proizvodov znotraj Skupnosti (KOM(2007)0765 – C6-0468/2007 – 2007/0279(COD)), ki ga je v imenu Odbora za notranji trg in varstvo potrošnikov predložila gospa Rühle.

**Heide Rühle, poročevalka.** – (DE) Gospod predsednik, na žalost je to še en sporazum v prvi obravnavi – ampak pričakujem, da bo o tem pozneje govorila gospa Weiler.

Izkoristiti moramo priložnost, da dosežemo kompromis še pod francoskim predsedstvom. Na notranjem trgu za orožje trenutno ni nikakršnih pravil, kar pomeni, da je treba dovoljenja za vse te proizvode izdajati posamezno: za vse od preprostih proizvodov, kot so vojaki ali deli uniforma, tja do zelo kompleksne oborožitve, je potrebno posamezno dovoljenje. Ta posamezna dovoljenja izdaja 27 različnih nacionalnih sistemov, zato to poskušamo zdaj poenostaviti in uskladiti, da bi zagotovili večjo jasnost in da se pravo delo – torej inšpekcijski pregledi – lahko osredotočilo na kompleksne sisteme: z drugimi besedami zato, da bi se lahko osredotočili res samo na tisto, kar je bistveno, in da ne bi bilo treba vse enako spremljati s pomočjo posameznih dovoljenj.

Kljub temu je popolnoma jasno, da vsaka taka poenostavitev ne sme oslabiti odgovornosti držav članic za uvoz in spremljanje orožja: to se ne sme zgoditi. Ta odgovornost je v glavnem osredotočena na postopek izdaje dovoljenj. Dovoljenja določajo omejitve glede uporabe in posebne uporabe, ki so nespremenljivi sestavni del proizvoda in oskrbe z njim in ki jih je prejemnik dolžan upoštevati. Evropski predpisi morajo povečati to odgovornost na strani držav članic ter od njih tudi zahtevati, da uporabljajo enak postopek.

Poenostavitev na tako občutljivem področju mora v celoti upoštevati dejstvo, da se v EU pojavljajo nenehne kršitve omejitev izvoza v tretje države. Orožje iz EU se uporablja v državah, ki so razvpite po kršitvah človekovih pravic; tako je bilo na primer septembra 2006 prek Francije in Belgije v Čad v nasprotju s pravom EU izvoženih 82 oklepnih vojaških vozil. Čeprav so države članice na papirju sicer lahko zahtevale od prejemnika, da ravna v skladu s klavzulo o posebni uporabi, niso imeli nikakršnega praktičnega pritožbenega mehanizma proti prejemniku v drugi državi članic, ki je blago ponovno izvozila v nasprotju z omejitvami.

Na primer, NVO Saferworld je z obžalovanjem opazil, da Romunija nima nikakršnih učinkovitih sankcij proti kršitvam nacionalnega sistema za prenos orožja. S to direktivo želimo to spremeniti. S to direktivo smo povečali odgovornosti držav članic. Kljub temu je treba opozoriti, da direktiva temeljni na zakonodaji notranjega trga, na členu 95 Pogodbe ES – z drugimi besedami, na prvem stebru Pogodbe, ki je žal v okvir drugega stebra onemogočil neposredno vključitev zunanjepolitičnih sporazumov, kot je Kodeks Evropske unije o ravnanju pri izvozu orožja. Kljub temu imamo jasno formulirano uvodno izjavo, v skladu s katero so države članice tiste, ki nosijo odgovornost na tem področju.

Kot poročevalko Evropskega parlamenta me najbolj zanima povečanje preglednosti in demokratičnega nadzora, da bi se preprečile kršitve, ter kaznovanje morebitnih kršitev. Predpogoj za omogočanje prenosov orožja je večja odgovornost na vseh straneh ter večje medsebojno zaupanje.

Predvsem smo okrepili dva postopka za izdajo dovoljenj – prvič, izdajo globalnih dovoljenj, in drugič, izdajo splošnih dovoljenj – s tem pa smo določili jasne obveznosti za podjetja, ki zaprosijo za splošna dovoljenja. V prihodnosti bodo ta podjetja morala imeti certifikat, ker bodo samo tako lahko pridobila splošno dovoljenje. Za pridobitev certifikata bodo v podjetjih vse ravni upravljanja v celoti odgovorne za upoštevanje naloženih omejitev izvoza. Od držav članic se zahteva, da podjetjem, ki teh omejitev ne upoštevajo, certifikat odvzamejo in jih kaznujejo. V prihodnosti bodo podjetja s splošnimi dovoljenji objavljena v javnih registrih, ki bodo omogočala večjo preglednost in več možnosti spremljanja. Objavljati se bodo morala tudi splošna dovoljenja z vsemi obveznostmi, ki jih vključujejo.

Vse države članice morajo uporabljati enaka merila za certificiranje podjetij: to je resnično pomembna točka. Direktiva bo zato povečala pritisk na države članice, ki so do zdaj popolnoma nepregledno omogočale in upravljale izvoz orožja. To pomeni, da bo področje, ki je v skladu s Transparency International še posebej naklonjeno korupciji, prvič postalo ustrezno pregledno.

**Günter Verheugen, podpredsednik Komisije.** – (DE) Gospod predsednik, gospe in gospodje, danes govorimo o velikih korakih na področju notranjega trga obrambnih proizvodov. Vendar pa obenem državam članicam ne jemljemo pravice do lastnega odločanja o svojih izvoznih politikah v tem občutljivem sektorju. To je

edina možna rešitev zelo težkega problema in zato bi se posebej želel zahvaliti poročevalki, gospe Rühle, za njeno trdno in učinkovito delo. Zahvaljujem se tudi poročevalcem v senci, ki si lahko pripišejo veliko zaslug za današnji uspeh.

Poleg tega se zahvaljujem tudi francoskemu in slovenskemu predsedstvu, ki sta zagotovili, da so pogajanja na Svetu tako hitro napredovala: res je izjemno, da smo uspeli sprejeti tako težek predlog v manj kot enem letu – pravzaprav že danes.

Le kdo bi si pred desetimi leti, ko je Komisija prvič izrazila zamisel o notranjem trgu obrambnih proizvodov, mislil, da bomo to dejansko tudi dosegli? Mislim, da je v to verjelo malo ljudi, toda naša vztrajnost se je izplačala. Smo na pragu velikega dosežka: države članice zaradi izvoza orožja drugih držav članic ne bodo več štele za tretje države temveč za partnerje, kar bo jasno in politično pomembno priznanje evropske integracije.

Podceniti ne smemo niti gospodarske pomena. Denar davkoplačevalcev se bo v prihodnosti uporabljal veliko učinkoviteje, ker bo specializacija zamenjala trenutno razširjeno podvajanje dela, kar je veliko držaje. Naša industrija bo konkurenčnejša na mednarodni ravni: to predvsem velja za mala in srednje velika podjetja, ki bodo lažje dostopala na ta trg, zahvaljujoč jasnejšim in predvidljivejšim pravilom.

Vojaške sile držav članic bodo imele tudi večjo varnost oskrbe in večjo izbiro kakovosti svoje oborožitve – čisto preprosto, če bodo lahko kupovale znotraj Evropske unije, kar bi moralo biti spodbuda za nakup evropskega blaga, namesto da se to blago išče izven Evrope.

Pričakujem tudi, da bomo vsi imeli korist v smislu varnosti. Ustvarili smo prave prihranke pri pregledih znotraj Skupnosti, kar bo državam članicam zagotovila dodatna sredstva, da povečajo preglede izvoza v tretje države. Želel bi ponoviti, kar je gospa Rühle pravkar povedala o trenutni praksi in v celoti se strinjam z njo, ko pravi, da v tej zvezi potrebujemo še več pregledov. Veliko ljudi je trdno delalo, da bi doseglo ta rezultat, in danes smo ga dosegli skupaj. Za to se vsem iskreno zahvaljujem.

**Hannes Swoboda**, pripravljač mnenja Odbora za industrijo, raziskave in energetiko – (DE) Gospod predsednik, gospod komisar, gospa Rühle, dovolite mi, da se iskreno zahvalim prav vam, gospa Rühle. Tako kot gospod komisar tudi jaz – v imenu Odbora za industrijo, raziskave in energetiko – menim, da potrebujemo boljše izhodiščne razmere za oborožitveno industrijo. Glede na raven konkurence, predvsem iz Združenih držav Amerike, potrebujemo te enake konkurenčne pogoje.

To ne pomeni – kot je bilo že rečeno –, da različne države članice ne potrebujejo ves svojih načel v zvezi z izvozom orožja, vendar pa potrebujemo poenostavljene postopke, kjer koli je to potrebno in mogoče, nenazadnje pa tudi zato, da bi se zmanjšal obseg birokratskih postopkov.

Velja ponoviti, da potrebujemo preglednost. S tem se bo povečal občutek varnosti, poenostavil se bo postopek in lažje bo odkriti možne zlorabe, kot je to mogoče v trenutnih okoliščinah.

Seveda potrebujemo redne preglede, da bi zagotovili, da se dogovorjena pravila in načela spoštujejo, kar bo tudi treba evidentirati v različnih komercialnih dokumentih.

Na koncu bi želel samo še poudariti, da ne moremo brez kazni, a ne zato, ker bi jih nujno hoteli naložiti, temveč zato, ker želimo pojasniti, da če želimo imeti poenostavljena pravila, ki ustrezajo industriji, potem moramo zagotoviti dovolj pritiska, da se bodo ta pravila prav zares upoštevala. Zato menim, da je to poročilo zelo dobro in da prav res govorimo o pomembnem koraku naprej na notranjem trgu obrambnih proizvodov.

**Jacques Toubon**, v imenu skupine PPE-DE. – (FR) Gospod predsednik, zelo sem vesel zaradi sprejetja tega osnutka direktive, kajti instrument Skupnosti bo s tem prvič poenostavil prenos med državami članicami na izredno občutljivem področju, torej področju obrambnih proizvodov.

To je pravi korak naprej za notranji trg obrambne opreme. Zahvaliti se moramo tako prizadevnosti Parlamenta in predvsem naše poročevalke, gospe Rühle, ter trudu Sveta in Komisije, ki sta ga kazala vse od naših razprav pred enim mesecem, vse odkar smo glasovali na Odboru za notranji trg in varstvo potrošnikov.

To besedilo ima dvojni cilj: industrijsko politični cilj – kar je odlično za oborožitveno industrijo v Evropi – ter cilj notranjega trga, ki je olajšati pretok teh proizvodov ob upoštevanju njihovih posebnih značilnosti.

Dejansko smo ustvarili ravnovesje, na podlagi katerega lahko zagotovimo, da se bodo varnostni interesi držav članic ohranili, saj se nenehno sklicujejo na člena 30 in 296 Pogodbe, ter da bodo države članice lahko nadaljevale z medvladnim sodelovanjem na podlagi pisem o nameri. To besedilo si v veliki meri prizadeva

za povečanje vzajemnega zaupanja med državami članicami glede prenosov, in sicer zahvaljujoč certificiranju in uvedbi splošnih in globalnih dovoljenj. Izvoz v tretje države je povsem jasno izključen iz tega besedila, med prvim stebrom, ki zadeva notranji trg, in drugim stebrom pa je zarisana jasna ločnica.

In menim tudi, da je to direktivo treba pozdraviti še toliko bolj, ker je obenem, prejšnji teden, 8. decembra, po treh letih stanja na mrtvi točki, Svet sprejel skupno stališče o kodeksu ravnanja, ki naj hkrati postane zavezujoč. To je bila zahteva Parlamenta, ki je danes končno izpolnjena.

To besedilo predstavlja tudi oživitev evropske varnostne in obrambne politike, o kateri je Evropski svet odločal v petek, tako da bomo na primer dosegli ta znameniti cilj 60 000 mož v 60 dneh. Očitno je, da nam uspeva tako ustvariti velike prihranke kot dobro zunanjo politiko.

### **PRESEDSTVO: GOSPOD BIELAN**

*podpredsednik*

**Manuel Medina Ortega**, v imenu skupine PSE. – (ES) Mislim, da so poročevalka in predhodni govorniki poudarili glavne lastnosti tega predloga direktive Evropskega parlamenta in Sveta.

V njem gre za priznanje, da orožje in strelivo prav tako spadata v notranji trg, kljub seveda številnim omejitvam, ki sta jim izpostavljena. Ne gre za običajno blago – to niso sladkarije ali predmeti za prosti čas – temveč blago, ki ga je treba natančno nadzorovati.

Tudi sama Pogodba seveda določa omejitve v členih 30 in 296, ki državam članicam nalagajo veliko odgovornosti na tem področju. Dejstvo, da imamo skupni trg, ne pomeni, da državam članicam ni treba ravnati v skladu z varnostnimi standardi in da jih nimajo pravice izvrševati, če je ogrožena njihova varnost.

Delo, ki so ga opravili Odbor za pravne zadeve in drugi odbori, ki so pripravili mnenja in sodelovali z njim v soglasju s Svetom in pod strokovnim vodenjem poročevalke, gospe Rühle, je bile izredno pozitivno.

Po mojem mnenju je besedilo, ki ga predstavljamo danes, zelo usklajeno. Čeprav je veliko število sprememb na papirju, se danes omejujemo samo na eno, na spremembo 63, ki povzema duha kompromisa. Vsebinska in besedilo te spremembe sta dosledna in bosta omogočila učinkovito delovanje tega celotnega trga.

Gospod Toubon je poudaril, da je to povezano z drugimi mednarodnimi besedili. Ti vključujejo ta mesec sprejeto ali, bolje, podpisano Konvencijo iz Osla o prepovedi kasetnega streliva, kakor tudi Konvencijo o prepovedi protipehotnih min ter cel niz mednarodnih sporazumov in tudi zakonodajo Evropske unije, ki je zastavljena tako, da omejuje uporabo orožja. Mislim, da naš model ne predstavlja prostega pretoka orožja v katerem koli času, temveč urejen trg, ki ga nadzorujejo tako države članice kot tudi, od zdaj naprej, same institucije EU.

**Leopold Józef Rutowicz**, v imenu skupine UEN. – (PL) Gospod predsednik, mnenje o Direktivi Evropskega parlamenta in Sveta o poenostavitvi pogojev za prenos obrambnih proizvodov v Skupnosti je nedvomno potreben dokument. Želel bi se zahvaliti gospe Rühle za njeno prizadevanje pri oblikovanju tega predloga.

Direktiva poenostavlja dejavnost notranjega trga. Krepi tudi konkurenčnost, obenem pa ne omejuje določb, ki izhajajo iz posebnih okoliščin posamezne države. Ščiti mednarodne zaveze Evropske unije in njenih držav članic v zvezi s trgovino z obrambnimi proizvodi. Sprejete določbe lahko ohromijo dejavnosti MSP zaradi formalnih zahtev, ki jih to vključuje. Zato bi to bilo treba upoštevati pri pregledu izvajanja direktive. Kar zadeva velik tehnični napredek in sprejem novih zavez, na primer na področju protipehotnih min in kasetnega streliva, je treba nenehno dopolnjevati skupni seznam vojaške opreme Evropske unije.

Predložene spremembe so upravičene. Ponavljanju se moramo izogniti.

To direktivo podpiramo.

**Tobias Pflüger**, v imenu skupine GUE/NGL. – (DE) Gospod predsednik, glavni cilj predloga Komisije v zvezi s to direktivo je „nemoteno delovanje notranjega trga“. Njegov cilj je olajšati izvoz orožja znotraj Evrope, kar seveda vpliva tudi na izvoz iz EU. V bistvu to pomeni, da se bo izvoz orožja povečal, poročilo gospe Rühle pa ne stori ničesar, da bi se spremenila ta osnovna usmeritev direktive. Nekatere spremembe so pozitivne, kot je izključitev protipehotnih min kasetnega streliva. Pri tem gre – in to je navedeno tudi v sporočilu Evropskega parlamenta za javnost – očitno za krepitev evropske oborožitvene industrije v razmerju do zunanje konkurence. Povečuje se naklonjenost oligopolizaciji oborožitvene industrije EU, saj ima velike vojaško industrijske komplekse samo šest držav EU: Nemčija, Francija, Združeno kraljestvo, Švedska, Italija

in Španija. Predvsem gre za to, da se tem državam omogoči izvozna pomoč. Izvoz orožja znotraj Skupnosti pomeni tudi izvoz orožja državam, ki so v vojni, kot sta Združeno kraljestvo v Iraku in Nemčija v Afganistanu.

Če si ogledamo uvodno izjavo 24 direktive, je tudi kodeks ravnanja, ki je zdaj postal kar pravno zavezujoč, prepuščen presoji držav članic. V njej piše: „Ker vsaka posamezna država članica ima in bi morala še naprej imeti diskrecijsko pravico za odobritev ali zavrnitev izvoza, mora takšno sodelovanje izhajati samo iz prostovoljnega usklajevanja izvoznih politik.“ Ne potrebujemo pomoč za orožje in vojaški trg, potrebujemo direktivo o razorožitvi in predelavi orožja.

**Nils Lundgren, v imenu skupine IND/DEM.** – (SV) Gospod predsednik, sem vnet podpornik notranjega trga EU, vendar obrambni proizvodi niso isto kot drugo blago in storitve. Kadar neka država izvaža obrambne proizvode, s tem prevzame posebno stališče o zunanji in varnostni politiki in mora za to biti sposobna prevzeti vso odgovornost. Predlog Komisije o novem sistemu za prenos obrambnih proizvodov se opravičuje z učinkovitostjo in varnostjo oskrbe, poročevalka, gospa Rühle, pa Komisijo v glavnem podpira. To so zavajajoče trditve. Če bodo vplivni izbranci Evrope izpeljali Lizbonsko pogodbo mimo pravil demokracije, kar se bo očitno tudi zgodilo, bo ta predlog, o katerem razpravljamo, velik korak naprej proti vojaški uniji. Ne smemo dovoliti, da bi se to zgodilo. Medvladne rešitve na tem področju so korak naprej in v skladu z neodvisno nacionalno zunanjo in varnostno politiko. Delujejo. Nordijske države se trenutno nahajajo na začetku pogajanj o teh vprašanjih. Hvala, ker ste mi dali priložnost za govor.

**Malcolm Harbour (PPE-DE).** – Gospod predsednik, kot koordinator Odbora za notranji trg in varstvo potrošnikov toplo pozdravljam ta predlog in se zahvaljujem gospodu Jacquesu Toubonu in gospe Heide Rühle. Slednja, in zlasti pod vodstvo gospe Heide Rühle, sta izredno dobro predstavljala interese naše skupine.

Kot večina izmed vas že ve, sem zelo naklonjen notranjemu trgu. Vendar pa sem zelo naklonjen tudi dejstvu, da morajo države članice imeti popoln nadzor nad obrambo in javnimi naročili obrambne opreme, kar je v njihovem nacionalnem interesu. Dobra stran tega predloga je, da smo spretno združili dve stvari. Zahvaljujem se poročevalki in seveda tudi Svetu, ker sta sprejela spremembe, ki so podprle dejstvo, da bodo države članice še naprej izvajale popoln nadzor nad pogoji za izdajo izvoznih dovoljenj, zadevnimi proizvodi, načinu uporabe teh proizvodov in namembnem kraju proizvodov.

Na drugi strani pa kot navdušenec nad notranjim trgom in predvsem kot nekdo, ki predstavlja področje s številnimi majhnimi proizvodnimi podjetji, ki so v obrambnem sektorju zelo aktivna – in Britanija ima največji obrambni proizvodni sektor v Evropski uniji – moram reči, da bo ta predlog prinesel veliko koristi podjetjem, ki si prizadevajo za izpolnitev velikih, kompleksnih naročil s področja obrambe. Nobene potrebe ne bo po takšni birokraciji, ki jo je, povsem upravičeno, opredelila Komisija. V skladu z njenimi statističnimi podatki, ki ste jih slišali malo prej, se trenutno vsako leto izda približno 11 000 dovoljenj, od leta 2003 pa ni bilo zavrženo niti eno. Kar torej počnemo je, da poenostavljamo postopek, da bi lahko dejansko obravnavali ustrezen nadzor, namesto da izdajamo liste papirja, ki zadevnim MSP v resnici ne pomenijo prav nič. Torej v času, ko smo odobrili Akt o malih podjetjih, si prizadevamo za napredek na enotnem trgu in izboljšanje industrijske osnove.

To je zelo dober predlog in prepričan sem, da ga bo Parlament jutri podprl.

**Jan Cremers (PSE).** – (NL) Gospod predsednik, gospod komisar, gospe in gospodje, tudi jaz bi se želel zahvaliti poročevalki, gospe Rühle. Za skupino Socialdemokratov v Evropskem parlamentu je bilo v procesu pogajanj zelo pomembno, da direktiva ne ustvari samo enakih konkurenčnih pogojev za industrijo, temveč da tudi zagotovi več preglednosti, nadzora in ustrezno skladnost.

Poleg tega je za mojo skupino ključnega pomena tudi to, da se, medtem ko poenostavljamo pogoje za prenos obrambnih proizvodov v Skupnosti, ustrezno preučijo tudi posledice, ki bi jih to lahko imelo za tretje države v tem primeru zaradi možnega tranzita orožja v države v razvoju.

Zato smo v okviru pogajanj o novem sistemu izdaje dovoljenj za obrambne proizvode zagovarjali izboljšanje nadzora na zunanjih mejah Evrope in sistema, ki nikakor ne sme ovirati sodelovanja držav članic v okviru kodeksa ravnanja na področju izvoza orožja.

Med pogajanjem je Svet podprl želje Parlamenta, da bi moralo biti jasneje, kdo kupuje in kdo prodaja obrambne proizvode in katere pogoje morajo ti pri tem upoštevati, ter da je treba uvesti jasne sankcije za podjetja, ki ne ravnajo v skladu s sporazumi, med katerimi je tudi odstranitev teh podjetij s trga.

Na prejšnjem plenarnem zasedanju v Bruslju sem zagovarjal spremembo prostovoljnega kodeksa ravnanja v pravno zavezujoč instrument. Na moje zadovoljstvo je prejšnji teden Svet to podprl, skupaj s strožjimi

pravili o izvozu sestavnih delov orožja. S takšno hitrostjo bo Evropa kmalu lahko dala zgled v zvezi s tranzitom obrambne opreme, kar je nujno potrebno.

**Charlotte Cederschiöld (PPE-DE).** – (SV) Z izboljšanjem trga, kar se bo s tem zgodilo, spodbujamo priložnosti obrambne industrije na evropskem trgu. Prejšnji sistemi izdaje dovoljenj, kot smo slišali, so bili zapleteni in obremenjujoči z upravnega vidika, bilo pa je tudi težko ločiti med zvestimi sodelujočimi partnerji v naših sosednjih državah ter novimi akterji iz tretjih držav. To se zdaj spreminja zaradi zmanjšanja ovir pri prenosu ter usklajevanja in poenostavitve pravil, kar bo seveda koristilo tržno usmerjenim državam.

Moja država ima močno konkurenčno obrambno industrijo, kar zadeva mirovne operacije in prizadevanja za spodbujanje demokracije, pa smo se pokazali kot verodostojni tudi v mednarodnem okviru. Zato je bilo za nas, zame in za mojo vlado, izredno pomembno, da nad izvozom v tretje države ohranimo 100 % švedski nadzor. Nikakor ne moremo sprejeti položaja, v katerem imajo države strpnejši odnos do nedemokratskih in vojskujočih se držav, ki kupujejo orožje od Švedske, da bi ga potem sem izvažali, nad čemer Švedska ne bi imela več nadzora.

Želimo zagotoviti, da obrambni proizvodi, ki jih prodajamo, ne bodo prišli v napačne roke, in uvedba certifikata za končne uporabnike to tudi zagotavlja. Zato z vsem zaupanjem podpiram kompromis, ki je bil predložen na plenarnem zasedanju, in želim se zahvaliti vsem, ki so bili vključeni v to odlično delo.

**Barbara Weiler (PSE).** – (DE) Gospod predsednik, gospe in gospodje, zelo cenim trud gospe Rühle in jutri bom to tudi verjetno podprla, vendar imam še vedno nekaj vsebinskih in proceduralnih pomislekov.

Skupni trg obrambnih proizvodov ter spodbujanje konkurenčnosti po mojem mnenju nista dovolj. V skupini Socialdemokratov v Evropskem parlamentu si ne želimo ponovne militarizacije Evropske unije: s tem zakonom želimo doseči nekaj drugega. Želimo si večjo preglednost in to bomo tudi dobili. Želimo si učinkovito sodelovanje med državami članicami, kar bo povzročilo tudi manjše stroške za državne obrambne proračune. In ne smemo podcenjevati – s tem pa imam v mislih predvsem eno stran Parlamenta –, da bodo ta zavezujoča pravila predvsem pomagala preprečevati korupcijo. Vsi vemo, v kolikšni meri je ta sektor lahko nagnjen h korupciji.

Drugi pozitiven rezultat pogajanj je, da stroge omejitve izvoza za nekatere države, kot sta Švedska in Nemčija, niso bile spodkopane.

Vendar pa je ostalo nekaj zagrenjenosti: Odbor za notranji trg in varstvo potrošnikov je na žalost zavrnil moj predlog, da bi bilo treba demokratični nadzor prvič izvajati prek parlamentarnega spremljanja; druga grenka stvar pa je bila, da tega predloga nismo mogli ponovno vložiti, ker nismo imeli prave parlamentarne razprave. Tu ne govorimo o športnih copatih, temveč o nevarnem blagu, zato mislim, da neformalni dialogi – ki se tako nedolžno imenujejo, bodisi da se nanašajo na paket o podnebnih spremembah ali na igrače ali druge zakone – ne spadajo v sodoben parlament.

**Marian Złotea (PPE-DE).** – (RO) Najprej bi želel čestitati poročevalki, gospe Rühle, in poročevalcu v senci iz skupine Evropske ljudske stranke (Krščanskih demokratov) in Evropskih demokratov, gospodu Toubonu, za odlično opravljeno delo, kar zadeva tehnično naravo tega poročila.

Gospod predsednik, trenutno imamo 27 nacionalnih trgov obrambne opreme; z drugimi besedami, soočamo se z neučinkovito uporabo sredstev. Podpora temu predlogu direktive bi lahko bila pomemben korak za države članice v zvezi z obrambnimi vidiki. Izvajati bi se začel nov sistem standardiziranih dovoljenj za obrambne proizvode.

Države članice se morajo odločiti za opredelitev pogojev za vsako vrsto dovoljenj, vključno z vrstami proizvodov, ki jih ta dovoljenja urejajo, na podlagi podjetij, ki dovoljenja uporabljajo. Če podjetje želi kupiti proizvod na podlagi dovoljenja, ki je izdano v drugi državi članici, mora to dovoljenje certificirati država članica, v kateri se podjetje nahaja. Ustvarjanje različnih vrst dovoljenj za prenos obrambnih proizvodov in storitev v EU bi zmanjšalo ovire, ki trenutno stojijo na poti prostemu gibanju in izmenjavi obrambnih proizvodov na notranjem trgu, obenem pa bi prišlo do manjšega izkrivljanja konkurence.

Izvajanje teh ukrepov je samo en del obsežne pobude, s katero se želi povečati in olajšati pogostost izvajanja z varnostjo in obrambo povezanih projektov naročil, kar je očitno v skladu z mednarodnimi konvencijami.

Na koncu bi želel povedati, da sem prepričan, da bodo kompromisne spremembe, ki so bile dosežene po pogajanjih, dobro sredstvo, ki bo koristilo vsem. Hvala.

**Geoffrey Van Orden (PPE-DE).** - Gospod predsednik, medtem ko so številni elementi učinkovitega enotnega trga mogoče dobrodošli, sta obramba in s tem obrambna industrija zelo poseben primer: njun nacionalni strateški pomen je edinstven.

Kot so omenili že drugi, šest izmed 27 držav EU predstavlja več kot 80 % porabe za obrambo ter 98 % raziskav in razvoja. Teh šest držav že vzpostavlja skupen sistem izdaje dovoljenj na podlagi prostovoljnega okvira. Zato moram vprašati, zakaj Komisija misli, da je pomembno, da imamo takšno direktivo.

Moram priznati, da je to nedolžno. Kolikor jaz to razumem, se s tem ne vzpostavlja pristojnosti Skupnosti v trgovini z obrambnimi proizvodi. Interesi obrambne industrije, o katerih sem poizvedoval, se zdijo v zvezi s tem popustljivi, toda gospa Rühle menil, da gre samo za sankcije in nadzor izvoza, komisar Verheugen pa to stališče podpira. Gospod Toubon poudarja, da to besedilo ne obsega izvoza.

Opažam, da bo Komisija prevzela skrb za pregled izvajanja direktive in bo ocenila njen vpliv na razvoj evropskega trga obrambne opreme ter evropske obrambne tehnološke in industrijske osnove. Bilo bi nenavadno, če bi Komisija porabila toliko časa za takšen projekt, katerega namen je zgolj poenostaviti pravila in postopke.

Zdi se mi čudno, da je v tej direktivi navedenega tako malo o tem, kakšne koristi bo vse to prineslo Združenemu kraljestvu, ki ima vendarle največjo obrambno industrijo izmed vseh držav EU. Birokracije je dejansko več in uvesti bo treba nov pojem certificiranih podjetij. Nisem prepričan, da je to zadostno opravičilo, če rečemo, da je direktiva skorajda neškodljiva.

To zagotovo pomeni korak v smeri k večjem vključevanju EU v obrambo. Morali bi imeti zagotovila, da so komercialne in industrijske koristi tako pomembne, da opravičujejo takšno zakonodajo in da zmanjševanje ovir v trgovini v Skupnosti ne skriva dodatnih skritih ovir v trgovini z obrambnimi proizvodi z državami zunaj EU. V tej zvezi želim slišati zagotovila tako od Sveta kot od Komisije.

**Ioan Mircea Pașcu (PSE).** - Gospod predsednik, želel bi pozdraviti direktivo, o kateri razpravljamo, ker predstavlja pomemben korak naprej proti poenostavljanju birokratskih postopkov v nacionalnih sistemih prenosa obrambnih proizvodov v Skupnosti.

Direktiva bo dosegla dva cilja: zmanjšala negotovost v zvezi s prometom tovrstnih proizvodov po vsej Skupnosti in hkrati ohranila sprejemanje določitev o tej zadevi na nacionalni ravni.

Poleg tega bo pomagala, četudi posredno, ustvariti poenotenje in standardizacijo na zelo raznolikem trgu, s čimer bo na koncu podprla integracijo na področju obrambne, varnostne in zunanje politike v naši Uniji. Problem se bo pojavil pri praktični uporabi, kar pomeni, da se zdaj uvedenih standardov ne bi smelo izničiti z izjemami, ki jih zaradi občutljivosti zadeve ni mogoče v celoti odpraviti.

Na koncu bi želel povedati, da bo direktiva, o kateri razpravljamo, ali njene prihodnje izboljšave, koristne tudi za določitev meja nadaljnje integracije na področju obrambe in varnosti, ki sta v nekem danem trenutku sprejemljivi za države članice.

**Bogusław Liberadzki (PSE).** - (PL) Gospod predsednik, s pristopom, ki ga je predstavil gospod Van Orden, se ne strinjam, in želel bi pojasniti, zakaj. Govorimo o ureditvi posebnega gospodarskega sektorja, usklajevanju, poenostavitvi postopkov, skladnih pravilih za podjetja in tudi postopkovnih pravilih na zvonjih trgih. To je torej pomembno področje z vidika gospodarstev posameznih držav članic. Z večjo svobodo, ki jim bo omogočena, bodo države imele priložnost, da izkoristijo te potencialne možnosti. Poleg tega je vse to pomembno tudi z vidika našega položaja na mednarodnih trgih. Želel bi poudariti, da ne Evropski parlament, katerega poslanci smo, ne Evropska unija sama nista neobčutljivi za splošne razmere v svetu in njegovih posameznih regijah. Nismo neobčutljivi niti za vprašanja o miru in sporih.

**Günter Verheugen, podpredsednik Komisije.** - (DE) Gospod predsednik, gospe in gospodje, želel bi dati le dve kratki pripombi.

Vprašanja o nadzoru izvoza orožja v države zunaj Evropske unije, razorožitev ter nadzor orožja na splošno, se ne morejo reševati v direktivi o notranjem trgu. Reševali bi jih lahko le, če bi namesto skupne zunanje in varnostne politike v Evropski uniji imeli zunanjo in varnostno politiko Skupnosti – česar pa nimamo. Zato se moramo držati tega, kar lahko storimo, to pa je že moja druga pripomba.

Dokler bomo v državah članicah Evropske unije menili, da so oborožene sile potrebne, in dokler bomo menili, da lahko našo varnost zagotavljamo samo z ohranitvijo – ali bi mogoče morali reči tudi z ohranitvijo

– oboroženih sil, bodo imeli evropski davkoplačevalci pravico za svoj denar pričakovati čim učinkovitejšo storitve. Evropski trg obrambnih proizvodov je preprosto rečeno neučinkovit: nanj se zapravlja neverjetna vsota denarja, ki bi bila bolje uporabljena, če bi kupili sodobnejše orožje višje tehnologije, kar bi bilo boljše za oborožene sile in kar bi bilo boljše uporabljeno za namen izboljšanja varnosti Evrope. Če se boste vprašali, kako je mogoče, da evropska obramba v celoti stane skoraj 40 % obrambnega proračuna ZDA in da učinkovitost in uspešnost evropskih oboroženih sil dosega manj kot 10 % učinkovitosti in uspešnosti oboroženih sil ZDA, potem boste videli, kje leži problem. Med drugim leži v dejstvu, da imamo na trgu orožja v Skupnosti ta nepotrebno zapleten in drag sistem izdajanja dovoljenj.

Samo z odpravi dovoljenj, ki jih trenutno še imamo, bomo lahko prihranili iz tega enega samega ukrepa 450 milijonov EUR na leto. Kar zadeva državo članico, o kateri je govoril gospod Van Orden in ki bo v prihodnosti lahko porabila velik delež prihrankov pri lastnem obrambnem proračunu, je bil to tudi vsekakor dovolj velik razlog za podporo predlogu Komisije. Opozoriti moramo na večjo uspešnost evropskega trga obrambnih proizvodov, z drugimi besedami na izboljšano učinkovitost naše obrambe in varnosti – kajti na koncu gre v resnici prav za to – in za zmanjšanje naše odvisnosti od orožja iz držav zunaj Evrope. Vzporedno s to direktivo prihaja še Direktiva o javnih naročilih na področju obrambe, o kateri pa bo Parlament še moral razpravljati. Komisija je namenoma predstavila ti dve direktivi kot paket, saj bosta dva ukrepa v celoti izvedljiva samo, če bo sprejet še drugi del. Zato bi vas na koncu želel zaprositi, da ne sprejmete samo tega osnutka, temveč tudi prihajajočega osnutka o evropskih javnih naročilih na področju obrambe.

**Heide Rühle, poročevalka.** – (DE) Gospod predsednik, tudi jaz bi želela ponoviti, da to ni direktiva o notranjem trgu in tudi ne zunanje-politična direktiva: Mislim, da je to zelo pomembno. Na zunanje-političnem področju preprosto ne bi imeli priložnosti za sprejetje direktive. V takšnih primerih je Parlament vključen samo v posvetovanja in ne more sodelovati pri soodločanju. Pri direktivi, ki temelji na notranjem trgu, imamo vse pristojnosti za soodločanje, zaradi česar smo lahko prinesli preglednost v ta sektor, ki je bil v preteklosti precej v temi.

Želela bi samo odgovoriti gospodu Pflügerju, ki je omenil grožnjo oligopolizacije: kaj imamo v tem trenutku? Imamo MDO, v okviru katere večje države že sodelujejo in so že olajšale prevoz med seboj. Zdaj si želimo samo odpreti celoten notranji trg v skladu s preglednimi pravili, z obveznostmi, ki bi jih imeli države članice in podjetja, s tem pa se dejansko upiramo teh oligopolizaciji, tako da vaša trditev nikakor ne more držati.

Kar zadeva drugo vprašanje, in sicer kaj počnemo, da bi zagotovili izvajanje te direktive ali z drugimi besedami njeno izvrševanje, in kaj bomo storili z izjemami: v zvezi z izvajanjem bo Komisija redno poročala Parlamentu, saj nam je vsem jasno, da vstopamo v neznane vode, ta korak pa morajo podpirati tudi redni pregledi in gradnja zaupanja med državami članicami.

Vse to je določeno v direktivi. Kar zadeva spremembe, smo v okviru odbora vztrajali – in mislim, da je to zelo pomembno –, da bi se morale spremembe opraviti samo s soglasjem Komisije in Parlamenta, da ne bi bilo nikakršnih izjem, če bi se Parlament z njimi strinjal. S tem dobimo regulativni postopek z nadzori in mislim tudi, da je to pomemben korak naprej, saj prav to hočemo tudi doseči: standardizacijo sektorja, jasna, pregledna pravila, celovitost in boljši nadzor.

Kolikor vidim, lahko vse to dosežemo na podlagi notranjega trga in na nobeni drugi podlagi, kar pomeni, da resnično ne razumem kritike gospoda Pflügerja.

**Predsednik.** – Razprava je zaključena.

Glasovanje bo potekalo v torek, 16. decembra 2008.

#### **Pisne izjave (člen 142)**

**Bogdan Golik (PSE), v pisni obliki.** – (PL) Želel bi izraziti podporo predlogu Direktive Evropskega parlamenta in Sveta o poenostavitvi pogojev za prenos obrambnih proizvodov v Skupnosti (KOM (2007) 0765).

Opozoriti je treba, da so države članice EU dosledno izključevale prenos obrambnih proizvodov iz procesa evropske integracije, in sicer zaradi raznolikosti nacionalnih predpisov. Zaradi tega se trgi obrambnih proizvodov niso odprli, kar je negativno vplivalo na vse države članice EU. Vendar pa okrepitev integracije in procesov reform v oborožitvenem sektorju krepi tudi učinkovitost evropske varnostne in obrambne politike.

Določbe direktive o poenostavitvi pogojev za prenos obrambnih proizvodov bodo imele pozitivne učinke v smislu povečanja preglednosti postopkov z uvedbo enotnih in enostavnejših načel prenosa obrambnih

proizvodov v Skupnosti. To bo pomenilo varnost in zanesljivost oskrbe, povečano konkurenčnost evropske obrambne industrije ter večje zaupanje med državami članicami Evropske unije.

Prepričljivo politiko je treba podkrepiti z ustreznimi sredstvi. S finančnega in operativnega vidika je zaželena združitev načel prenosa obrambnih proizvodov kot del poenostavitve pogojev in postopkov za dodelitev dovoljenj. Osnutek direktive, ki usklajuje nacionalne področje na tem področju, podpiram. Gre za korak v pravi smeri. Pomagal bo odpreti trge držav članic, okrepil bo trgovinske odnose med EU in tretjimi državami ter omogočil MSP, da sodelujejo na notranjem trgu Skupnosti.

**Daniel Stroz (GUE/NGL), v pisni obliki.** – (CS) Eden izmed glavnih razlogov, zakaj velika večina državljanov EU nasprotuje tako imenovani Lizbonski pogodbi je, da podpira in hkrati krepi militarizacijo EU, namesto da bi EU omogočala, da se razvije kot v celoti miroven projekt. Proti militarizaciji EU je v glavnem močno stopila samo evropska levica. Poročilo o predlogu Direktive Evropskega parlamenta in Sveta o poenostavitvi postopkov za prenose obrambnih proizvodov v Skupnosti (A6-0410/2008) je tipičen primer militarizacije EU. Pod krinko blagih in zavajajočih pojmov, kot sta „obrambna oprema“ ali „evropska obrambna industrija“, je njegov cilj skrajna poenostavitev in okrepitev trgovine z orožjem in proizvodnje orožja v okviru Evropske unije, vse to pa predstavlja kot gospodarsko korist za mala in srednje velika podjetja. Takšne trditve so nesprijemljive na tako resnem in občutljivem področju. Militarizacija EU, vključno s proizvodnjo orožja, je pot, ki bi se jo EU morala zagotovo izogniti.

## 18. Homologacija motornih vozil in motorjev (razprava)

**Predsednik.** – Naslednja točka je poročilo (A6-0329/2008) o predlogu Uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o homologaciji motornih vozil in motorjev glede na emisije iz težkih vozil (Euro 6) in dostopu do informacij za popravilo in vzdrževanje vozil (KOM(2007)0851 – C6-0007/2008 – 2007/0295(COD)), ki ga je v imenu Odbora za okolje, javno zdravje in varnost hrane predložil gospod Groote.

**Matthias Groote, poročevalec.** – (DE) Gospod predsednik, gospod komisar Verheugen, gospe in gospodje, najprej bi se želel zahvaliti poročevalcem v senci za njihovo odlično in konstruktivno sodelovanje v teku celotnega zakonodajnega postopka. Zahvaliti se želim tudi francoskemu predsedstvu, ker smo lahko ta zakonodajni postopek zaključili s kompromisom, h kateremu je to predsedstvo dalo pomemben prispevek.

Jutri bo Evropski parlament glasova o kompromisnem paketu o standardih glede emisij za težka tovorna vozila Euro 6. Novi standardi glede emisij za težka tovorna vozila se nanašajo na zmanjšanje onesnaževal, ne toplogrednih plinov: to dvoje se namreč včasih zamenjuje.

Euro 6 je pomemben instrument za izboljšanje kakovosti zraka v Evropi. Zlasti zmanjšuje količino drobnih prašnih delcev in dušikovih oksidov: samo drobni prašni delci so vzrok več kot 348 000 prezgodnjih smrti v Evropi, zaradi česar bi si mogoče tukaj želel ambicioznejšo omejitev. To so podprle tudi tehnične študije. Kljub temu sta jutrišnje glasovanje in celoten paket, kot sem že rekel, dober kompromis. V primerjavi s trenutnim standardom glede emisij 6, ki se uporablja od 1. oktobra 2008, bomo dosegli 66-odstotno zmanjšanje samo pri drobnih prašnih delcih in več kot 80-odstotno zmanjšanje pri dušikovih oksidih. Dušikovi oksidi so zlasti nevarni za dojenčke, otroke in starejše ljudi, saj tvorijo ozon nad tlemi.

Želel bi izkoristiti to priložnost tudi, da omenim datum za uvedbo. Ta datum smo uspeli prestavit, da bo Euro 6 prišel uveden prej in da se bo s tem izboljšala kakovost zraka. Na splošno smo dosegli zadovoljiv kompromis; ta instrument bo nedvomno izboljšal tako kakovost zraka kot kakovost življenja.

Skoraj natančno pred dvema letoma smo v tem Parlamentu razpravljali o Euro 5 in mejnih vrednostih emisij Euro 6 za osebna vozila, kar smo tudi sprejeli. V postopku priprave izvedbenih ukrepov se je izkazalo, da je v tej zvezi veliko zamud. Še enkrat moram jasno pozvati, da se to ne sme zgoditi v tem zakonodajnem postopku – proizvajalci morajo pravočasno dobiti vse potrebne informacije, ki so jim na voljo. Zato sem zadovoljen, ker bo Komisija zdaj zagotovo dala izjavo o tem, da lahko računamo, da bomo izvedbene ukrepe dobili najpozneje do konca marca 2010, torej 1. aprila 2010.

Na zadnjem plenarnem zasedanju smo z gospodom Verheugenom razpravljali o krizi v avtomobilski industriji. Takrat smo opozorili, da je prišlo do velikega padca pri številu prodanih enot v sektorju komercialnih vozil, zato sem vesel, da smo z zakonodajo, ki je zdaj pred nami, uspeli ustvariti instrument, ki bo državam članicam omogočil, da uvedejo davčne spodbude za zgodnjo uvedbo standarda glede emisij Euro 6. To bo nedvomno poživilo gospodarstvo in pomagalo tudi izboljšati kakovost zraka, kakovost življenja in zdravje vseh.



Še enkrat bi se želel zahvaliti vsem vpletenim in veselim se te razprave, ki bo zagotovo zelo zanimiva.

**Günter Verheugen**, *podpredsednik Komisije*. – (DE) Gospod predsednik, gospe in gospodje, dovolite mi najprej, da se iskreno zahvalim poročevalcu, gospodu Grootu, za njegovo zavzeto sodelovanje pri tem predlogu.

Opraviti imamo s pomembno uredbo, ki predstavlja odločilen korak pri uvedbi svetovno usklajenih določb za emisije onesnaževal iz težkih tovornih vozil in avtobusov. Želel bi spregovoriti o nečem, kar je omenil gospod Groote, in sicer, da to počnemo v času hude krize na trgu komercialnih vozil Evropske unije, saj je bil trg komercialnih vozil precej močnejše prizadet kot trg osebnih vozil. To dejstvo javnost manj opaža, saj večina ljudi ne kupuje težkih tovornih vozil. Kljub temu pa to ima ogromne posledice za gospodarstvo, zato to stanje povzroča Komisiji veliko skrbi. V zvezi s tem vidikom je tudi pomembno, da se proizvajalcem zagotovi pravna gotovost in jasen regulativni okvir, da bodo vedeli, kaj se od njih pričakuje. Zato se o tem standardu Euro 6 odločamo zdaj, v času, ko je standard Euro 5 pravzaprav komaj začel veljati.

Ta predlog Euro 6 je bil oblikovan v povezavi s programom Čist zrak za Evropo ali CAFE ter tematsko strategijo o onesnaževanju zraka. V zvezi s to strategijo se zahtevajo nadaljnja zmanjšanja emisij onesnaževal na področju cestnega prometa na splošno in na drugih področjih, da bi EU izpolnila svoje cilje pri izboljševanju kakovosti zraka. Škodljive vplive na zdravje ljudi želimo čim bolj zmanjšati ter na splošno bolje zaščititi okolje.

Mejne vrednosti v okviru standardov VI, ki tvorijo del te celovite strategije, ponovno v veliki meri zmanjšujejo emisije sajastih delcev in dušikovih oksidov v primerjavi s fazo Euro 5, ki je začela veljati 1. oktobra letos. Ena povsem nova inovacija je uvedba mejne vrednosti količine izpuščenih prašnih delcev, s tem pa spremljanje sproščanja deleža zelo majhnih delcev iz motorja. Poleg tega so bile sprejete nadaljnje določbe o spremljanju emisij iz težkih komercialnih vozil med dejansko vožnjo ter dostopu do informacij za popravilo in vzdrževanje. To ustreza določbam, ki smo jih že sprejeli v predpisih, ki urejajo lahka komercialna vozila.

Sprejete tega predloga je pomembno tudi zato, ker bo uresničilo nekaj pomembnih priporočil iz procesa Cars 21. Predvsem gre za „boljše sprejemanje zakonodaje“: predlog upošteva stališča tistih, ki jih to zadeva, kar se ugotavlja s pomočjo javnega posvetovanja prek interneta. Poleg tega tehnične določbe temeljijo na analizi stroškov in koristi, opravljeni na podlagi pravočasno opravljene presoje vpliva. Naslednje je precejšnja poenostavitev veljavne zakonodaje. Ko bo predlog začel veljati za vsa nova vozila, bo šest predhodnih pravnih aktov razveljavljenih. Tretjič, tu je tudi svetovno usklajevanje. Sprejeta bo nova preskusna in merilna metodologija, ki jo je razvil UNECE v Ženevi, medtem ko bodo mejne vrednosti prašnih delcev in dušikovih oksidov zdaj enake mejne vrednostim, ki veljajo v Združenih državah.

Tesno sodelovanje med Parlamentom, Svetom in Komisijo je bil ključni dejavnik uspeha pogajalskega procesa in je prineslo izjemne rezultate. Za to sem posebej hvaležen poročevalcu. Komisija z veseljem potrjuje vse kompromisne spremembe, ki jih je predstavil poročevalec. Vesel sem tudi, da lahko dam izjavo, ki jo je zaprosil poročevalec, in da jo bom lahko cello nekoliko izboljšal.

„Komisija izjavlja, da bodo tehnični ukrepi za izvajanje Uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o homologaciji motornih vozil in motorjev glede na emisije iz težkih vozil (Euro 6) in o dostopu do informacij za popravilo in vzdrževanje vozil poslani Evropskemu parlamentu in Svetu v okviru regulativnega postopka s pregledom do 31. decembra 2009.“

**Anja Weisgerber**, *pripravljalnica mnenja Odbora za notranji trg in varstvo potrošnikov*. – (DE) Gospod predsednik, gospod komisar, gospe in gospodje, predvsem bi se želela iskreno zahvaliti poročevalcu, gospodu Grootu, ter poročevalcem v senci za njihovo konstruktivno sodelovanje. Z njihovo pomočjo smo lahko sporazum o zelo tehničnem dokumentu dosegli že v prvi obravnavi.

Kot poročevalka v senci za skupino Evropske ljudske stranke (Krščanskih demokratov) in Evropskih demokratov se še vedno zelo dobro spominjam našega glasovanja o spremembi direktive o drobnih prašnih delcih. Tudi takrat sem bila poročevalka v senci. Komisijo smo takrat uspeli prepričati, da je podpisala izjavo, v kateri se je zavezala, da bo predstavila ukrepe za boj proti drobnim prašnim delcem na samem mestu, kjer se pojavljajo. Nova uredba Euro 6 o težkih tovornih vozilih in avtobusih je eden izmed ukrepov, ki smo ga zahtevali. Uredba se spopada z drobnimi prašnimi delci takoj po njihovi emisiji – z drugimi besedami, pri viru, torej tam, kjer prašni delci dejansko nastajajo. Nov standard Euro 6 bo tako zmanjšal emisije prašnih delcev iz dizelskih težkih tovornih vozil in avtobusov za 66 % v primerjavi s standardom Euro 5, medtem ko bodo v vozilih z bencinskim motorjem emisije dušika (NO<sub>x</sub>) manjše za 80 %.

Da bi bilo dejansko mogoče doseči te nove, velikopotezne standarde glede emisij, je treba javnost že zdaj seznaniti z izvedbenimi ukrepi, ki podrobno določajo natančne tehnične specifikacije. Tudi zato sem seveda zelo zadovoljna iz izjavo, ki jo je pravkar podal gospod komisar Verheugen, v kateri se Komisija zavezuje, da bo zelo hitro predložila izvedbene ukrepe Evropskemu parlamentu in Svetu – hitreje, kot je bilo prvotno načrtovano.

Točka o dostopu do informacij za popravilo in vzdrževanje vozil za neodvisne udeležence na trgu je tudi nekaj, kar je po mojem mnenju pomembno. Neodvisni udeleženci na trgu so neodvisne servisne delavnice, organizacije spremljanja in servisne službe. Če želimo zagotoviti funkcionalno konkurenco na področju popravil, moramo ta dostop zagotoviti, v tej uredbi pa smo to uspeli doseči. To je dobro za konkurenco, ceno popravil, cestnoprometno varnost in potrošnike.

**Johannes Blokland**, pripravljavec mnenja Odbora za promet in turizem. – (NL) Gospod predsednik, na začetku tega leta sem v imenu Odbora za promet in turizem napisal mnenje o Euru 6. Promet blaga na težkih tovornih vozilih predstavlja sektor, ki je bil večkrat v zadnjih letih prisiljen zmanjšati svoje emisije škodljivih snovi, vključno z dušikovim oksidom in drobnimi prašnimi delci. Prav je, da standardizacija Euro 6 določa dodatne zahteve za motorje.

V tem smislu ta uredba daje pomemben prispevek k boljši kakovosti zraka, s tem pa k izboljšanem javnem zdravju. Zelo pomembno je, da te nove zahteve v zvezi z emisijami začnejo zelo hitro veljati. Ni treba reči, da bo industrija potrebovala čas, da se prilagodi. Dobiti bi morala ves čas, ki ga potrebuje.

V teku parlamentarnih razprav o dokumentu sem doživel nekaj edinstvenega. Odbor za promet in turizem je glasoval na bolj okoljski način kot Odbor za okolje, javno zdravje in varnost hrane, na primer na področju zbiranja podatkov. Na srečo so pogajanja na koncu povzročila, da bo zakonodaja začela kmalu veljati.

Želel bi se zahvaliti gospodu Grootu za njegov trud pri doseganju tega rezultata ter gospodu komisarju za njegovo izjavo.

**Richard Seeber**, v imenu skupine PPE-DE. – (DE) Gospod predsednik, tudi jaz bi želel čestitati mojemu kolegu poslancu gospodu Grootu za to poročilo. V svojem pristopu k sestavi poročila si je zelo prizadeval za sodelovanje. Gledano v celoti, varstva okolja ne smemo žrtvovati na oltarju gospodarske krize in dobro je, da imamo pred seboj poročilo, ki v veliki meri kaže na prihodnost in vsebuje zelo velikopotezne cilje – kot je 66-odstotno zmanjšanje v primeru PM<sub>10</sub> in 80-odstotno zmanjšanje v primeru NO<sub>x</sub>.

Na podlagi tega bi želel opozoriti Parlament, da cestni promet na splošno postaja čedalje večji problem v Evropi. Gre za sektor, ki nenehno raste in ki raste kar najhitreje. Samo pomislite na probleme s CO<sub>2</sub>. Priložnost imamo, da jutri izčrpnije razpravljamo o tej temi. Vemo, da se večja obseg vseh vrst prometa, in menim, da je zdaj resnično pravi čas za Komisijo, da določi zares velikopotezne cilje v posameznih dokumentih na tem področju in obenem obravnava splošno vprašanje prometa v tem sodobnem svetu.

Tudi če naj bi zdaj dobili čista težka tovorna vozila, ki so resnično zmožna izpuščati manj kot v preteklosti, še vedno obstajajo, preprosto rečeno, neločljive omejitve v infrastrukturi. Samo pogledajte si naše avtoceste! V mnogih državah članicah je na njih takšna gneča, da v prihodnosti ne bodo mogla skozi niti najčistejša težka tovorna vozila Euro 6, tudi če ne upoštevamo ogromnega števila osebnih avtomobilov, v katerih sedijo državljani, ko naletijo na prometni zamašek.

Zato moramo tu misliti širše in prepričan sem, da je treba temeljito prenoviti tudi promet na splošno. Kar se mi zdi pozitivno pri tem poročilu, so, prvič, njegovi zelo velikopotezni cilji in, drugič, realne merilne metode, ki naj bi jih tudi predložila Komisija. Na Tirolskem smo odkrili, da so obstoječe merilne metode dejansko neuspešne in da je bila v praksi razlika med Euro 0 in Euro 3 ali Euro 4 za težka tovorna vozila v resnici zelo majhna.

Prav tako se mi zdi pozitivno tudi, da se na splošno zagotovi dostop do informacij za popravilo. Mislim, da je to zlasti za državljane pomembno za potrditev tega dokumenta, saj bo to pomenilo, da bodo imeli vsi državljani priložnost, da svobodno izberejo svojo servisno delavnico.

**Silvia-Adriana Țicău**, v imenu skupine PSE. – (RO) Rada bi čestitala poročevalcu, gospodu Grootu. Komisija je predlagala 60-odstotno zmanjšanje emisij prašnih delcev in 80-odstotno zmanjšanje dušikovih oksidov za motorje na kompresijski vžig. Da bi to dosegli moramo uvesti dizelske filtre ali reciklirati izpušne pline in uvesti naprave za selektivno katalitično redukcijo.

Predlog Komisije se nanaša tudi na motorje na prisilni vžig ter uvaja zahteve za uvedbo skupne metodologije za preskušanje in merjenje emisij ter sisteme za diagnostiko na vozilu na svetovni ravni. Ti sistemi so pomembni za nadzor emisij med uporabo vozila. Če bodo lahko zgodaj določili mejne vrednosti emisij dušikovih oksidov, bodo proizvajalci lahko načrtovali dolgoročno na evropski ravni.

Pozdravljam priložnost, ki so jo dobile države članice, da bodo lahko dajale finančne spodbude za nova vozila, dana v promet, ki so skladna z določbami te uredbe. Dodelitev teh spodbud bo zlasti v času podnebnih sprememb in gospodarske krize okrepila proizvodnjo energetske učinkovitejših in bolj zelenih vozil. Hvala.

**Holger Krahmer**, v imenu skupine ALDE. – (DE) Gospod predsednik, če jutri sprejmemo Euro 6 za težka tovorna vozila, bomo to storili v skladu z zelo dobro tradicijo. Še pred kratkim, v lasu tega zakonodajnega obdobja, smo glasovali tudi za Euro 5 in Euro 6 za osebna vozila, s tem pa nadaljevali zgodbo o uspehu standardov izpušnih plinov za vozila – v današnjem primeru težka tovorna vozila – v Evropi. Na tej točki bi se rad posebej zahvalil poročevalcu, gospodu Grootu, s katerim sem ponovno zelo uspešno sodeloval. Še enkrat smo uspešno predstavili zakonodajo v prvi obravnavi in s tem industriji zagotovili gotovost načrtovanja in seveda dobro varstvo okolja.

Sporazum s Svetom in Komisija je ustvaril izvedljivo zakonodajo. Vrednosti onesnaževal za izpušne pline težkih tovornih vozil so bile bolj velikopotezno povečane, časovni raspored pa poostren. Nove mejne vrednosti bodo začele veljati prej, kot je to prvotno predlagala Komisija. S tem dajemo pozitiven prispevek varstvu okolja in zdravju državljanov Evrope, ne da bi neupravičeno prizadeli proizvajalce. Uredba bo začela veljati skoraj eno leto prej, kot je to predlagala Komisija, a kljub temu so se pri tem upoštevali življenjski cikli proizvoda ter roki za načrtovanje.

Pozdravljam dejstvo, da se je Komisija naučila nekaj iz napak preteklosti ter sprejela rok za komitološki postopek ter predložitev izvedbenih ukrepov. Na ta način se bomo lahko izognili zamudam, kakršno smo doživeli pri uvedbi Eura 5 za osebna vozila.

Številke v predlogu za zmanjšanje emisij so impresivne: 66 % manj saj in 80 % manj dušikovih oksidov. Kar zadeva zmanjšanje emisij onesnaževal, so proizvajalci na samem robu tega, kar je tehnično dosegljivo. Medtem, ko so največje izvedljive izboljšave vedno mogoče – in popolnoma verjamem v ustvarjalnost in inventivnost evropskih proizvajalcev v tem smislu –, tehnologija postaja čedalje dražja, bolj ko se bližamo ravni nič. V zvezi s tem je obnova voznega parka na cesti čedalje pomembnejša. Stare škatle, ki onesnažujejo okolico in že veliko let ne izpolnjujejo veljavnih standardov, je treba umakniti s cest. To bo hitreje in lažje izboljšalo bilanco stanja emisij kot drago ugaševanje motorjev.

**Leopold Józef Rutowicz**, v imenu skupine UEN. – (PL) Gospod predsednik, poročilo gospoda Groota o predlogu Uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o homologaciji motornih vozil in motorjev, katerega cilj je zmanjšati onesnaževanje iz težkih tovornih vozil, je zelo pomembno tako glede varstva okolja kot zdravja državljanov.

Vsebuje zavezo zmanjšanju emisij na raven, ki se približuje standardu Euro 6 za vozila in motorje, ki se že uporabljajo. To pomeni, da servisne delavnice potrebujejo dostop do tehničnih informacij in predpisov o opremljanju motorjev. Delavnice morajo imeti opremo, potrebno za ocenjevanje delovanja motorja, medtem ko je ta v teku. Za izvajanje direktive je potreben sistem neodvisnega nadzora, ki bo zagotovil, da bodo vozila prilagojena za izpolnitev sprejetih zahtev. Vzpostavitev takšnega sistema zahteva čas in sredstva, ki jih bo v teh kriznih razmerah težko pridobiti.

Predložene spremembe mnenja Komisije podpiram. Rad bi se zahvalil poročevalcu za vsa prizadevanja pri tem dokumentu. Poročilo podpiramo.

**Urszula Krupa**, v imenu skupine IND/DEM. – (PL) Gospod predsednik, cilj predloga Uredbe o homologaciji motornih vozil in motorjev glede emisij iz težkih vozil je vzpostaviti enoten niz načel za konstrukcijo motorjev, s tem pa zagotoviti visoko raven varstva naravnega okolja. Predlagani standardi Unije bodo tudi pregnala mala in srednja velika podjetja, ki proizvajajo motorje, z evropskega trga. Poleg tega bodo nove motorje morala poganjati alternativna goriva, proizvajalci pa bodo vsaj vozila, ki jih prodajajo, registrirajo ali dajejo v promet, ustrezno prilagoditi. Prilagoditi bo treba tudi vso opremo, ki se uporablja za merjenje emisij onesnaževal. Raziskovalnim in organizacijskim zahtevam takšnih razsežnosti bodo lahko kos samo veliki prevozniki in korporacije.

Nacionalni organi od 1. oktobra 2014 ne bodo več sprejemali certifikate skladnosti za nova vozila, ki niso v skladu z določbami te uredbe. Kar zadeva Poljsko, je zelo verjetno, da bodo številni prevozniki in proizvajalci

motorjev, kot je *Andoria*, preprosto nehali obstajati. Zamisel, da bo zakonodaja Unije imela enak učinek v vseh državah članicah in da bo služila vsem njihovim interesom, je očitno mit. Odprava šibkejših in revnejših podjetij bo očitno koristila velikim korporacijam, te pa so v glavnem nemške.

Že zdaj je očitno, da bi večji del dokumentov v celotnem paketu s področja energije in podnebnih sprememb lahko velikim in bogatim državam in podjetjem dejansko zagotovila kohezijo in gospodarski razvoj na podlagi načel trajnostnega razvoja. Poljski znanstveniki pa ocenjujejo, da bo paket stal najmanj 500 milijard PLN. To bo povzročilo gospodarski zlom in ogromno povečanje stroškov in cen živil zaradi potrebe po zamenjavi tovornih vozil. Zaradi tega bo prebivalstvo pahnjeno v revščino.

**Bogusław Liberadzki (PSE).** – (PL) Gospod predsednik, v tem parlamentarnem mandatu sprejemamo dodatne predpise, ki v bistvu dopolnjujejo cikel predpisov o prevozu in prevoznih sredstvih v smislu njihovega vpliva na okolje in varstva kakovosti zraka. To je bil velik podvig, ki ga ta dokument približuje koncu.

Recimo bobu bob. Evropa resno jemlje varstvo narave in okolja, vendar bo za to morala plačati visoko ceno. Seveda gre za velika gospodarska prizadevanja, vendar mogoče ne za tako velika, kot je navedel predhodni govornik. Od imetnikov vozil se trenutno zagotovo zahtevajo večja gospodarska prizadevanja ravno v trenutku, ko se sektor prevoznitstva sooča s tako hudo finančno krizo. Rešitev bi lahko bila kupovanje manj vozil, vendar bi to lahko pomenilo, da bi proizvajalci utrpeli škodo zaradi manjšega povpraševanja. Potrebujemo finančne spodbude, če želimo, da naša uredba doseže svoj cilj in služi namenu, torej če želimo, da bomo lahko kupovali in prodajali vozila nove generacije. Menim, da je to vprašanje ključen element dokumenta, ki je pred nami.

**Zuzana Roithová (PPE-DE).** – (CS) Jasno je, da je treba s sodobnimi sistemi, ki zagotavljajo 80-odstotno zmanjšanje emisij ogljikovega monoksida in dušikovega oksida, kakor tudi največ 60-odstotno zmanjšanje emisij prašnih delcev, opremiti ne samo osebna, temveč tudi težka tovorna vozila. Glede na to, da je v Evropi za zamenjavo v primeru takšnih vozil potrebnih 10 let, bi želela Komisijo pozvati, da predlaga predpise, ki bi omogočili tudi namestitve sodobnih sistemov za nadzor emisij na starejša vozila. Če tega ne storimo, Euro 6 ne bo dal bistvenega prispevka k izboljšanju kakovosti zraka.

V celoti podpiram zahtevo, da bi Komisija morala spodbujati razvoj mednarodnega - t.j. ne samo evropskega - usklajevanja predpisov o motornih vozilih in ne samo tovornih vozilih. Gre za vprašanje, ki ne vključuje samo kakovosti zraka na našem planetu, temveč seveda tudi evropsko konkurenčnost. In prav zaradi tega bi želela poudariti, da standarda glede emisij ni treba spreminjati vsaj še pet let.

**Malcolm Harbour (PPE-DE).** - Gospod predsednik, želel bi se zahvaliti gospodu Grootu, predvsem pa moji kolegici, gospe Weisgerber, ki je imela vlogo poročevalke za mnenje Odbora za notranji trg in varstvo potrošnikov.

Ena stvar, ki je nisem slišal nocoj, kar pa bi rad posebej poudaril, je dejstvo, da imajo evropski proizvajalci prevladujoč položaj na svetovnem trgu težkih tovornih vozil. Ta predlog je zelo pomemben, saj utira pot svetovnemu standardu za emisije iz motorjev težkih tovornih vozil. To je pomembno zato, ker se v primerjavi z avtomobili težka tovorna vozila proizvajajo v majhnem obsegu in so zelo kompleksna.

Proizvajalci, ki proizvajajo za evropski trg, lahko mobilizirajo sredstva in izkoristijo razvoj za proizvodnjo svetovnega motorja za tovornjake. Pred kratkim sem obiskal enega izmed takšnih podjetij in lahko vam povem, da namerava vložiti 1 milijardo EUR v svetovno družino motorjev za tovornjake.

Regulativno ozračje, ki ga predlagamo, mora to spodbujati, obenem pa želimo tudi, da bi Komisija zagotovila, da ta uredba postane tudi svetovna uredba, kar je del paketa, ki je danes predložen.

**Matthias Groote, poročevalec.** – (DE) Gospod predsednik, želel bi se zahvaliti mojim kolegom poslancem za to vneto razpravo. Najprej pa bi se zahvalil Komisiji, ki jo predstavlja gospod komisar Verheugen, za izjavo o izvedbenih ukrepih, ki jo je podala danes v Parlamentu. To name je dejansko povzročilo nekaj glavobola in skrbi. Dobro je, da je bila ponovno tukaj javno podana.

Več poslancev je govorilo o tem, kako bi okoljski standardi lahko ali kako bodo dokončno povečali prodajo v trenutku, v katerem se ta poseben industrijski sektor sooča s krizo. Gospa Krupa nam je povedala, da bo podnebni in energetski paket, pa tudi ta zakonodaja, pregnal male proizvajalce s trga in jih uničil. Sam tega ne vidim tako, saj sta standard Euro in standard izpušnih plinov Euro zgodbi o uspehu, tehnološke inovacije pa so vedno polnile trg in potrošnike spodbujale k nakupu novih vozil.

Gospa Roithová je govorila o naknadnem opremljanju. Naknadno opremljanje je dobra stvar, vendar zahteva, da se opravi postopek usklajevanja, zato bi še enkrat k temu želel pozvati Komisijo. Če vozila opremimo s filtri za dizelske delce, bodo ti na koncu proizvedli več dušikovega oksida, kar pomeni, da potrebujemo ustrezno kombinacijo teh dveh dejavnikov in enotne predpise za postopke naknadnega opremljanja.

Zelo pomembno je, da se v prihodnjih letih v tej zvezi nekaj stori, da bomo dobili tudi na tem področju enotne standarde, da se s temi posebej okolju prijaznimi tehnologijami ne bodo opremljala samo nova vozila, ampak da bomo imeli enoten, standardiziran postopek tudi za rabljena vozila.

Še enkrat se zahvaljujem vsem tistim, ki so bili v to vključeni in ki so se pridružili razpravi. Samo z vašo pomočjo bomo jutri, najverjetneje v prvi obravnavi, lahko zaključili ta zakonodajni postopek, industrija in prebivalci Evrope pa bodo tako z večjo gotovostjo načrtovali in vedeli, kaj lahko pričakujejo v prihodnosti. Za to se vam še enkrat iskreno zahvaljujem!

**Predsednik.** – Razprava je zaključena.

Glasovanje bo potekalo v torek, 16. decembra 2008.

## **19. Evropski sklad za regionalni razvoj, Evropski socialni sklad in Kohezijski sklad (projekti, ki ustvarjajo prihodek) (razprava)**

**Predsednik.** – Naslednja točka je poročilo (A6-0477/2008) o predlogu uredbe Sveta o spremembi Uredbe (ES) št. 1083/2006 o Evropskem skladu za regionalni razvoj, Evropskem socialnem skladu in Kohezijskem skladu v zvezi z nekaterimi projekti, ki ustvarjajo dohodek (13874/2008 – C6-0387/2008 – 2008/0186(AVC)), ki ga je v imenu Odbora za regionalni razvoj predložil gospod Arnaoutakis.

**Stavros Arnaoutakis, poročevalec.** – (EL) Gospod predsednik, komisar, gospe in gospodje, nova pravila o finančnem poslovanju v splošni Uredbi (ES) št. 1083/2006 vsebujejo določbe o finančnem prispevku skladov in zlasti projektih, ki ustvarjajo prihodek (člen 55), projektih, za katere je zaradi jasne nevarnosti, da bi se jih prekomerno financiralo, potrebna posebna obravnava, da bi ob izračunu maksimalnega odstotka financiranja Skupnosti upoštevali prihodke. Zato je treba opredeliti metodo za izračun prihodka od takšnih projektov. V predhodnem obdobju se je to načelo uporabljalo v praksi ob uporabi standardne metode. V novem programskem obdobju je v skladu s predlogom Komisije, ki ga je Svet sprejel, uporabljen natančnejši in strožji pristop za izračun financiranja Skupnosti projektov, ki ustvarjajo prihodek. Ta novi pristop temelji na izračunu najvišjih upravičenih stroškov namesto standardnega zmanjšanja odstotka sofinanciranja. Za obdobje 2007–2013 v skladu s členom 55 je projekt, ki ustvarja prihodek, vsak projekt, ki vključuje naložbo v infrastrukturo, za katere uporabo se plačujejo pristojbine, ki jih neposredno krijejo uporabniki, ali vsak projekt, ki vključuje prodajo ali oddajo zemlje ali zgradb, ali kakršne koli druge storitve proti plačilu. Pomembna razlika v novem obdobju je torej, da se v skladu z opredelitvijo v odstavku [...] določbe člena 55 nanašajo na široko paleto projektov, ki se kvalificirajo kot projekti, ki ustvarjajo prihodek, in ne samo na projekte za naložbe v infrastrukturo, ki ustvarjajo velike neto prihodke, kot je bilo v obdobju 2000–2006.

Glede na izid neformalnega posvetovanja držav članic z Evropsko komisijo so določbe člena 55 vsekakor neprimerne za projekte, sofinancirane iz Evropskega socialnega sklada, ki v glavnem financira neopredmetene operacije in ne infrastrukturnih projektov. Enako velja za manjše projekte, ki se izvajajo s sofinanciranjem iz Evropskega sklada za regionalni razvoj in Kohezijskega sklada. Za te projekte so pravila spremljanja, ki jih je treba upoštevati, kot na primer dejstvo, da se lahko prihodke upošteva tri leta po zaključku operativnega programa, nesorazmerno upravno breme glede na pričakovane zneske in predstavljajo resno tveganje pri izvajanju programa. Zato se Komisija po posvetovanju z državami članicami menila, da je treba pridobiti soglasje glede spremembe Uredbe (ES) št. 1083/2006, ki je omejena na člen 55(5) in se nanaša samo na naslednji dve točki: izključitev operacij, ki jih sofinancira Evropski socialni sklad, iz določb člena 55 in določitev praga, dogovorjenega v višini 1 milijon EUR, pod katerim bodo projekti, sofinancirani iz ESRR ali Kohezijskega sklada, izključeni iz istega člena za izračun najvišjih upravičenih stroškov in spremljanja. Druge določbe člena 55 niso bile spremenjene.

Poleg tega je bila, ker je pomembno zaščititi uvedbo skupnih izvedbenih pravil v celotnem programskem obdobju, vključena klavzula, ki določa, da revidirani člen prične veljati za nazaj, in sicer od 1. avgusta 2006. Ta tehnična sprememba bo, kolikor je to mogoče, poenostavila upravljanje projektov, ki ustvarjajo dohodek, in sicer z zmanjšanjem upravnega bremena z upoštevanjem načela sorazmernosti.

**Vladimír Špidla**, član Komisije. – (CS) Gospod predsednik, gospe in gospodje, 15. novembra je Komisija sprejela predlog revizije člena 55 splošne uredbe o strukturnih skladih, ki se nanaša na pogoje upoštevanja projektov, ki ustvarjajo dohodek, v okviru programa kohezijske politike. Razlog za spremembo je bila poenostavitev upravnih postopkov. Prva operacija, izvedena v skladu s členom 55, je pokazala resne težave pri učinkovitem izvajanju. Te težave so, kot so poročale države članice, pokazale, da je pri uporabi postopkov za določitev najvišjega upravičenega zneska tako imenovane vrzeli v financiranju in pri projektih spremljanja pomankljiva sorazmernost.

Cilj spremembe zadevne uredbe je z uporabo člena 55 izvzeti vse operacije, sofinancirane iz Evropskega socialnega sklada, in manjše projekte s skupnimi stroški manj kot 1 milijon EUR, sofinancirane iz Evropskega sklada za regionalni razvoj in Kohezijskega sklada. Odločitev o uvedbi zgornje meje 1 milijon EUR izhaja iz predhodnih študij in je bila namenjena ohranitvi splošne narave člena 55.

Upamo, da nam bo zaradi te poenostavitve, ki predstavlja obliko klavzule *de minimis*, uspelo pospešiti uporabo skladov za države članice in njihove regije, predvsem v zvezi z najbolj inovativnimi operacijami na področjih, kot so raziskave in podpora obnovljivih virov energije in drugi.

Kljub temu je bilo pomembno, da se izognemo pravni negotovosti, ki bi nepravilno odložila postopek plačila. Negotovost bi projektne vodje lahko vodila k temu, da prekinejo delovanje operativnih programov, čemur se je bilo potrebno za vsako ceno izogniti.

Glede na to se je Komisija odločila predlagati samo eno spremembo tehnične narave. Ta odločitev je vodila k uspehu, saj smo revizijski postopek zaradi dela Sveta in parlamentarnih odborov za regionalni razvoj in zaposlovanje zaključili v samo treh mesecih. V imenu Komisije bi želel izraziti hvaležnost vašemu poročevalcu gospodu Arnaoutakisu. Zaradi našega produktivnega sodelovanja upam, da bo mogoče zagotoviti dogovor z Evropskim parlamentom, zaradi česar bo mogoče revizijo zaključiti do konca leta. To bo organom upravljanja omogočilo, da nadaljujejo s svojim delom, kar je spodbuden vidik poenostavitve.

Revizija člena 55 je pokazala tudi kakovost dela, opravljenega v sodelovanju z Generalnim direktoratom za regionalno politiko in Generalnim direktoratom za zaposlovanje, kar koristi politični koheziji. To sodelovanje nikoli ni oslabilo. Dokaz za to je, da smo v okviru načrta za pomoč evropski gospodarski obnovi združili moči s komisarjem Hübnerjem glede predloga o treh novih temeljnih spremembah predpisov o strukturnih skladih. Tudi o teh spremembah bomo razpravljali.

**Jan Olbrycht**, v imenu skupine PPE-DE. – (PL) Gospod predsednik, pred sabo imamo nekaj, kar je v bistvu zelo kratka in jedrnata uredba. Vendar pa je zelo pomembna. Njena pomembnost se nanaša na vsebino spremembe.

Prvič, s to spremembo so evropske institucije pokazale, da so se sposobne prožno odzvati na težave, ki nastale med izvajanjem določene politike. Pripravljenost resnično poenostaviti in olajšati postopke za upravičence kaže, da je Evropska komisija v povezavi z Evropskim parlamentom in Svetom resnično pripravljena prilagoditi določbe prevladujočim okoliščinam.

Drugič, ta uredba je pomembna tudi zato, ker vključuje spremembo ureditve med programskim obdobjem. To je še posebno pomembno, ker to ni končna sprememba in bodo razprave o spremembi te uredbe zelo pomembne v okviru priprave svežnja sprememb, povezanega s krizo.

Tretjič, Evropska komisija je bila večkrat kritizirana zaradi načina, na katerega spremlja dodelitev sredstev. Kritika Računskega sodišča je v glavnem zadevala preveč zapletene postopke.

Današnja uredba nakazuje, da je na mestu pogumno in odločno ukrepanje, da bi izboljšali učinkovitost in pokazali, da je mogoče evropske sklade dodeliti na hiter, učinkovit in uspešen način.

**Jean Marie Beaupuy**, v imenu skupine ALDE. – (FR) Gospod predsednik, komisar, kot je pravkar dejal moj kolega gospod Olbrycht, je to najprej poenostavitev – tako vsaj upamo. Nedvomno nas bližnji Božič navdihuje za ta napredek, da Evropejcem ponudimo to darilo.

Toda, kot je pravkar dejal gospod Olbrycht, upamo predvsem, da to darilo ni edino in bomo marca naslednje leto morali podati sodbo o načrtu za oživitev gospodarstva, tako da bomo soočeni s finančno krizo imeli več produktivnih pobud, s katerimi se bomo veselili vseevropske oživitve gospodarstva.

Prepričani smo, da bo Komisija v teh predlogih, o katerih bomo morali glasovati marca, predlagala tudi nova orodja za poenostavitev, predvsem glede naših „majhnih akterjev“, naših MSP. To je resnično ključnega

pomena, če naj bodo politike, o katerih razpravljamo in na katerih smo delali mesece in leta, resnično učinkovite, saj potem te volje, te dinamičnosti, ki si jo želimo, ne bodo onemogočili odvrtačni upravni vidiki.

Komisar, pravkar ste poudarili to dobro delo, ki ga je opravil predvsem Odbor Parlamenta za regionalni razvoj. Veste, da si tudi mi, drugi poslanci tega Parlamenta, zelo prizadevamo za sodelovanje s Komisijo. Zato bi še enkrat poudaril, da upamo na trden napredek v smeri novih poenostavitev v naslednjem letu.

Če odmislimo delo, ki ga opravljamo, pa upamo, da bodo na evropski ravni predvsem zaradi vas v Komisiji države članice prevzele svoj del odgovornosti. Vsi vemo, da na ravni ESRR in ESS ter sredstev SKP in tako dalje države članice še dodatno zapletajo že tako zapletene evropske upravne zadeve.

Z našim ukrepanjem in razpravo danes zvečer upamo ne samo, da se bo upoštevalo pobudo Evropske unije na evropski ravni, ampak tudi, da se nas bo slišalo na ravni držav članic in da si bodo tudi one prizadevale za poenostavitve.

**Mieczysław Edmund Janowski**, v imenu skupine UEN. – (PL) Gospod predsednik, v bistvu je resolucija Evropskega parlamenta, o kateri danes razpravljamo, formalne in tehnične narave. Kljub temu se nanaša na pomembna vprašanja v zvezi z uporabo pomoči Unije. Predlagana uredba zadeva člen 55 Uredbe Sveta o splošnih določbah o Evropskem skladu za regionalni razvoj, Evropskem socialnem skladu in Kohezijskem skladu. Trenutno besedilo odstavka 5, ki se nanaša na znesek 200 tisoč EUR kot najvišji strošek za postopek spremljanja, se nadomesti z besedilom, na podlagi katerega se bo določbe, ki zadevajo projekte, ki ustvarjajo prihodek, uporabljalo samo za operacije, ki jih financirata Evropski sklad za regionalni razvoj ali Kohezijski sklad, če njihovi stroški ne presegajo 1 milijona EUR.

V zvezi s tem bi rad zastavil naslednje vprašanje. Je navedeni znesek ustrezen? Je previsok ali prenizek? Prepričan sem, da je to lahko način za to, da se izognemo nepotrebnemu birokratskemu bremenu v zvezi z veliko skupino manjših operacij. Voditi bi moral k bolj operativnemu upravljanju projektov, ki pogosto vključujejo lokalne oblasti in zadevajo na primer varstvo okolja, inovacije in energijo. Za primer bi lahko navedel, da imamo na Poljskem več kot sto različnih vrst institucij, ki upravljajo izvajanje skladov Skupnosti. Uspešna uporaba te pomoči je odvisna od učinkovitega delovanja teh institucij.

Prepričan sem tudi, da bo sprejetje te pobude v prihodnosti vodilo k nadaljnji poenostavitvi, kot je prijazno omenil komisar. V imeni skupine Združenje za Evropo narodov bi želel izraziti priznanje temu ustvarjalnemu pristopu k določbam, ki omogočajo, da se sredstva Skupnosti uporabljajo na najbolj racionalen način.

**Lambert van Nistelrooij (PPE-DE)**. – (NL) Gospod predsednik, komisar, predlog gospoda Arnaoutakisa jasno kaže, da je poenostavitev mogoča, o tem pa je Parlament spraševal ob številnih priložnostih. V mnogih primerih traja zelo dolgo časa, da se projekte dokonča v državah članicah, in za skupino Evropske ljudske stranke (Krščanskih demokratov) in Evropskih demokratov je to dober primer učinkovite poenostavitve.

Tokrat so željo po spremembi izrazile države članice in Komisija, toda storiti je mogoče več. Slučajno vem, da je bila v Odboru za regije ustanovljena delovna skupina za regije in mesta, katere naloga je opredeliti in spopasti se z ozkimi grli in ki namerava s tem v zvezi predložiti predloge. Menim, da bi morali dejansko izkoristiti te izkušnje in nadaljevati s spremembami v letu 2009.

Poleg tega je Komisija predstavila celotni sveženj, vključno z načrtom za oživitve gospodarstva, v katerem je mogoče med drugim povezana sredstva porabiti hitreje. V Parlamentu bomo ta teden v okviru proračuna razpravljali o poročilu gospe Haug, v katerem je izražena želja o nadaljevanju dela v tej smeri in pospešitvi glede preučitve drugih vidikov nadzora in upravljanja.

Nazadnje se želim dotakniti še teme, ki jo je načel že gospod Beaupuy: države članice lahko veliko storijo na primer z izjavo o finančnem poslovanju ali prevzemom politične odgovornosti za izvajanje skladov. Posledično bi lahko v svojih resolucijah še bolj poenostavili postopke. Ljudje odločno pozivajo k spremembam. Glede na volitve prihodnje leto bi vsekakor morali biti sposobni reči, da Evropa dela dobre stvari, vendar bi jih morala delati tudi ustrezno. Izjave držav članic so korak v to smer.

**Gábor Harangozó (PSE)**. – (HU) Namen predpisov o uporabi sredstev EU je zagotoviti, da se ta sredstva uporabi na najboljši možni način in se jih dodeli najustreznejši stvari. Z drugimi besedami, sredstev ni treba zgolj potrošiti, temveč jih je treba potrošiti za prave naložbe, ki ustvarjajo prihodek. Vendar pa v ta namen pogosto vzpostavimo takšen birokratski sistem predpisov, da so bolj ovira za učinkovito uporabo in predstavljajo nepotrebno breme za podjetja in upravljanje.

Poenostavitev predpisov o projektih, ki ustvarjajo prihodek, ima dvojne koristi. Večje število malih in srednje velikih podjetij ima lahko hitrejši dostop do sredstev EU za gospodarsko spodbudo, uprava pa lahko hitreje in enostavneje ugotovi, ali se ta sredstva ustrezno porablja. Zaupati moramo našim podjetnikom, tistim, ki omogočajo delovanje gospodarstva; iz te krize se lahko izvlečemo samo, če se združimo in pomagamo drug drugemu. Podpiram predlog, hkrati pa Komisijo pozivam, naj nadaljuje po isti poti in iz programa pomoči odstrani nepotrebne upravne ovire. Iskreno upam, da bodo temu začetnemu programu sledile druge podobno dobre pobude.

**Zbigniew Krzysztof Kuźmiuk (UEN).** – (PL) Gospod predsednik, pozornost bi želel pritegniti k štirim vprašanjem o razpravi o spremembah predpisov Sveta, ki zadevajo strukturne sklade.

Prvič, pravne določbe, ki se nanašajo na pridobitev finančne pomoči iz Evropskega sklada za regionalni razvoj, Kohezijskega sklada in Evropskega socialnega sklada, so pogosto tako zapletene, da morebitne upravičence odvrnejo od vložitve prošnje za dodelitev teh sredstev. Omenjene pravne določbe lahko ovirajo tudi izvajanje projekta in obračun.

Drugič, zato je povsem ustrezno, da je Evropska komisija podala predlog o spremembi člena 55 Uredbe. Eden izmed učinkov spremembe bi bila izključitev projektov, ki ustvarjajo prihodke in se jih financira iz Kohezijskega sklada, iz področja uporabe člena 55. Ta sprememba bi olajšala izvajanje ukrepov, kot so projekti, namenjeni na primer socialnemu vključevanju ali zagotavljanju storitev oskrbe.

Tretjič, področje uporabe člena 5 Uredbe bi bilo omejeno tudi glede manjših projektov, sofinanciranih iz Evropskega sklada za regionalni razvoj in Kohezijskega sklada, v smislu izračuna najvišjega zneska upravičenih odhodkov in spremljanja projektov. Poleg tega bi vsi ti ukrepi veljali za nazaj, in sicer od 1. avgusta 2006.

Četrtič, vsi ti predlogi so pozitiven primer tega, kako je mogoče določbe glede strukturnih sredstev uspešno poenostaviti, s čimer se omogoči njihovo učinkovitejšo uporabo. Menim, da to ne služi samo interesom upravičencev, ampak koristi tudi vsem državljanom Evropske unije.

**Jan Březina (PPE-DE).** – (CS) Predlog, o katerem razpravljamo, obravnava problem projektov, ki ustvarjajo prihodek. Ta problem neposredno učinkuje na mnoge upravičence, ki uporabljajo sredstva iz Evropskega sklada za regionalni razvoj in Evropskega socialnega sklada. Veljavna pravna ureditev je naložila precejšnje upravno breme in ustvarila tudi pravno negotovost, saj dovoljuje, da se lahko prihodke upošteva tri leta po zaključku operativnega programa. Če prihodki presežejo določeno najnižjo raven, obstaja tveganje, da bosta morala upravičenec in nenazadnje tudi država vračati sredstva.

Trdno sem prepričan, da takšen neprožen pristop ni primeren, še posebno za manjše projekte in projekte, financirane iz Evropskega socialnega sklada. V zvezi z drugo kategorijo projektov ni prihodkov tržne narave, samo prihodki lokalnih oblasti in neprofitnih organizacij, ki se jih zaračuna v obliki upravnih in drugih taks. Ker ti prihodki posledično služijo izvajanju ciljev, ki so v javnem interesu, jih nima nobenega smisla vračati EU.

Moje mnenje je, da je naša naloga poenostaviti črpanje denarja iz strukturnih skladov, sočasno pa ohraniti nadzor, ki je potreben za pregledno ravnanje s sredstvi EU. Zato pozdravljam odločitev, da se projekte, financirane iz Evropskega socialnega sklada, izvzame iz mehanizma za spremljanje prihodkov, in odločitev, da se mejo stroškov z 200 tisoč EUR dvigne na 1 milijon EUR v primeru projektov, financiranih iz Evropskega sklada za regionalni razvoj in Kohezijskega sklada. Ta korak bo nedvomno poenostavil upravljanje in povečal učinkovitost izvajanja teh projektov.

**Silvia-Adriana Țicău (PSE).** – (RO) Evropski sklad za regionalni razvoj, Evropski socialni sklad in Kohezijski sklad so instrumenti, ki so bili državam članicam zagotovljeni za podporo gospodarskega razvoja različnih evropskih regij. Vendar pa se zdi, da uporaba teh finančnih instrumentov vključuje veliko birokracije.

Za obdobje 2007–2013 se uporablja pristop, ki temelji na izračunu najvišjih upravičenih stroškov namesto na prisilnem zmanjšanju stopnje sofinanciranja. Namen predloga o spremembi uredbe je nadomestitev ureditve na podlagi sorazmernosti za spremljanje operacij pod 200 000 EUR tako, da se ne uporabljajo določbe člena 55 za operacije, sofinancirane iz Evropskega socialnega sklada, in operacije, sofinancirane iz Evropskega sklada za regionalni razvoj ali Kohezijskega sklada, katerih skupni stroški ne presegajo 1 milijona EUR. Veljavnost te spremembe za nazaj poenostavlja upravljanje sofinanciranih operacij iz strukturnih skladov v smislu izračuna najvišjih upravičenih stroškov in spremljanja.

Zmanjšanje nesorazmernega upravnega bremena bo koristilo predvsem MSP, ki upravljajo projekte na področju okolja, socialnega vključevanja, raziskav, inovacij ali energije. Hvala.



**Andrzej Jan Szejna (PSE).** – (PL) Gospod predsednik, za manjše projekte, sofinancirane iz Evropskega sklada za regionalni razvoj in Kohezijskega sklada, ter tudi za operacije, sofinancirane iz Evropskega socialnega sklada, veljavni mehanizmi spremljanja nedvomno predstavljajo neupravičeno upravno breme, ki ni sorazmerno z zadevnimi zneski in predstavlja pomemben dejavnik tveganja pri izvajanju teh programov. V skladu z mehanizmi spremljanja se lahko prihodke upošteva tri leta po zaključku programa.

Komisija je zato upravičeno ugotovila, da je potrebno in pomembno sprejeti spremembe člena 55(5) Uredbe 1083/2006. Namen teh sprememb je učinkovita poenostavitev veljavnih določb v zvezi s strukturnimi skladi v interesu državljanov in njim v korist. Spremembe bi veljale na pomembnih področjih kot so naravno okolje, socialno vključevanje, raziskave, konkurenčnost in energija.

Povedati želim, da si v okviru trenutne finančne in gospodarske krize trudi Poljska zelo prizadeva zagotoviti, da se lahko strukturne sklade uporabi kar najhitreje. Cilj je omogočiti, da se sredstva čim prej dodeli. Predvsem za nove države članice je to ena izmed možnih poti za zoperstavljanje gospodarski krizi. Strukturne sklade je treba uporabljati hitro in učinkovito.

**Zuzana Roithová (PPE-DE).** – (CS) Skupaj s številnimi majhnimi podjetniki bi se rada zahvalila za način, na katerega se je Evropska komisija z nepričakovano hitrostjo, odločnostjo in neposrednostjo odzvala na predloge držav članic in poslancev EP v zvezi s predložitvijo te dodatne klavzule za Uredbo 1083. Poenostavitev zakonodaje je skupaj z veljavnostjo za nazaj predvsem dobra novica za veliko večino majhnih podjetij s projekti, vrednimi do 1 milijona EUR, ki lahko prispevajo pomembno dodano vrednost v smislu evropske konkurenčnosti in še zlasti zaposlovanja. Na prožni pristop Komisije gledam kot na znanilca nadaljnjih dobrih novic, ki zadevajo debirokratizacijo zapletenih postopkov za spremljanje manjših projektov.

**Vladimír Špidla, član Komisije.** – (CS) Zahvaliti se vam želim za razpravo. Menim, da so argumenti v prid predlogu prišli z mnogih strani. Nimam jim nič dodati. Vendar pa je bilo zastavljeno vprašanje o metodi določanja zneska enega milijona. Dovolite mi torej, da se na hitro dotaknem tega. V prvi vrsti smo imeli izkušnje iz predhodnih obdobij, drugič pa je obstajal sorazmerno velik izziv poenostaviti sistem, ne da bi porušili njegovo splošno uravnoteženost. Zato je bila predlagana zamisel o določeni meji, sočasno pa je Komisija izvedla raziskavo teh vprašanj. Na podlagi teh zamisli in tudi priporočil delovne skupine o strukturnih dejavnostih z dne 3. julija 2008 je Komisija v predlogu določila znesek, ki se, kot sem razbral v razpravi, na splošno zdi sprejemljiv.

**Stavros Arnautakis, poročevalec.** – (EL) Gospod predsednik, gospe in gospodje, poenostavitev postopkov in zagotavljanje prožnosti mehanizmov sta v tej hudi finančni krizi izredno pomembna. Kohezijska politika mora igrati pomembno vlogo. Sprememba člena 55 je dober primer izvrstnega sodelovanja med institucijami Evropske unije. Zato bi se rad zahvalil še posebno komisarju Hübnerju in predsedniku Evropskega parlamenta za sprejetje predloga, tako da bomo o njem lahko glasovali konec leta. Kot je dejal eden izmed poslancev, je ta odločitev božično darilo.

Poenostavitev bo pozitivna za evropske državljane in danes zvečer pošljamo sporočilo, da lahko spremenimo kakšne predpise v korist evropskih državljanov. To metodo neposredne spremembe je treba ponovno uporabiti v prihodnosti, saj je bilo dokazano, da je zaradi birokratskih postopkov težko izvajati projekte. Prepričan sem, da bodo nove določbe pomagale izboljšati izvajanje prednostnih nalog kohezijske politike.

**Predsednik.** – Razprava je zaključena.

Glasovanje bo potekalo v torek, 16. decembra 2008.

## 20. Vpliv turizma na obalne regije (kratka predstavitev)

**Predsednik.** – Naslednja točka je kratka predstavitev poročila (A6-0442/2008) o regionalnorazvojnih vidikih vplivov turizma na obalne regije (2008/2132(INI)), ki ga je v imenu Odbora za regionalni razvoj predložila gospa Madeira.

**Jamila Madeira, poročevalka.** – (PT) Gospod predsednik, gospe in gospodje, veseli me, da sem tu pred vami in razlagam o delu vseh, ki so sodelovali pri tem poročilu na lastno pobudo. Po mojem mnenju in po mnenju vseh, ki so pomagali pripraviti to poročilo, je jasno, da smo opravili svoje delo. Zahvaliti se moram vsem, predvsem poročevalcem v senci, ki so si tako prizadevali za kompromise s prihodnostjo; osebju za regionalni razvoj, ki je vedno pripravljeno pomagati, predvsem Miguelu Tellu Cremadesu in Elisi Daffarra; osebju Skupine socialdemokratov v Evropskem parlamentu, Lili in Petrusu, ter tudi Evropski komisiji. Slednja, ki

so jo kot vedno predstavljali različni generalni direktorati, ki jih vključuje tako obširno poročilo, je nenehno in pozorno spremljala naše delo in si izredno prizadevala za zagotovitev uspešnega izida. Iskreno bi se rada zahvalila tudi svoji celotni službi, predvsem Joani Benzinho, v imenu bolj usklajenega in strukturiranega razvoja za obalne regije in za turizem v Evropski uniji.

27 držav članic Evropske unije ima skupaj več kot 89 000 km obale. To nudi številne posebne značilnosti, ki jih, glede na lokacijo, zaznamuje svetovljanstvo, kot na primer v Lizboni, Københavnu ali Stockholmu, ali težave zaradi tega, ker so obrobne ali najbolj oddaljene regije, kot so na primer Algarve, Ligurija, Kanarski otoki ali Madeira, ki se trudijo ohraniti povezavo z glavnimi mesti ali trpijo zaradi pospešenega zapuščanja. Na nek način se vsak poistoveti s konceptom obale in obalnih regij ter vsakodnevno doživlja prednosti in slabosti, povezane z njimi.

V skladu z razpoložljivimi podatki naj bi leta 2010 približno 75 % človeštva živelo v obalnih regijah. Glede na povezave in odnose med njimi te regije opredeljujemo kot območja, ki se nahajajo na obali ali 50 km zračne oddaljenosti od obale. To so regije in ne obmorski pasovi. Primanjkuje jim celovit pogled, ki ga tako zelo potrebujejo in so ga podpirali tudi naši predhodniki. Sem prihaja celotno prebivalstvo v iskanju priložnosti in gospodarskih sinergij ter v mnogih primerih z enim samim pričakovanjem, da se bodo te vrtele okoli turizma. Zato se je v naših mislih zasidrala jasna potreba po pragmatičnem in celovitem pregledu vplivov turizma na obalne regije in nas spodbudila k delu.

V trenutni finančni krizi, v kateri je vse težje premagati vpliv na realno gospodarstvo, se zdi turizem sektor z ogromnim potencialom za posreden ali neposreden vpliv nanj. Tiste regije, katerih razvoj je povsem ali večinoma odvisen od turizma, se spopadajo z ogrožanjem svojih podjetij in se s prihodnostjo soočajo z negotovostjo, še zlasti ker turizem trenutno ni ena izmed pristojnosti Evropske unije. Vendar pa se lahko in mora sprejeti celovite ukrepe, duh, ki prežema Lizbonsko pogodbo, pa odraža to zamisel. Toda čakati na to, da začne Pogodba veljati, preden ukrepamo, bi bilo čakati na čas, ko bomo lahko zvonili po toči.

Trenutno stanje turizma in ranljiv položaj tistih regij, ki so odvisne od njega, od nas zahteva nujno in učinkovito ukrepanje. Dejstva, da so te regije strukturno odvisne od turizma kot ustvarjalca delovnih mest, četudi pogosto sezonskih, in delodajalca intenzivne delovne sile, ne smemo pozabiti v kontekstu pritiska na mestna območja in brezposelnosti. To poročilo, ki smo vam ga zdaj predložili, je bilo primerno in nujno že, ko se je Odbor za regionalni odbor odločil, da ga pripravi. Zdaj je postal tisto, kar je treba imeti za prednostno nalogo Evropske komisije in Evropskega sveta. Prednost moramo dati neštetim pobudam, vključenim v poročilo, skupaj s tistimi, ki so jih že razvile druge institucije, ki jih izrecno podpira, v skladu z ukrepi, vključenimi v načrt Komisije za izredne razmere. Med temi moram izpostaviti revizijo Evropskega sklada za prilagoditev globalizaciji, s katerim se je treba jasno spopasti z vprašanji, povezanimi s tem sektorjem, in vplivom, zaradi katerega trenutno trpi.

Nujno je zagotoviti razvoj novih segmentov gospodarstva v teh obalnih regijah in s tem zagotoviti njihovo socialno in okoljsko trajnost ter spodbuditi pravo povezovanje med različnimi sektorskimi politikami, kot so pomorski sektor, promet, energija in kohezijski instrumenti, ki se uporabljajo v praksi, nova politika o kakovosti proizvodov, kot je bilo napovedano v poročilu o sistematskem pregledu, in novi turistični proizvodi v teh obalnih regijah, ob čemer moramo upoštevati njihov ključni prispevek k evropskemu gospodarstvu. Sprejetje ustreznega celostnega poglede glede te politike mora čim prej postati realnost v Evropski uniji.

Da zaključim, gospod predsednik, samo jasno povezovanje teh instrumentov ter hitro in učinkovito ukrepanje, ki vključuje vse zainteresirane strani, lahko zagotovi, da bomo v Evropski uniji imeli trajnosten sektor obalnega turizma z resnično prihodnostjo.

**Vladimír Špidla, član Komisije.** – (CS) Gospod predsednik, gospe in gospodje, želel bi se zahvaliti poročevalki gospe Madeira za poročilo in ji čestitati za kakovost in pomembnost njenega dela: obalne regije so za EU zelo pomembne, saj je v teh območjih zgoščen velik delež gospodarskih dejavnosti.

Poleg tega poročilo zagotavlja celovit pristop k turizmu v obalnih regijah, saj vključuje vprašanja, kot so morsko in obalno okolje, pomorski promet, zaposlovanje v obalnih regijah, podpora za mala in srednje velika podjetja in podpora ribištva. Potrjuje potrebo po močni in celostni pomorski politiki za Evropsko unijo, na kateri Evropska komisija dela od leta 2005 in ki poudarja povezave med regionalno politiko, teritorialno kohezijo in pomorsko politiko.

Da bi politiki dali konkretno obliko, je Komisija oktobra 2007 sprejela akcijski načrt za celotno pomorsko politiko, ki se postopno uveljavlja. Nekateri izmed korakov, ki jih Komisija trenutno izvaja, so neposreden odziv na probleme in zahteve, izražene v poročilu, predvsem:

1) na podlagi zahteve po popolni preglednosti financiranja za obalne regije bo do jeseni 2009 oblikovana podatkovna baza projektov, financiranih iz različnih skladov Skupnosti. Tu bi rad omenil, da bosta kakovost in popolnost podatkovne baze odvisni od pripravljenosti regij, da zagotovijo informacije;

2) krepitev medregionalnega sodelovanja v turizmu v obalnih regijah. Program INTERREG IVC omogoča vzpostavitev mrež regij v zvezi s 30 prednostnimi temami, izmed katerih sta 2 povezani s pomorskimi zadevami, vključno s turizmom. V vednost, objavljen je drugi razpis za oddajo predlogov v okviru programa IVC do sredine januarja 2009. Pozivam obalne regije, naj prijavijo projekte za oblikovanje mrež, namenjene za zagotavljanje predložitve in izvajanja dobro preizkušenih postopkov v okviru obalnih regij.

Veseli me, da lahko rečem, da poročilo tudi jasno priznava ugoden vpliv kohezijske politike EU na razvoj obalnih regij. Programsko obdobje 2007–2013 predstavlja mnoge resnične priložnosti za te regije in zagotavlja okvir za evropsko tehnično in finančno podporo za njihove razvojne načrte. Zaradi trenutne opredelitve kohezijske politike lahko obalne regije vlagajo v razvoj svojih obalnih območij in otokov, saj politika daje prednost naložbam v pristanišča, pomorske raziskave, energijo, pridobljeno iz obalnih virov, pomorsko dediščino in seveda obalni turizem. Izven glavne sezone lahko predvsem turizem pomaga nadoknaditi lokalno zmanjšane ravni ribištva, kmetijstva, težke industrije in prometa.

Omenil pa bi, da je stvar obalnih regij, da izberejo najboljše projekte za izboljšanje konkurenčnosti njihovega gospodarstva in podporo trajnostnega turizma na lokalni ravni. Omenil bi tudi, da Komisija dela konkretne korake, namenjene zmanjšanju sezonske narave dejavnosti na področju turizma, kot je pilotni projekt Evropska območja odličnosti (EDEN). Eden izmed ciljev pobude je vzpostaviti rednejši tok števila turistov in jih usmeriti k netradicionalnim destinacijam s ciljem podpore vseh evropskih držav in regij.

Naj se za konec zahvalim poročevalki za dobro delo, ki ga je opravila v poročilu, in poudarim, da ima turizem pozitiven učinek na obalne regije, če je pravilno nadzorovan z vidika trajnosti.

V tem kontekstu me veseli, da vam lahko povem, da bo Komisija na podlagi interesa, izraženega v poročilu gospe Madeira, lahko organizirala razprave o temah, povezanih s turizmom v obalnih območjih, v okviru konference ob evropskem dnevu pomorstva, ki bo potekala 19. in 20. maja 2009. Dovolite mi, da to priložnost izkoristim za to, da poslance EP povabim k udeležbi pri decentralizaciji dejavnosti, povezanih z dnevom pomorstva 2009, kar Komisija popolnoma podpira.

**Predsednik.** – Razprava je zaključena.

Glasovanje bo potekalo v torek, 16. decembra 2008.

#### ***Pisne izjave (člen 142)***

**John Attard-Montalto (PSE), v pisni obliki.** – Precejšen delež evropskega prebivalstva živi v obalnih regijah. Večina se ne zaveda, da je evropska obala dolga skoraj 90 000 km. Spodbujati je treba razvoj trajnostnega turizma v nasprotju s sezonskim turizmom. To je mogoče zagotoviti samo z uvajanjem novih oblik ponudbe in nadomestnih oblik turizma, kot so poslovni, konferenčni, kulturni, zdravstveni, športni, kmetijski, jezikovni in morski turizem.

Vendar pa spodbujanje tradicionalnega obalnega turizma ostaja prednostna naloga. V moji državi si prizadevamo povečati velikost in kakovost peščenih plaž. Žal se je doslej k temu pristopalo na amaterski način. Odlaganje peska na obstoječih plažah ali ustvarjanje novih peščenih plaž brez izvedbe potrebnega infrastrukturnega dela je samo potrata sredstev. Povečevanje ali ustvarjanje peščenih plaž se v mnogih drugih državah in ozemljih odvija že leta. Razlika je v tem, da so k temu pristopili tako, da so najprej vzpostavili potrebno infrastrukturo za naravno zbiranje peska in preprečevanje erozije. In v tem okviru je še en in pomemben vidik, za katerega se zdi, da v zvezi s trenutnimi predlogi glede največje peščene plaže na Malti l-Ghadira manjka, spoštovanje in rahločutnost do neposredne okolice.

**Rumiana Jeleva (PPE-DE), v pisni obliki.** – Znano dejstvo je, da je gospodarstvo v mnogih obalnih regijah EU zelo odvisno od turizma. Da bi lahko zagotovili, da bodo od naših lepih plaž in obalne pokrajine imele koristi tudi prihodnje generacije, pa moramo postati dejavni. Trajnost in prihodnost naših obalnih območij nista samoumevni, poslabšanje okolja in napačno načrtovanje pa povzročata hudo škodo obalnim regijam. Izogibati se moramo prekomerni gradnji stanovanjskih objektov in hotelov in zagotoviti moramo, da je kakršna koli gradnja usklajena z izboljšanjem infrastrukture, predvsem komunalnimi sistemi in sistemi ravnanja z odpadki. Povedano enostavno, storiti moramo vse, kar je v naši moči, da ohranimo in zaščitimo obalne regije. Ena izmed možnosti je spodbujanje programov, osredotočenih na ekološki turizem, in začetek izvajanja boljšega sistema najboljših praks med obalnimi regijami. Stvar, ki postane očitna, je, da moramo

preprečiti kakršno koli onesnaževanje okolja. Predvsem sem zaskrbljena zaradi obratov za predelavo nafte in podobnih objektov, ki predstavljajo resno tveganje za naše obalne regije. Zato pozivam vse države članice, naj zagotovijo, da bodo takšni objekti v skladu z najnovejšimi razpoložljivimi tehnologijami in ne bodo povzročali nevarnosti za okolje za krhke ekosisteme naših obalnih regij.

**Maria Petre (PPE-DE), v pisni obliki.** – (RO) Vpliv turizma na obalne regije je pomemben z vidika teritorialne, gospodarske in socialne kohezije, kar je dejstvo, ki ga bo moral upoštevati srednjeročni pregled proračuna za obdobje 2007–2013.

Romunija ima precejšnjo obalno regijo ob Črnem morju, prav tako pa Bolgarija, Ukrajina in Turčija.

Če to stvarnost vzamemo kot izhodiščno točko, skupaj z dejstvom, da je treba upoštevati tudi ustja rek, ki se izlivajo v morje, potrebujemo celovit načrt nacionalnega turizma, oblikovan posebej za to regijo, za njegova cilja pa moramo določiti trajnostni turizem in boljšo kakovost življenja na lokalni ravni.

Romunske nacionalne oblasti bodo skupaj z regionalnimi in lokalnimi oblastmi dale prednost uporabi strukturnih skladov za razvoj trajnostnega turizma v obalni regiji Črnega morja. Sodelovanje in sinergija na regionalni ravni sta bistvenega pomena za to, sodelovanje pa mora vključevati uporabo instrumentov evropske politike.

Potreben je celovit pristop kot del kohezijske, prometne, energetske, socialne, zdravstvene, kmetijske, pomorske in ribiške politike Skupnosti, predvsem pa okoljske politike, da bi se ustvarila sinergija in da delovanje ne bi bilo neusklajeno.

**Silvia-Adriana Țicău (PSE), v pisni obliki.** – (RO) Turizem nudi precejšen potencial za socialni in gospodarski razvoj ter za socialno in teritorialno kohezijo. Ne smemo pozabiti na posebne geografske značilnosti obalnih regij. Njihov razvoj je v veliki meri odvisen od dohodkov iz dejavnosti, povezanih z morjem, ustji rek ali deltami ter turizma, ribolova in prevoza.

Na splošno so obalne regije dostopne le, če so na razpolago sodobne in učinkovite prometne infrastrukture. Menim, da je pomembno, da države članice oblikujejo posebne strategije in sprožijo konkretno ukrepanje za razvoj turizma v obalnih regijah ob upoštevanju posebne narave okolja in z namenom njegove zaščite.

Države članice morajo povečati raznolikost svojih turističnih storitev v skladu s posebnimi značilnostmi vsake regije (kultura, šport, obmorsko letovišče, zgodovina), da bi zmanjšale negativni vpliv sezonskega turizma.

Priporočila bi, da države članice za razvoj turizma uporabijo strukturne sklade ne samo za regionalni razvoj, ampak tudi za gospodarsko konkurenčnost in obnovo.

## 21. Medijska pismenost v digitalnem svetu (kratka predstavitev)

**Predsednik.** – Naslednja točka je kratka predstavitev poročila (A6-0461/2008) o medijski pismenosti v digitalnem svetu (2008/2129(INI)), ki ga je v imenu Odbora za kulturo in izobraževanje predložila gospa Prets.

**Christa Prets, poročevalka.** – (DE) Gospod predsednik, komisar, ob tej pozni uri mediji niso več prisotni, toda medijska pismenost je še vedno potrebna!

Kaj je medijska pismenost in zakaj je tako pomembno, da ji posvečamo več pozornosti? Digitalni razvoj, nove tehnologije in informacijske tehnologije so nas pravzaprav že prehitele s svojim razvojem, mi pa dejansko zaostajamo v smislu njihove uporabe in načina, na katerega poučujemo in se učimo. Medijska pismenost pomeni zmožnost samostojne uporabe različnih medijev, razumevanja in kritičnega vrednotenja različnih vidikov medijev in medijskih vsebin, lastnega sporočanja v raznolikih okoliščinah.

Poleg pedagoških vidikov imata odločilno vlogo tudi oprema in dostop do novih tehnologij, v zvezi s tem pa obstajajo velike razlike, na primer med različnimi državami članicami Evropske unije in med podeželjem in mesti. Glede tega je potrebno še veliko naložb v infrastrukturo. Iz tega razloga je mogoče medijsko pismenost v širšem smislu razumeti kot dostop do novih informacijskih tehnologij ter kritično uporabo njihovih vsebin. Vsi uporabniki medijev so ciljne skupine, pa naj bodo mladi ali stari. Cilj je zagotoviti, da imamo znanje, potrebno za kritično analizo. V skladu s tem smo opredelili tri cilje: omogočanje dostopa do

informacijskih in komunikacijskih tehnologij, analiza in kritičen odnos do vsebin medijev in medijske kulture ter lastno ustvarjanje medijskih besedil in dobro poznavanje novih tehnologij.

Medijska pismenost mora postati ključno znanje, kar naj bi pomenilo, da mora biti del usposabljanja učiteljev in izobraževanja v šolah. Medijska pismenost mora biti del usposabljanja učiteljev, tako da lahko učitelji pridobijo znanje o njej in o njej poučujejo. Na tem področju priporočamo tudi, da se predmete o medijih nenehno posodablja, da bi tako zagotovili stalno izobraževanje na tem področju.

V šolah mora biti medijska pismenost sestavni del urnika na vsaki stopnji. Znašli smo se na stopnji, ko otroci drug drugega učijo uporabe medijev in novih tehnologij, vendar pa trenutno žal niso dovolj znane izobražena interakcija in predvsem posledice uporabe medijev.

Poskrbeti je treba tudi za starejše, medijska pismenost pa mora postati bistven in sestavni del vseživljenjskega učenja, saj je za starejše ljudi pomembno, da lahko sledijo tehnologiji, da bi ostali neodvisni in bili še naprej in dlje vključeni v življenje skupnosti.

Vendar pa ima ves razvoj teh tehnologij seveda stranske učinke, tako kot tudi vse drugo v življenju. Zaradi tega menim, da so tudi zdaj prisotne neopažene nevarnosti, posebno v zvezi s posledicami, ko otroci komunicirajo na ta nov način – pa naj bo to prek blogov ali česar koli drugega – z drugimi. Ko to počnejo, se morajo zavedati – prav tako pa vsi odrasli –, da je mogoče na internetu o vsem kadarkoli poizvedeti. Ko dam na internet svoje osebne podatke, jih dam na razpolago vsem, kar pomeni, da lahko vsak posameznik uporabi moje podatke ali podatke drugega uporabnika, da ustvari podobo moje osebnosti, ki lahko vpliva na življenjepise ali prošnje, ki jih oddam, in bi lahko imela resnično kritičen vpliv na moje prihodnje poklicno življenje.

Situacija, ki bi morala obstajati in za katero si prizadevamo, je situacija, v kateri bomo lahko medije uporabljali na primeren način, vendar pa sami ne bomo izkoriščeni, in k temu bi morali usmeriti naše delo.

**Vladimír Špidla**, član Komisije. – (FR) Gospod predsednik, gospe in gospodje, Komisija toplo pozdravlja poročilo Evropskega parlamenta o medijski pismenosti v digitalnem svetu.

Dovolite mi, da za njuno delo najprej čestitam poročevalki gospe Prets in Odboru za kulturo in izobraževanje.

Evropska komisija meni, da je medijska vzgoja pomemben element aktivne udeležbe Evropejcev v današnji inovacijski in informacijski družbi.

Višja raven medijske vzgoje lahko pomembno prispeva k dosegu lizbonskih ciljev.

Takšnega mnenja je tudi Svet. Izrazil ga je na Svetu ministrov za avdiovizualno politiko 21. maja 2008 s sprejetjem sklepov o digitalni pismenosti.

Poročilo Parlamenta zelo poudarja pomen medijske vzgoje v dejavni udeležbi Evropejcev in spodbujanju medkulturnega dialoga ter na področju varstva potrošnikov.

Komisija se strinja s Parlamentom, da se medijska vzgoja nanaša na vse medije, vključno s televizijo, filmom, radiem, posneto glasbo, tiskanimi mediji, internetom in vsemi novimi digitalnimi komunikacijskimi tehnologijami.

Medijska pismenost je temeljna sposobnost, ki jo morajo pridobiti mladi, toda tudi njihovi starši, učitelji, medijski strokovnjaki in starejši ljudje.

V letu 2009 bo Komisija nadaljevala s spodbujanjem izmenjave najboljših praks, med drugim s podporo obstoječih dejavnosti kot so MEDIA 2007, pripravljalna dejavnost MEDIA International in direktiva o razširjanju televizijskih programov, direktiva o avdiovizualnih medijskih storitvah. V zvezi z obveznostjo poročanja, določeno v direktivi o avdiovizualnih medijskih storitvah, je bila začeta študija za razvoj meril za ocenjevanje različnih stopenj medijske pismenosti. Države članice bodo o statusu te študije obveščene jutri na srečanju kontaktne odbora za direktivo o avdiovizualnih medijskih storitvah. Končno poročilo bo objavljeno julija 2009.

Za zaključek naj povem, da me veseli, da Komisija in Parlament priznavata potrebo po sprejetju priporočila o medijski vzgoji v teku leta 2009.

**Predsednik.** – Razprava je zaključena.

Glasovanje bo potekalo v torek, 16. decembra 2008.

## 22. Zavajajoča podjetja za imeniške storitve (kratka predstavitev)

**Predsednik.** – Naslednja točka je kratka predstavitev poročila (A6-0446/2008) o zavajajočih podjetjih za imeniške storitve (peticije 0045/2006, 1476/2006, 0079/2003, 0819/2003, 1010/2005, 0052/2007, 0306/2007, 0444/2007, 0562/2007 in druge) (2008/2126(INI)), ki ga je v imenu Odbora za peticije predložil gospod Busuttil.

**Simon Busuttil, poročevalec.** – (MT) To poročilo je bilo sestavljeno, ker je Evropski parlament prejel več kot 400 peticij svojih državljanov, in sicer malih podjetij, ki so postala žrtve oglaševalskih goljufij s tem, da so bila vključena v poslovni imenik, ne da bi to hotela. Žrtve so prejele obrazec kot je ta in so bile zaprosene, naj ga izpolnijo, pri čemer so bili zavedene in so mislile, da podpisujejo brezplačno omembo v imeniku. Nato so prejele pismo in ugotovile, da so nevede sklenile pogodbo, ki jih zavezuje plačati približno 1 000 evrov za tri leta. To se dogaja žrtvam teh imenikov, za katere menimo, da so goljufivi. Dodal bi, da je podjetje, ki ima v lasti imenik European City Guide, v teh peticijah najpogosteje omenjeno. Omeniti je treba, da je to podjetje močno pritisnilo tudi na poslance tega Parlamenta, in poskušalo ustaviti ali spodkopati poročila, ki smo jih predložili danes. Na srečo podjetju ni uspelo kljub temu, da nam ni vedno zagotavljalo pravih informacij. Kakšni so bili rezultati tega poročila? Ugotovili smo, da obstaja resničen problem, da je razširjen in da ga je mogoče odkriti v vsej Evropski uniji. Izkazalo se je tudi, da je to prizadelo številna mala podjetja in tudi strokovnjake in druge posameznike, ki nimajo nujno v lasti podjetja. Ugotovili smo, da ta problem zadeva podjetja nadnacionalno in da nima samo močnega finančnega vpliva, ampak tudi resen psihološki vpliv na žrtve te goljufije, ki so zavedene, da podpišejo ta obrazec, nato pa jih podjetje preganja, naj plačajo. Kaj predlagamo v tem poročilu? Prvič, sestaviti seznam ukrepov, da bi povečali ozaveščenost in zmanjšali število žrtev, ki se ujamejo v past. Drugič, zagotoviti moramo, da se obstoječo evropsko zakonodajo izvaja kot je treba. Tu je treba poudariti, da je Komisija, vsakič ko je bila opozorjena na to vprašanje, odgovorila, da morajo države članice same izvajati zakonodajo Evropske unije na nacionalni ravni. Tega se zavedamo, vendar pa bi Komisijo rad opomnil, da je dolžnost Evropske komisije, da zagotovi, da se zakonodajo Evropske unije učinkovito izvaja v državah članicah. Predlagamo tudi spremembo evropske zakonodaje, da bi bolje obravnavala ta posebni problem. Ugotovili smo na primer, da je avstrijski model zgleden, ker je Avstrija spremenila svojo nacionalno zakonodajo, tako da se uporablja posebej za to vprašanje goljufivih poslovnih imenikov. Moja zadnja točka zadeva potrebo po pomoči žrtvam s tem, da se jim svetuje, naj tem podjetjem za imeniške ne plačujejo ničesar, dokler se ustrezno ne posvetujejo. Preden zaključim bi se rad iskreno zahvalil Odboru za peticije, ker je to poročilo soglasno podpiral, zahvalil pa bi se rad tudi vsemu svojemu osebju. Poleg tega se toplo zahvaljujem sekretarju odbora, gospodu Davidu Lowu. Če bo to poročilo sprejeto, bo poslalo dve jasni sporočili – prvo žrtvam, ki jim bo pokazalo, da razumemo njihov položaj in jih podpiramo, in drugo tem goljufivim podjetjem za imeniške storitve, v katerem bi jih opozarjali: „Takoj ustavite svoje goljufive prakse, ker vam je Parlament tesno za petami“.

**Vladimír Špidla, član Komisije.** – (FR) Gospod predsednik, Komisija bi rada pohvalila prizadevanja Evropskega parlamenta pri pripravi tega poročila in bo preučila njegove zaključke.

Izpostaviti želim, kot jasno navaja poročilo, da če ta problem zadeva odnose med podjetji, ne velja velik del zakonodaje Skupnosti o varstvu potrošnikov, vključno z Direktivo 2005/29 o nepoštenih poslovnih praksah v razmerju do potrošnikov in Uredbo (ES) št. 2006/2004 o sodelovanju na področju varstva potrošnikov.

Vendar pa določeno obliko zaščite zagotavlja Direktiva 2006/114/ES o zavajajočem in primerjalnem oglaševanju. V skladu s temi direktivami so javne oblasti, odgovorne za spremljanje uporabe zakonodaje, in/ali pristojna sodišča držav članic, iz katerih ta podjetja izvajajo svoje dejavnosti, zavezane za vsak primer posebej odločiti, ali je komercialna komunikacija zavajajoča, in sprejeti ustrezne prisilne ukrepe.

Poudariti želim, da so številne oblasti in pristojna sodišča v Španiji in Belgiji na primer že sprejeli prisilne ukrepe proti tem praksam in dobili številne pozitivne rezultate.

Direktiva o nepoštenih poslovnih praksah ne zajema poslovnih praks med podjetji, saj ni argumentov za popolno usklajevanje nacionalnih zakonodaj v zvezi z nepošteno konkurenco. Povsem usklajena direktiva o nepoštenih poslovnih praksah podjetij v razmerju do potrošnikov je že bila zelo ambiciozen predlog, ki ne bi uspel, če bi bilo njeno področje uporabe razširjeno na nepošteno konkurenčne prakse med podjetji.

Posvetovanje, katerega posledica je bil predlog, in delo znotraj Sveta sta pokazala, da skorajda ni bilo podpore za razširitev področja uporabe direktive na nepošteno poslovne prakse med podjetji. Medtem ko so bile nekatere članice za razširitev področja uporabe direktive na nepošteno konkurenco, so drugi izrazili svojo

podporo varstvu potrošnikov, toda nasprotovali uvedbi dodatnega usklajenega sistema pravil o nepošteni konkurenci na ravni EU.

Čeprav Komisija ne more ukrepati proti podjetjem, ki se ukvarjajo s takšnimi praksami, si je prizadevala povečati ozaveščenost podjetij o tem problemu s tem, da ga je predstavila različnim evropskim strokovnim organizacijam. Tema je bila obravnavana v mreži za podporo podjetjem, sočasno pa Akt za mala podjetja poziva države članice, naj svoja mala in srednje velika podjetja zaščitijo pred nepoštenimi praksami. Komisija bo še naprej preučevala druge načine za povečanje ozaveščenosti podjetij, če se ji bo to zdelo potrebno.

Poleg tega je Komisija pisala pristojnim oblastem zadevnih držav članic – Španija, Avstrija in Nemčija –, da bi njihovo pozornost usmerila k dejstvu, da je takšen položaj stalen, in jih prosila za dodatne informacije. Prejeti odgovori dajejo jasno vedeti, da se nacionalne oblasti zavedajo problema in imajo zakonodajo, s katero se z njim lahko spopadejo; kjer je bilo potrebno, so že uporabile predvidene ukrepe.

**Predsednik.** – Razprava je zaključena.

Glasovanje bo potekalo v torek, 16. decembra 2008.

### ***Pisne izjave (člen 142)***

**Richard Corbett (PSE)**, v pisni obliki. – Ker sem leta vodil kampanjo proti tem goljufivim organizacijam, me veseli, da lahko podprem to poročilo.

To je problem, ki je čezmejne narave. Vsako leto je na tisoče podjetij, dobrodelnih organizacij in skupin prostovoljcev zavedenih, da podpišejo nekaj, kar je videti kot povsem nedolžen vpis v imenik. V resnici se jih zavede v zapleteno pogodbo in se nato soočajo z napadalnimi zahtevami za denar, brez možnosti prekinitve pogodbe.

Ključnega pomena je, da zamašimo te pravne vrzeli, ki omogočajo delovanje teh goljufivih podjetij.

Še zlasti pozivam Komisijo, naj sledi ključnim priporočilom tega poročila in naj Parlamentu predloži zakonodajo za razširitev področja uporabe direktive o nepoštenih poslovnih praksah, tako da bo izrecno prepovedovala oglaševanje v poslovnih imenikih, če morebitne stranke niso jasno obveščene o tem, da je to le ponudba za sklenitev pogodbe o plačljivi storitvi.

Ta priporočila so pravno enostavna – Avstrija je že uredila prenos direktive o nepoštenih poslovnih praksah tako, da vključuje tudi to določbo –, vendar pa bi zelo izboljšala zaščito podjetij in drugih organizacij, ki so žrtve teh goljufij, in poslala jasen znak zavajajočim podjetjem za imeniške storitve, da so jim dnevi šteti.

## **23. Dnevni red naslednje seje: gl. zapisnik**

## **24. Zaključek seje**

(Seja se je zaključila ob 23.35)